2024/1085

17.6.2024 г.

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/1085 НА КОМИСИЯТА

от 13 март 2024 година

за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за определяне на методиката за оценка, съгласно която компетентните органи проверяват съответствието на институцията с изискванията за използване на вътрешни модели за пазарен риск

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 ([1]), и по-специално член 325ащ, параграф 8, първа алинея, буква б) и трета алинея от него,

като има предвид, че:

(1) На институциите се разрешава да използват вътрешни модели за пазарен риск само ако отговарят на изискванията, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013. Институциите следва да спазват тези изисквания не само когато кандидатстват за разрешение за използване на тези вътрешни модели, но и когато използват тези модели, както и когато кандидатстват за съществени разширения или изменения на такива вътрешни модели. Поради това е целесъобразно да се предвиди, че когато проверяват дали институциите спазват тези изисквания, компетентните органи прилагат едни и същи критерии и една и съща методика за оценка за всяка от тези фази. От съображения за ефикасност и за намаляване на административната тежест обаче компетентните органи, които оценяват съответствието от страна на институции, вече получили разрешение да използват такива алтернативни вътрешни модели, не следва да бъдат задължени да преразглеждат това разрешение. Вместо това те следва да оценяват само спазването на онези правила, които са от значение за обхвата на съответната оценка, и във всеки случай да се основават на заключенията от предишни оценки.

(2) За да се гарантира, че институциите спазват непрекъснато изискванията, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи следва да оценяват цялостното качество на решенията, системите и подходите, прилагани от дадена институция, както и да изискват постоянни подобрения и адаптации към променените обстоятелства.

(3) За да се гарантира хармонизиране и съпоставимост на надзорните практики в различните юрисдикции, оценката от компетентните органи за това дали институциите спазват изискванията, установени в Регламент (ЕС) № 575/2013, следва да е съобразена с техниките за нормативно оценяване. Компетентните органи следва обаче да са в състояние да вземат предвид естеството, размера и сложността на структурата и бизнес модела на институцията, сложността на алтернативните вътрешни модели, естеството на финансовите продукти, обхванати от тези модели, качеството на предоставената от съответната институция информация, както и ресурсите, с които разполагат. Поради това, когато оценяват дали дадена институция отговаря на изискванията, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, на компетентните органи следва да се предостави известна свобода на преценка, която да им позволява да извършват допълнителни проверки и да прилагат най-подходящите методи за проверка на съответствието с конкретните изисквания. Освен това, за да се даде възможност на компетентните органи да извършват тази оценка по пропорционален начин и като се има предвид широката гама от финансови продукти, които съществуват в търговските дейности, е необходимо да се определят категории финансови продукти с нарастващо ниво на сложност, на които компетентните органи следва да основават оценката си.

([1]) ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.

(4) За да се гарантира достатъчно вътрешно разбиране на алтернативния вътрешен модел, включително възложени на външни изпълнители операции, е необходимо да се предвиди, че, макар и някои рискови инструменти, информационни системи и решения за управление на риска да се възлагат на външни изпълнители, всички ключови задачи, дейности или функции, свързани с вътрешния модел, трябва да се осъществяват от звеното за контрол на риска, посочено в член 325би, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013. По същите причини съгласно тези правила следва и да се изисква звеното за контрол на риска да извършва подходящи проверки и тестове за качество и утвърждаване на всяко възложено на външни изпълнители решение, пълната документация относно тези проверки и тестова да бъде на разположение във всички случаи и компетентните органи да оценяват всички инструменти и ИТ решения, получени от трето лице продавач по същия начин, както когато те са изцяло разработени посредством вътрешни процеси.

(5) Управлението и оперативните аспекти играят централна роля за правилното функциониране на алтернативния вътрешен модел. Поради това методиката за проверка на това дали дадена институция отговаря на изискванията, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013 („методика за оценка“), следва да оценява изчерпателно тези управленски и оперативни аспекти, включително структурата на бюрото за търгуване, ролята на висшето ръководство и ръководния орган, звеното за контрол на риска и независимия преглед на самия алтернативен вътрешен модел.

(6) В методиката за оценка, свързана с аспектите на управлението, следва да се отчита фактът, че някои институции, които искат разрешение да използват подхода на алтернативния вътрешен модел, вече са получили одобрение преди изменението на Регламент (ЕС) № 575/2013 с Регламент (ЕС) 2019/876 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) за използване на вътрешен модел за изчисляване на капиталовите изисквания за пазарен риск. Поради това е необходимо да се установят правила за оценка, които са сходни с установените в миналото, за онези аспекти, които не са били изменени с Регламент (ЕС) 2019/876, и да се въведат нови правила, които обхващат новите разпоредби, въведени с посочения регламент, включително изискванията по отношение на бюрата за търгуване, определени в член 104б от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(7) За да се осигури възможност на компетентните органи да оценяват съответствието с изискванията за утвърждаване и преглед на алтернативните вътрешни модели, институциите следва да извършват вътрешно утвърждаване на модела поне веднъж годишно. Докато първоначалното утвърждаване следва да обхваща всички методики, прилагани в целия вътрешен модел, е целесъобразно с оглед на ограничения персонал и ресурси да се постанови, че годишното утвърждаване обхваща най-малко основните проблеми, установени при предишни вътрешни утвърждавания или при предишни прегледи на вътрешния одит, както и всякакви промени или нови методики, въведени в алтернативния вътрешен модел.

(8) Търговските дейности и финансовите пазари се развиват постоянно и с бързи темпове. За да се осигури възможност на компетентните органи да вземат предвид тези особености, когато оценяват дали институциите отговарят на изискванията, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, методиката за оценка следва да съдържа качествени и процедурни стандарти по отношение на официалното одобрение от институцията на нови финансови инструменти и продукти и въвеждането им в търговската зона. Стандартите за политика за официално одобрение на нови продукти са необходими, за да се гарантира, че въвеждането на нови финансови инструменти и продукти, които може да представляват допълнителни рискови фактори или да изискват методични промени във вътрешните модели за измерване на риска, е напълно съвместимо с цялостния контрол и утвърждаване.

(9) Качеството на данните, точността на оценката на риска и на изчисленията на капиталовите изисквания за пазарен риск са в силна зависимост от надеждността на информационните системи, използвани за целите на вътрешнорейтинговия подход. По същия начин непрекъснатостта и последователността на процесите за управление на риска и изчисляването на капиталовите изисквания за пазарен риск може да бъдат осигурени само когато тези информационни системи са безопасни, сигурни и надеждни, а информационната инфраструктура — достатъчно устойчива. Поради това е необходимо при оценката на вътрешните модели за пазарен риск компетентните органи да проверяват също така надеждността на информационните системи и устойчивостта на информационната инфраструктура на институцията, използвани за вътрешните модели.

([2]) Регламент (ЕС) 2019/876 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на отношението на ливъридж, отношението на нетното стабилно финансиране, капиталовите изисквания и изискванията за приемливи задължения, кредитния риск от контрагента, пазарния риск, експозициите към централни контрагенти, експозициите към предприятия за колективно инвестиране, големите експозиции, изискванията за отчетност и оповестяване и на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 150, 7.6.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/876/oj).

(10) Една от новостите в новата рамка за пазарен риск, установена в част трета, дял IV, глава 1б от Регламент (ЕС) № 575/2013, е определянето на капиталовите изисквания въз основа на мерките на очакван недостиг. Необходимо е да се гарантира, че институциите следят активно точността на тези стойности. Поради това е целесъобразно от институциите да се изисква да тестват пряко своите мерки на очакван недостиг като част от програмите си за бек-тестове съгласно изискванията на член 325бй от Регламент (ЕС) № 575/2013. Тъй като сред участниците на пазара все още няма наложила се методика за бек-тестове на мярката на очакван недостиг, в съответствие с изискванията за качество, посочени в член 325би от същия регламент, не следва да се предписва конкретна методика и институциите следва да имат свободата да отчитат развитието на новите технологии и най-добрите практики в това отношение.

(11) Моделите за измерване на вътрешния риск може да се смятат за цялостно внедрени, съгласно посоченото в член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, когато са изпълнени всички регулаторни изисквания. Освен това редица основни елемента на реформите по Базел в областта на пазарния риск бяха въведени в правото на Съюза чрез делегирани актове, в т.ч. Делегиран регламент (ЕС) 2022/2058 на Комисията ([3]), Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059 на Комисията ([4]), Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060 на Комисията ([5]), Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577 на Комисията ([6]), Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578 на Комисията ([7]) и Делегиран регламент (ЕС) 2024/397 на Комисията ([8]). От това следва, че компетентните органи следва да проверяват дали институциите спазват определените в Регламент (ЕС) № 575/2013 изисквания, като вземат предвид тези делегирани регламенти. За да се осигури цялостна оценка на съответствието на вътрешните модели за пазарен риск, е необходимо да се определят техники, чрез които компетентните органи да оценяват спазването от страна на институциите на аспектите, обхванати както от Регламент (ЕС) № 575/2013, така и от тези делегирани регламенти. Поради тази причина компетентните органи следва да проучат конкретната документация, която институциите трябва да представят.

([3]) Делегиран регламент (ЕС) 2022/2058 на Комисията от 28 февруари 2022 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за посочените в член 325бг, параграф 7 ликвидни хоризонти при алтернативния подход на вътрешните модели (ОВ L 276, 26.10.2022 г., стр. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2058/oj).

([4]) Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059 на Комисията от 14 юни 2022 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти, с които се уточняват техническите характеристики във връзка с бек-тестовете и изискванията за разпределение на печалбата и загубата съгласно членове 325бе и 325бж от Регламент (ЕС) № 575/2013 (ОВ L 276, 26.10.2022 г., стр. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2059/oj).

([5]) Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060 на Комисията от 14 юни 2022 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти, с които се уточняват критериите за оценка на податливостта към моделиране на рисковите фактори съгласно подхода на вътрешния модел и честотата на тази оценка съгласно член 325бд, параграф 3 от същия регламент (ОВ L 276, 26.10.2022 г., стр. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2060/oj).

([6]) Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577 на Комисията от 20 април 2023 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета с регулаторни технически стандарти за изчисляване на капиталовите изисквания за пазарен риск при изложените на валутен или стоков риск позиции в банковия портфейл и за третиране на тези позиции с оглед на регулаторните изисквания за бек-тестове и за разпределение на печалбата и загубата при алтернативния подход на вътрешните модели (ОВ L 193, 1.8.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1577/oj).

([7]) Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578 на Комисията от 20 април 2023 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета с регулаторни технически стандарти за уточняване на изискванията за вътрешната методика или външните източници, използвани за оценяване на вероятността от неизпълнение и на загубата при неизпълнение при вътрешния модел за риска от неизпълнение (ОВ L 193, 1.8.2023 г., стр. 7, http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1578/oj).

([8]) Делегиран регламент (ЕС) 2024/397 на Комисията от 20 октомври 2023 година за допълване на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за изчисляване на мярката на риска при стрес сценарий (ОВ L, 2024/397, 29.1.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/397/oj).

(12) Изискванията за бек-тестовете и разпределението на печалбата и загубата осигуряват надеждна основа за критичен мониторинг на ефективността на модела за измерване на вътрешния риск. Поради това е необходимо да се установят правила за оценка, с които се взимат под внимание резултатите от тези тестове. Във връзка с бек-тестовете следва да се гарантира, че превишенията се анализират критично, за да се установят потенциални слабости в модела, както и че институциите наблюдават дали промените в стойностите на портфейлите се дължат на податливи или неподатливи към моделиране рискови фактори. Освен това в контекста на резултатите от тестовете за разпределение на печалбата и загубата компетентните органи следва да оценяват точността на функциите на ценообразуване, използвани от институцията, тъй като точността им е от съществено значение за надеждното изчисляване на капиталовите изисквания.

(13) За да се гарантира последователното прилагане на изискванията, определени в член 325бз от Регламент (ЕС) № 575/2013, е необходимо те да се конкретизират допълнително. Спазването на тези изисквания от институциите следва да се оценява въз основа на широкообхватните категории рискови фактори, посочени в таблица 2 от член 325бг от Регламент (ЕС) № 575/2013. Поради това е необходимо за всяка от тези категории да се определи по какъв начин компетентните органи трябва да оценяват дали е обхванат базисният риск и дали третирането на кривите и повърхнините във вътрешния модел за измерване на риска е надеждно.

(14) Поради бързо променящия се и динамичен характер на финансовите пазари, ненадеждните, неточните, непълните или остарелите данни водят до грешки в оценката на риска и в изчисляването на капиталовите изисквания, особено в моделите за пазарен риск. В контекста на процесите на управление на риска на дадена институция такива погрешни данни може да доведат също така до лоши управленски решения. Следователно, за да се осигурят надеждността и високото качество на данните и правилното им използване във вътрешните процеси и процесите за изчисляване на капиталовите изисквания, начинът, по който се събират и съхраняват данните, както и процедурите за това събиране и съхраняване трябва да бъдат добре документирани, което включва пълно описание на характеристиките, проверки на качеството, автоматични филтри и конкретни източници на всекидневни данни. Поради това, когато оценяват вътрешните модели за пазарен риск, компетентните органи следва да обърнат особено внимание на качеството и надеждността на данните, използвани за целите на моделирането, както и на процесите, прилагани с цел да се гарантира поддържането на това качество и надеждността.

(15) За гарантиране на правилното изчисляване на капиталовите изисквания, когато оценяват цялостното качество на данните, компетентните органи следва да оценяват дали използваният от институцията подход на приближения в динамичните редове е надежден. Поради това посредством методиката за оценка следва да се проверява дали са спазени изискванията, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, относно използването на приближения. Когато е приложимо, определените правила в тази методика за оценка следва да се различават в зависимост от това дали динамичният ред, за който е използвано приближение, се отнася до рисков фактор, който е преминал оценката на податливостта към моделиране, или до рисков фактор, който не е преминал такава оценка.

(16) По отношение на вътрешния модел за риска от неизпълнение, и по-специално членове 325бн, 325бо, 325бп от Регламент (ЕС) № 575/2013, е необходимо в методиката за оценка да се гарантира, че тези модели за риска водят до точни резултати. Поради това правилата, установени в методиката за оценка, следва да обхващат всички аспекти, които засягат резултата от тези модели, включително обхвата на позициите, обхванати от тези модели, оценките на вероятностите от неизпълнение и загубите при неизпълнение, избора на системни рискови фактори за симулиране на неизпълнението на емитентите и всички допускания за моделиране, направени от институцията, включително всяко допускане за копула, направено с цел симулиране на неизпълнението на множество емитенти.

(17) Рисковете, произтичащи от изменението на климата и по-общите екологични проблеми, променят картината на риска за финансовия сектор, като се очаква те да станат още по-изявени. Предвид важността на тези рискови фактори компетентните органи следва да проверяват дали институциите вземат предвид тези рискови фактори в програмите си за стрес тестове, посочени в член 325би, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) № 575/2013. В този контекст институциите вече са предприели стъпки за включване на екологичните рискове в своите програми за стрес тестове. За да се гарантира обаче, че институциите разполагат с достатъчно време, за да отразят тези рискове изцяло в своите програми за стрес тестове, компетентните органи следва да оценят спазването от страна на институциите на всички изисквания, свързани с изменението на климата и по-широките аспекти, свързани с околната среда, едва от 1 януари 2025 г. Аналогично, с оглед на сложността на прилагането на преките бек-тестове на очаквания недостиг, на институциите следва да се предостави допълнително време, преди компетентните органи да оценят спазването на изискванията в тази област. Следователно съответната дата на прилагане на оценката следва да бъде не по-рано от 1 януари 2026 г.

(18) Настоящият регламент е изготвен въз основа на проектите на регулаторни технически стандарти, представени на Комисията от Европейския банков орган.

(19) Европейският банков орган проведе открити обществени консултации по проектите на регулаторни технически стандарти, въз основа на които е изготвен настоящият регламент, анализира потенциалните разходи и ползи и се допита до създадената с член 37 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета Група на участниците от банковия сектор ([9]),

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА 1

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Структура на оценката

1. При проверката на съответствието на дадена институция с изискванията, определени в членове 325бз, 325би, 325бн, 325бо и 325бп от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи оценяват:

а) аспектите на управлението в съответствие с глава 2 от настоящия регламент;

б) аспекти, свързани с вътрешния модел за измерване на риска, използван при изчисляване на мярката на очакван недостиг и мярката на риска при стрес сценарий, в съответствие с глава 3 от настоящия регламент;

в) аспекти, свързани с вътрешния модел за риска от неизпълнение, използван за изчисляване на допълнителното капиталово изискване за риска от неизпълнение, в съответствие с глава 4 от настоящия регламент.

За целите на първа алинея компетентните органи прилагат принципите, свързани с пропорционалността, в съответствие с член 2, качеството на документацията в съответствие с член 3 и споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители в съответствие с член 4.

2. Компетентният орган, който като част от оценката, извършена в съответствие с настоящия регламент, установи значителни недостатъци във вътрешния модел за измерване на риска по отношение на някои класове продукти в дадено бюро за търгуване, или който не може да потвърди, че този модел е доказано достатъчно точен при измерването на рисковете, съответстващи на тези класове продукти, може да предприеме едно от следните действия:

а) изисква от институцията да премахне позициите, съответстващи на тези класове продукти, от това бюро за търгуване;

б) отказва да даде разрешение за изчисляване на капиталовите изисквания съгласно подхода на вътрешния модел за това бюро за търгуване.

3. Компетентен орган, който стигне до заключението, че класовете продукти в дадено бюро за търгуване са отчетени огледално на тези на друг субект от групата, който е извън обхвата на най-високото ниво на консолидация в рамките на Съюза, и че това огледално отчитане възпрепятства компетентния орган да прецени дали вътрешният модел за измерване на риска е изпитан за това, че е сравнително точен при измерването на рисковете, съответстващи на тези класове продукти, може да предприеме едно от следните действия:

([9]) Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj).

а) изисква от институцията да премахне позициите, съответстващи на тези класове продукти, от това бюро за търгуване;

б) отказва да даде разрешение за изчисляване на капиталовите изисквания съгласно подхода на вътрешния модел за това бюро за търгуване.

4. Когато пазарният риск от позиции, съответстващи на някои класове продукти, се прехвърля на друг субект от групата, който е извън обхвата на най-високото ниво на консолидация в рамките на Съюза, и когато последиците от такова прехвърляне са *de facto* подобни на тези на позициите, отчетени огледално, компетентният орган може да приложи параграф 3.

Член 2

Пропорционалност — категории продукти и сложност на модела

Компетентните органи прилагат методиката за оценка, посочена в настоящия регламент, по начин, който е съобразен с размера и сложността на търговските дейности, включени във вътрешния модел, въз основа на следните категории финансови инструменти във възходящ ред на сложност:

а) прости инструменти без опционални характеристики;

б) основани на един базисен актив инструменти, различни от посочените в буква а), чиято цена не се определя въз основа на динамични характеристики, включително индекси, с непрекъснато изплащане в същата валута като базисния актив;

в) инструменти, чиято цена се определя въз основа на динамични характеристики, инструменти, основани на множество базисни активи, инструменти с изплащане във валута, различна от тази на базисния актив, и всички други инструменти, които не са посочени в буква а) или б).

Член 3

Качество и проверимост на документацията

Компетентните органи проверяват дали документацията, подадена от институция в подкрепа на заявлението ѝ за получаване на разрешение за използване на вътрешен модел за изчисляване на капиталовите изисквания за пазарен риск, е с необходимото качество и дали е достатъчно подробна и точна, за да може да се извърши проверка от квалифицирани трети страни.

По-специално компетентните органи проверяват дали:

а) документацията е одобрена на съответното управленско ниво на институцията с достатъчно правомощия, делегирани от ръководния орган за целите на вътрешните модели;

б) институцията е установила политики, които гарантират висококачествени стандарти за вътрешната документация, включително вътрешна отчетност, за да се гарантира, че съответната документация е пълна, последователна, точна, актуализирана, одобрена в съответствие с буква а) и защитена;

в) в документацията, определена в политиките по буква б), се посочва видът документ, авторът, проверителят, упълномощаващият агент, притежателят, датите на разработване и одобрение, номерът на версията и историята на измененията;

г) институцията документира точно и по подходящ начин своите политики, процедури и методики, които прилага съгласно настоящия регламент;

д) съответната документация е достатъчно подробна, за да позволи на квалифицирани трети страни да разберат всички аспекти на вътрешния модел за измерване на риска.

Член 4

Възлагане на дейности на външни изпълнители

1. Компетентните органи проверяват дали възлагането от институцията на външни изпълнители на задачи, дейности или функции, свързани с разработването, изпълнението и утвърждаването на вътрешни модели, не пречи или възпрепятства прилагането на методиката за оценка, определена в настоящия регламент.

2. За целите на параграф 1 компетентните органи проверяват дали:

а) задачите и отговорностите, определени за звеното за контрол на риска, не се възлагат на външни изпълнители;

б) висшето ръководство и ръководният орган участват активно в надзора на всички задачи, възложени на външни изпълнители от институцията, както и в придобиването на всички решения за ИТ инструменти за управление на риска от трети страни;

в) самата институция има достатъчно знания за всички възложени на външни изпълнители задачи, дейности или функции, както и за структурата на всички данни и методики, получени от трета страна, и е в състояние да провери качеството на работата, извършена от третата страна, на която възлага своите задачи, както и резултатите от тази работа;

г) извършваният от институцията вътрешен одит или текущо наблюдение на задачите, дейностите и функциите, възложени на външни изпълнители, не се ограничава или възпрепятства от такова възлагане на външни изпълнители;

д) компетентните органи имат пълен достъп до цялата съответна информация.

3. Компетентните органи проверяват дали трети страни, участващи в разработването на методики за оценка на пазарния риск, използвани от институцията, не участват в първоначалното или текущото вътрешно утвърждаване на модела от страна на институцията.

4. За целите на параграфи 1, 2 и 3 компетентните органи проверяват сключеното между институцията и третата страна споразумение за възлагане на дейности на външни изпълнители. Когато е целесъобразно, компетентните органи може също така:

а) да интервюират или да изискват представяне на писмени декларации от някое от следните лица:

i) от персонала и висшето ръководство на институцията;

ii) от ръководния орган на институцията;

iii) от третата страна, на която са възложени задачата, дейността или функцията;

б) да прегледат други съответни документи на институцията или третата страна.

ГЛАВА 2

Оценка на качествените изисквания

Член 5

Общ преглед на оценката на качествените изисквания

При оценяването на съответствието на дадена институция с изискванията, определени в член 325би от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи:

а) проверяват дали институцията има ясна организационна структура за ръководство и управление на модела на пазарния риск, включително добре дефинирани, прозрачни и подходящи нива на отговорност;

б) проверяват дали процесът на вземане на решения на институцията по отношение на всички аспекти на вътрешните модели за пазарен риск е ясно установен във вътрешната документация на институцията;

в) проверяват съгласно член 6:

i) адекватността на състава на висшето ръководство и на ръководния орган;

ii) ролята на висшето ръководство и на ръководния орган;

г) проверяват съгласно член 7 дали структурата на бюрото за търгуване, за което институцията е в процес на получаване на одобрение или вече е получила одобрение, е подходяща;

д) оценяват съгласно член 8 вътрешното управление и надзора на институцията във връзка със звеното за контрол на риска;

е) оценяват съгласно член 9 дали вътрешната политика е подходяща за въвеждането на нови продукти;

ж) проверяват съгласно член 10 дали вътрешният модел се подлага на независима проверка;

з) оценяват:

i) съгласно член 11 адекватността на вътрешния процес на утвърждаване и на резултатите от него;

ii) съгласно член 12 — обхвата на утвърждаването и неговата пълнота;

и) оценяват съгласно член 13 адекватността на редовното вътрешно докладване;

й) оценяват:

i) съгласно член 14 адекватността на ограниченията на позициите;

ii) съгласно член 15 адекватността на процеса за актуализиране на тези ограничения;

iii) съгласно член 16 адекватността на процеса, прилаган при нарушаване на тези ограничения;

к) оценяват:

i) съгласно член 17 адекватността на програмата за стрес тестове;

ii) съгласно член 18 — адекватността на сценариите на обратни стрес тестове и извънредни стрес тестове;

л) оценяват съгласно член 19 адекватността на информационните системи;

м) проверяват съгласно член 20 дали за вътрешния модел за измерване на риска, включително за всеки модел на ценообразуване, е доказано в практиката, че е сравнително точен при измерването на рисковете и не се различава значително от моделите, които институцията използва за своето вътрешно управление на риска.

За целите на буква а) компетентните органи вземат предвид характера и размера на институцията, както и мащаба и сложността на нейните дейности.

Член 6

Оценка на адекватността на състава и ролята на ръководния орган и висшето ръководство

1. Когато оценяват адекватността на състава и ролята на висшето ръководство и ръководния орган, предвидени в член 325би, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи:

а) проверяват дали в документацията на системата си за управление на риска институцията описва:

i) състава, ролите и отговорностите на ръководния орган и на висшето ръководство;

ii) ролите и отговорностите на всеки член на ръководния орган и на висшето ръководство;

б) проверяват дали висшето ръководство се състои от членове, които представляват най-високите йерархични нива под ръководния орган, и за правилното функциониране на вътрешния модел за пазарния риск се носи съответната отговорност;

в) проверяват дали съставът на всяка вътрешна структура от комитети, създадена от ръководния орган в подкрепа на вземането на решения, е подходящ според изискванията в параграф 2;

г) проверяват дали ролята на висшето ръководство е подходяща според изискванията в параграф 3;

д) проверяват дали ролята на ръководния орган и на комитетите, съставляващи вътрешната структура от комитети, посочена в буква в), е подходяща според изискванията в параграф 4.

Когато ръководен орган на институция делегира някоя от своите задачи на вътрешен комитет, компетентните органи извършват, в контекста на тези делегирани задачи, оценките, които се изискват съгласно настоящия регламент, на равнището на вътрешния комитет, определен от ръководния орган.

2. За целите на параграф 1, първа алинея, буква в) компетентните органи проверяват дали:

а) за всеки комитет от вътрешната структура от комитети ръководният орган е определил ясно неговия мандат, йерархия, нива на отчетност, постоянни членове, честота на заседания и нива на отговорност;

б) във вътрешната структурата от комитети има комитет, който оценява всеки нов продукт, предлага такива продукти на висшето ръководство за одобрение и наблюдава тези продукти и дали звеното за контрол на риска и всяка друга функция на институцията, която е засегната от въвеждането на нов продукт, са представени в такъв комитет;

в) управлението, което е в основата на вътрешната структура от комитети, позволява ефективен и навременен контрол на всички вътрешни ограничения на позициите, посочени в член 325би, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

г) управлението, което е в основата на вътрешната структура от комитети, гарантира активно участие на ръководния орган в процеса на контрол на риска, както се изисква в член 325би, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

д) като част от вътрешната документация институцията е документирала всички аспекти, посочени в буква а).

3. За целите на параграф 1, първа алинея, буква г) компетентните органи проверяват дали:

а) висшето ръководство предприема подходящи коригиращи действия, когато слабостите на вътрешния модел за измерване на риска или на вътрешния модел за риска от неизпълнение са установени от:

i) звеното за контрол на риска;

ii) квалифицираните страни, натоварени с утвърждаването на вътрешния модел („функция за утвърждаване“);

iii) функцията за вътрешен одит;

iv) всяка друга контролна функция на институцията;

б) висшето ръководство на институцията е информирано и проследява препоръките, направени от вътрешния одит, от звеното за контрол на риска, от функцията за утвърждаване във връзка с вътрешния модел за измерване на риска или с вътрешния модел за риска от неизпълнение;

в) висшето ръководство на институцията е в състояние да осигури цялостно качество на управлението на институцията по отношение на оценката на позициите, включени във вътрешния модел за измерване на риска или във вътрешния модел за риска от неизпълнение.

4. За целите на параграф 1, първа алинея, буква д) компетентните органи проверяват дали ръководният орган:

а) въз основа на предложение от звеното за контрол на риска одобрява всички съответни политики и процедури, свързани с прилагането на вътрешния модел, включително подходящата организационна структура, за да се гарантира, че вътрешният модел е цялостно внедрен;

б) въз основа на предложение от звеното за контрол на риска и след надлежно разглеждане на заключенията и препоръките, произтичащи от процеса на утвърждаване, одобрява методиките за оценка на пазарния риск, прилагани към вътрешния модел;

в) въз основа на оценка от звеното за контрол на риска и след надлежно разглеждане на заключенията и препоръките, произтичащи от процеса на утвърждаване, одобрява всички нови продукти;

г) по предложение на звеното за контрол на риска одобрява и актуализира вътрешните ограничения на позициите;

д) въз основа на предложение от звеното за контрол на риска, в което се определя и оценява приемливото ниво на риск, одобрява приемливото ниво на риск, вътрешното разпределение на капитала и бюджета по бюра за търгуване;

е) приема процедурата за одобрение при нарушения на вътрешните ограничения на позициите;

ж) одобрява или изисква коригиращи действия във връзка с нарушения на вътрешните ограничения на позициите, ескалирани от звеното за контрол на риска в съответствие с член 16, параграф 1, буква б);

з) въз основа на предложение на звеното за контрол на риска:

i) одобрява програмата за стрес тестове;

ii) обсъжда резултатите от стрес тестовете;

iii) прави оценка на потенциалните действия и, когато е необходимо, предприема коригиращи действия.

Член 7

Оценка за това дали бюрата за търгуване отговарят на член 104б от Регламент (ЕС) № 575/2013

Когато оценяват дали бюрата за търгуване отговарят на член 104б от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи:

а) правят преглед на бизнес стратегията, посочена в член 104б от посочения регламент, както е документирана във вътрешните политики на институцията съгласно член 325би, параграф 1, буква д) от същия регламент, и проверяват дали:

i) вътрешните политики описват ясно икономическата обосновка на бизнес стратегията, включително нейните основни дейности, търговия и стратегии за хеджиране;

ii) вътрешните политики описват характеристиките на финансовите инструменти и стоките, търгувани от бюрото за търгуване, и съдържат редовно актуализиран и изчерпателен списък на тези финансови инструменти и стоки;

iii) институцията подчертава във вътрешните си политики инструментите, които са най-често търгувани и които допринасят най-много за приемливото ниво на риск на бюрото за търгуване;

iv) вътрешните политики описват видовете рискови фактори, присъщи на финансовите инструменти и стоките, посочени в подточка ii);

v) във вътрешните политики се описва ясно как се хеджират инструментите и стоките, посочени в подточка ii), какви са очакваните пропуски и несъответствия на хеджирането и какъв е очакваният период на държане за позициите в бюрото за търгуване;

vi) бизнес стратегиите на бюрата за търгуване са обособени съгласно изискванията на член 104б, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013 чрез:

1) определяне на основните характеристики на бюрата за търгуване по отношение на бизнес стратегията, включително основни дейности, търговия и стратегии за хеджиране;

2) проверка дали основните характеристики, посочени в точка 1), се различават по същество между отделните бюра за търгуване;

б) проверка дали сделките между бюрата за търгуване са в съответствие с бизнес стратегиите на тези бюра за търгуване и че тези сделки не се извършват с цел:

i) намаляване на капиталовите изисквания за пазарен риск;

ii) спазване на изискванията за разпределяне на печалбата и загубата;

iii) спазване на изискванията за бек-тестове;

в) прави преглед на бизнес стратегията, посочена в член 104б, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, и на годишния бизнес план, посочен в член 104б, параграф 2, буква д) от същия регламент, документирани във вътрешните политики на институцията съгласно член 325би, параграф 1, буква д) от същия регламент;

г) проверява дали за всяко бюро за търгуване институцията е определила един или двама главни дилъри и дали, когато са назначени двама главни дилъри, техните роли, отговорности и правомощия са ясно разграничени или единият осъществява краен надзор над другия;

д) проверява докладите, посочени в член 104б, параграф 2, букви г) и е) от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и дали всички аспекти, посочени в тези точки, са спазени;

е) проверява дали институцията документира и обосновава надлежно случаите на назначаване на даден дилър в повече от едно бюро за търгуване, както е посочено в член 104б, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, и за тази цел:

i) проверява отговорността на този дилър в контекста на бюрата за търгуване, към които е бил назначен;

ii) проверява дали задачите, изпълнявани от дилъра в едно бюро за търгуване съгласно бизнес стратегията на това бюро, не противоречат, нито създават конфликт със задачите, които дилърът изпълнява за другите бюра за търгуване;

ж) проверява дали обосновката за включването на бюрата за търгуване в обхвата на алтернативния подход на вътрешните модели отговаря на всяко едно от следните условия:

i) обосновката е документирана във вътрешните политики съгласно изискванията на член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

ii) обосновката гарантира съгласуваност в подхода, използван за изчисляване на капиталовите изисквания за пазарен риск сред бюрата за търгуване, управляващи сходни позиции;

iii) обосновката е в съответствие с бизнес стратегията на бюрата за търгуване, както е посочено в член 104б, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

з) проверява дали в бизнес стратегията е посочено, че най-малко 10 % от капиталовите изисквания за пазарен риск са изчислени в съответствие с подхода на вътрешния модел.

За целите на буква а), подточка i) компетентните органи проверяват дали бизнес стратегията уточнява каква част от дейностите са ориентирани към клиента и дали бизнес стратегията включва търговия и създаване на финансови инструменти или изпълнение на услуги, или и двете.

За целите на буква б) компетентните органи може, когато е целесъобразно, да изискват от институцията да предоставя извадка от сделки между бюра за търгуване, включително между бюра за търгуване, за които институцията изчислява капиталовите изисквания съгласно подхода на вътрешния модел, и за бюра за търгуване, за които институцията използва стандартизирания подход.

Член 8

Оценка на вътрешното управление и надзора на институцията във връзка със звеното за контрол на риска

1. Когато оценяват вътрешното управление и надзора на институцията във връзка със звеното за контрол на риска, посочено в член 325би, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват дали това звено за контрол на риска:

а) е напълно отделено и независимо от персонала и управленските функции, отговарящи за сферите на търговска дейност;

б) е надлежно представено в органите за вземане на решения на институцията и участва в процеса на вземане на решения, когато някой от следните проблеми е включен в дневния ред:

i) одобряването на нови методики за оценка на пазарния риск и на промени в съществуващите методики;

ii) одобряването на създаване на бюро за търгуване;

iii) одобряването или актуализирането на доклади и описи в рамките на компетентността на звеното за контрол на риска;

iv) определянето на допустимото ниво на риск;

v) определянето или редовното актуализиране на структурата на вътрешните лимити;

vi) одобряването на нарушения на лимитите;

vii) одобряването на нови продукти или нови видове дейност;

viii) одобряването на модели за ценообразуване, използвани за целите на риска;

ix) одобряването на програми за стрес тестове;

х) одобряването на системите за информационната инфраструктура, свързани с инструментите за управление на риска;

в) е подходящо и съобразено с размера на институцията и рисковете на бизнеса и дали разполага с необходимите ресурси за ефективно изпълнение на задачите си;

г) разполага с достатъчно опитен, квалифициран и обучен персонал, за да предприема всички съответни дейности за ефективното управление на риска на вътрешния модел и за наблюдение и оспорване на действията на други звена, по-специално на звената за търговска дейност;

д) отговаря за резултата от изчисленията въз основа на вътрешния модел за измерване на риска и вътрешния модел за риска от неизпълнение.

2. За целите на параграф 1, буква а) компетентните органи проверяват дали:

а) звеното за контрол на риска се състои от една или повече отделни организационни структури в организационната схема на институцията;

б) ръководителят на звеното или звената за контрол на риска са част от висшето ръководство на институцията;

в) персоналът и висшето ръководство, отговарящи за звеното или звената за контрол на риска, не отговарят за търговски дейности;

г) висшите ръководители на звеното за контрол на риска и тези, които отговарят за сферите на стопанска дейност, следват различни йерархични линии пред ръководния орган на институцията;

д) променливото възнаграждение на персонала и висшия мениджмънт, отговарящ за звеното за контрол на риска, не е обвързано с изпълнението на задачите, свързани със сферите на търговска дейност под техен надзор, по начин, който затруднява или възпрепятства тяхната независимост.

3. За целите на параграф 1, буква б) компетентните органи вземат предвид:

а) документираното становище на звеното за контрол на риска, когато ръководният орган или съответният комитет от вътрешната структура от комитети обсъждат някой от проблемите, посочени в параграф 1, буква б);

б) протоколите на ръководния орган на институцията или съответния комитет от вътрешната структура от комитети и отразените в тях точки за действие;

в) докладите на звеното за контрол на риска относно вътрешните ограничения на позициите и всички решения относно нарушения на ограниченията;

г) информацията, предоставена от персонала и висшето ръководство на институцията, когато е целесъобразно.

За целите на буква б) компетентните органи оценяват степента на участие на звеното за контрол на риска, когато ръководният орган на институцията или съответният комитет от вътрешната структура от комитети обсъжда някой от проблемите, посочени в параграф 1, буква б). Компетентните органи определят случаите, в които становищата на звеното за контрол на риска и окончателното решение, взето от ръководния орган или от съответния комитет от вътрешната структура от комитети, се различават.

Член 9

Оценка на политиката за нови продукти

Когато оценяват дали вътрешните политики, посочени в член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013, са адекватни при въвеждането на всеки нов продукт, включително нови финансови инструменти, дейности, пазари, места на отчитане или видове дейност, компетентните органи проверяват дали:

а) звеното за контрол на риска е документирало политика за нови продукти и ръководният орган е одобрил тази политика, включително определение за „нов продукт“;

б) във вътрешната структура от комитети има комитет („комитет за нови продукти“), който оценява, контролира и наблюдава всички проблеми, произтичащи от въвеждането на нови продукти, включително, когато е целесъобразно:

i) оценява спазването на регулаторните изисквания;

ii) прави преглед на всички модели на ценообразуване, използвани за целите на риска;

iii) уточнява пазарните параметри, които да се използват за целите на калибрирането, начина, по който трябва да се извърши калибрирането, както и честотата на актуализиране на калибрирането;

iv) въвежда нови методики за оценка на пазарния риск;

v) оценява въздействията върху приемливото ниво на риск, капиталовата адекватност и рентабилността;

vi) осигурява наличието на ресурси за фронт-, бек- и средния офис и вътрешни инструменти и експертен опит, които дават възможност за разбирането и наблюдението на всички свързани нови рискове;

vii) уточнява и предлага на ръководния орган ограниченията по отношение на падежи, базисни инструменти, контрагенти и вътрешни лимити за такъв нов продукт;

viii) оценява адекватността на счетоводните схеми и гарантира, че вътрешната отчетност отразява по подходящ начин основните рискове;

в) ръководният орган, въз основа на оценка от комитета за нови продукти, разрешава търговията с нови продукти;

г) когато ръководният орган делегира разрешаването на комитета за нови продукти:

i) разрешеният обем за новия продукт е достатъчно ограничителен, за да се предотвратят материални загуби, произтичащи от такива нови продукти, включително, когато е подходящо, по-кратки изпитателни периоди за продукти, посочени в член 2, буква в);

ii) разрешаването се делегира отделно за всеки вид нов продукт и винаги за ограничен период от най-много 6 месеца;

iii) разрешаването може да бъде подновено еднократно от ръководния орган;

iv) след изтичането на едногодишен период всички съответни проблеми, посочени в буква б), са или преодолени, или не се разрешава по-нататъшната търговия с този нов продукт;

д) на звената за търговска дейност не се разрешава без специалното одобрение от комитета за нови продукти да търгуват с нови продукти, преди да бъдат преодолени проблемите, посочени в буква б);

е) в специфичните случаи, когато на търговците е разрешено да търгуват с нови продукти, които не са в съответствие с буква б), комитетът за нови продукти одобрява сделките на индивидуална основа и в рамките на ограниченията, посочени в буква г), подточка i);

ж) комитетът за нови продукти заседава достатъчно често, за да оцени и одобри всяка сделка с нов продукт и да наблюдава всички проблеми, посочени в буква б), които може да породят тези сделки;

з) сделките се наблюдават индивидуално, докато всички проблеми, посочени в буква б), бъдат преодолени напълно и въз основа на оценка от комитета за нови продукти ръководният орган потвърди, че сделките са включени напълно във всички съответни информационните системи и се контролират чрез редовната система за управление на риска;

и) всички нови продукти, независимо от степента им на интегриране в информационните системи, се включват в изчисленията както във вътрешния модел за измерване на риска, така и във всекидневните промени в стойността на портфейла, използвани за бек-тестове и за целите на теста за разпределение на печалба и загуба.

Член 10

Независим преглед на вътрешния модел за измерване на риска

1. Когато оценяват независимия преглед на вътрешните модели за измерване на риска в съответствие с член 325би, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват дали:

а) проверителят е независим;

б) ресурсите, определени за проверителя, са подходящи;

в) процесът, установен в рамките на институцията за изпълнение на препоръките, дадени от проверителя, е адекватен;

г) проверителят извършва преглед на вътрешните модели за измерване на риска поне веднъж годишно и включва заключенията от този преглед в доклад, представен на висшето ръководство и на ръководния орган;

д) докладът, посочен в буква г), предоставя достатъчно информация на висшето ръководство и на ръководния орган на институцията относно всички елементи, посочени в член 325би, параграф 2 и член 325бп, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, и посочва областите в годишния работен план, които изискват по-подробен анализ на съответствието на тези елементи;

е) прегледът е адекватен, съобразен с размера и сложността на съответните портфейли и ефективен при установяването на недостатъците.

2. За целите на параграф 1 компетентните органи проверяват дали:

а) прегледът е съобразен с естеството, размера и сложността на дейността и организационната структура на институцията, и по-специално на сложността на моделите и тяхното прилагане;

б) проверителят разполага с достатъчно ресурси, за да предприеме всички съответни дейности, както и достатъчно опитен и квалифициран персонал;

в) проверителят не участва и не е участвал в нито един аспект от изготвянето и прилагането на вътрешния модел, предмет на прегледа;

г) проверителят е независим от персонала и ръководната функция, отговорна за звената за търговска дейност и за контрол на риска;

д) променливото възнаграждение на персонала и ръководството, отговарящо за звеното за контрол на риска, не е обвързано с изпълнението на задачите, свързани със сферите на търговска дейност на институцията, по начин, който затруднява или възпрепятства тяхната независимост.

3. Компетентните органи разглеждат последните и други съответни доклади, изготвени от проверителя, и проверяват дали отстраняването на установените в тези доклади проблеми, е уместно, съществено и достоверно.

Член 11

Оценка на утвърждаването на всички вътрешни модели за измерване на риска и на резултата от такова утвърждаване

1. Когато оценяват дали вътрешните модели за измерване на риска са надлежно утвърдени, както е посочено в член 325бй от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват дали:

а) процесът на утвърждаване се провежда от персонал, който не участва и не е участвал по никакъв начин в разработването на вътрешния модел, предмет на утвърждаване;

б) процесът на утвърждаване се извършва с достатъчно ресурси, включително опитен и квалифициран персонал;

в) променливото възнаграждение на персонала и висшето ръководство, отговарящо за процеса на утвърждаване, не зависи от изпълнението на задачите, свързани с контрола на риска или със сферите на дейност на институцията, по начин, който възпрепятства тяхната независимост;

г) всички необходими коригиращи мерки, произтичащи от процеса на утвърждаване, са отразени в доклада за утвърждаване, посочен в параграф 2, и са приложени своевременно;

д) е въведен процес на вземане на решения, за да се гарантира, че висшето ръководство на институцията взема предвид констатациите и препоръките, произтичащи от процеса на утвърждаване;

е) проверителят, посочен в член 10, параграф 1, буква а), редовно оценява спазването на условията, посочени в член 10, параграф 1, букви д) и е).

2. При оценяването на процеса на утвърждаване компетентните органи:

а) проверяват дали препоръките, констатациите и заключенията от процеса на утвърждаване са включени в доклад за утвърждаване, в който се посочват и описват:

i) методиката за утвърждаване;

ii) извършените тестове;

iii) използваният референтен набор от данни;

iv) съответните процеси за почистване на данните;

б) проверяват дали заключенията, констатациите и препоръките от докладите за утвърждаването се представят и разглеждат пряко от висшето ръководство и ръководния орган на институцията, преди този ръководен орган да одобри модел, който да се прилага за изчисляване на капиталовите изисквания, и преди да бъдат направени последващи промени в методиките;

в) проверяват дали всяка коригираща мярка, предложена от функциите за утвърждаване, е документирана в доклада за утвърждаване и е придружена от подходящ срок за отстраняване на установените недостатъци;

г) проверяват дали във вътрешните политики на институцията е включен процес на ескалация за коригиращите мерки, които са просрочени, и дали въз основа на доказателства от миналото този процес се следва;

д) оценяват общото качество на резултата от процеса на утвърждаване, като сравняват недостатъците, установени при оценката на вътрешния модел в съответствие с настоящия регламент, с недостатъците, установени от звеното за утвърждаване в процеса на утвърждаване.

Член 12

Оценка на адекватността на обхвата и пълнотата на вътрешното утвърждаване

1. Когато оценяват дали обхватът на вътрешното утвърждаване, посочено в член 325бй от Регламент (ЕС) № 575/2013, е адекватен, компетентните органи проверяват дали вътрешното утвърждаване:

а) извършва критичен преглед на всички аспекти на методиките и функциите за ценообразуване, използвани за капиталовото изискване, включително прилаганите за новите продукти, като по този начин взема предвид силните и слабите страни в сравнение с алтернативни методики;

б) проверява:

i) избора на пазарни данни;

ii) отнасянето на рисковите фактори към съответния хоризонт на ликвидност;

iii) отнасянето на смятаната за представителна наблюдавана реална цена към рисков фактор или към интервал;

iv) използваните подходи на приближение;

в) проверява дали разпределителните и всички други подходящи стохастични допускания и параметри на основните стохастични процеси, включително променливост и корелация, са добре обосновани, включително по отношение на:

i) опашките на разпределенията, които са от значение за изчисляването на мерките на риска от очакван недостиг, посочени в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013;

ii) мярката на риска при стрес сценарий, посочена в член 325бк от Регламент (ЕС) № 575/2013;

г) оценява надеждността на всички емпирични корелации, използвани както в рамките на широките категории рискови фактори, така и между тях, за изчисляване на неограничената мярка на очакван недостиг, посочена в член 325бз, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

д) оценява корелационните допускания, направени при изчисляването на капиталовите изисквания за риска от неизпълнение, включително:

i) избора на съответната копула, когато съответната функция е изрично моделирана;

ii) избора и теглата на системните рискови фактори, посочени в член 325бп от Регламент (ЕС) № 575/2013;

iii) способността на модела да бъдат обяснени клъстерите при неизпълнение;

е) оценява направените допускания с цел да получи оценки на вероятностите от неизпълнение и загубите при неизпълнение, за да изчисли капиталовите изисквания за риска от неизпълнение;

ж) оценява направените допускания във връзка с моделирането на хеджирането при изчисляването на капиталовите изисквания за риска от неизпълнение, както е посочено в член 325бо от Регламент (ЕС) № 575/2013;

з) анализира резултатите от програмата за стрес тестове, включително резултатите, свързани с риска от неизпълнение, и прави съответните заключения, ако има такива, относно методологичните пропуски или слабости, произтичащи от конкретни пазарни сценарии;

и) прилага и анализира получените резултати за хипотетичните портфейли, посочени в член 325бй, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, за да гарантира, че вътрешният модел взема предвид структурните характеристики, включително, когато е приложимо, следното:

i) базисни рискове между различни криви на доходност;

ii) движения с непълна корелационна зависимост между сходни, но не идентични позиции;

iii) базисен риск, свързан с наименованието, и базисен риск, произтичащ от сходни, но не идентични кредитни или капиталови позиции;

iv) риск от концентрация;

й) проверява надеждността на внедряването на вътрешния модел за измерване на риска в информационните системи и гарантира, че всички бизнес звена и спомагателни звена прилагат методиките последователно и за всички съответни географски области;

к) проверява целесъобразността и съществеността на приближенията, като оценява:

i) процента на използваните динамични редове с приближения;

ii) процента на пределния принос на използваните динамични редове с приближения;

iii) въздействието, което използването на приближения може да има при признаването на диверсификационните ефекти.

2. Когато оценяват пълнотата на процеса на вътрешно утвърждаване, компетентните органи проверяват дали:

а) по отношение на вътрешното утвърждаване, проведено при първоначалното разработване на модела, институцията е извършила и документирала пълен процес на утвърждаване на всички методики, използвани във вътрешния модел;

б) по отношение на периодичното вътрешно утвърждаване институцията е извършила пълно утвърждаване или утвърждаване на области, които трябва да бъдат утвърдени след промените, посочени в параграф 3, относно:

i) нови методики, които се изискват поради въвеждането на нови продукти;

ii) области, свързани с всички проблеми, установени в заключенията от предишни утвърждавания и прегледи на вътрешния одит.

3. За целите на параграф 2, буква б) компетентните органи:

а) проверяват дали вътрешните политики на институцията гарантират, че вътрешното периодично утвърждаване се извършва поне веднъж годишно и всеки път, когато настъпят значителни структурни промени на пазара или промени в състава на портфейла, които може да доведат до това вътрешният модел да не е вече подходящ, в т.ч.:

i) брой превишения, които се отклоняват значително от очаквания брой след калибрирането на модела;

ii) големи пазарни загуби спрямо нивото, предвидено от рисковите показатели;

iii) значителна промяна в дейността на институцията, която може да оспори допусканията на модела;

iv) необичайни и значителни несъответствия между теоретичните и хипотетичните промени в стойностите на портфейлите;

б) проверяват дали вътрешното периодично утвърждаване се основава на работен план, одобрен от ръководния орган, и дали този работен план съдържа:

i) обхвата на вътрешното утвърждаване;

ii) задачите, изпълнявани от звеното за утвърждаване;

iii) приоритетите на вътрешното утвърждаване;

в) оценяват как работният план, посочен в буква б), гарантира, че се извършва цялостен и ориентиран към риска процес на вътрешно утвърждаване и че съответните аспекти не са пропуснати от обхвата на вътрешното утвърждаване.

Член 13

Оценка на адекватността на отчетността

Когато оценяват адекватността на отчетите, посочени в член 104б, параграф 2, букви г) и е) и член 325би, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват:

а) дали институцията поддържа опис на тези отчети, където се посочва тяхното съдържание, честота и адресати;

б) дали описът по буква а) е одобрен на съответното ръководно ниво и дали се актуализира след съгласуване със звеното за контрол на риска.

Член 14

Оценка на адекватността на дневните граници за търгуване

Когато оценяват адекватността на дневните граници за търгуване, посочени в член 103, параграф 2, буква б), подточка ii), член 104б, параграф 2, букви в) и е) и член 325би, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват дали:

а) институцията разполага с ясна разбивка на дневните граници за търгуване, която е в съответствие с приемливото ниво на риск, определено от институцията, и с бюджета на всяко бюро за търгуване;

б) избраните дневни граници за търгуване са в съответствие с търговската стратегия на бюрото за търгуване и естеството на базисните рискове;

в) дневните граници за търгуване включват следното:

i) граница на стойността под риск за максималното ниво на агрегиране на портфейла, при което се прилага вътрешният модел;

ii) граница на стойността под риск за всяко бюро за търгуване, за което институцията изчислява капиталовото си изискване за пазарен риск чрез вътрешния модел за измерване на риска;

г) институцията разполага с допълнителна разбивка в рамките на границите на стойността под риск, която е пропорционална на търговските стратегии на институцията;

д) всички вътрешни граници, включително посочените в буква в), са надлежно документирани и официално одобрени;

е) като част от процеса на одобряване и актуализиране на границите звеното за контрол на риска оценява и документира последователността и съвместимостта на границите на стойността под риск, одобрени от ръководния орган, и останалите вътрешни граници, които не се основават на стойност под риск, включително чувствителности или активиране на загуба;

ж) институцията документира надлежно и одобрява официално опис на разрешените инструменти и базисните рискови позиции, които може да се заемат от търговците.

За целите на буква в), подточка i) границата на стойността под риск е сумата от индивидуалните граници на стойността под риск, когато не е предоставено разрешението за използване на подхода на вътрешния модел, посочен в член 325, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013.

Член 15

Оценка на адекватността на процеса за актуализиране на дневните граници за търгуване

1. Когато оценяват адекватността на процеса на актуализиране на дневните граници за търгуване, посочени в член 103, параграф 2, буква б), подточка ii), член 104б, параграф 2, букви в) и е) и член 325би, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват дали:

а) процесът на актуализиране е координиран и документиран надлежно от звеното за контрол на риска;

б) предложението за актуализиране на дневните граници за търгуване отразява всички промени в:

i) допустимото ниво на риск, определено от институцията;

ii) очакваната дейност или в бюджетните цели на бюрата за търгуване;

в) в предложението за актуализиране на дневните граници за търгуване се взема предвид за периода, в който е била използвана дневната граница за търгуване, приложима към момента на актуализацията:

i) средното ниво на използване на дневните граници за търгуване, приложими към момента на актуализацията;

ii) броят и размерът на нарушенията на дневните граници за търгуване.

2. Компетентните органи проверяват дали процесът на актуализиране на дневните граници за търгуване се провежда поне веднъж годишно и по-често, когато има промени в организацията или се въвеждат нови видове дейност или продукти.

Член 16

Оценка на адекватността на процеса, свързан с нарушения на дневните граници за търгуване

1. Когато оценяват адекватността на процеса на одобряване на нарушенията на дневните граници за търгуване, посочени в член 104б, параграф 2, буква е) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват дали:

а) институцията има ясна и документирана процедура за одобряване от ръководния орган на нарушаването на дневните граници за търгуване;

б) ръководният орган е определил условия за същественост, съгласно които всяко нарушение на дневните граници за търгуване трябва да се докладва на самия ръководен орган, независимо от нивото на одобрение на дневните граници за търгуване;

в) звеното за контрол на риска документира всички нарушения на дневните граници за търгуване и докладва за тези нарушения на компетентния комитет, подкомитет или отделен ръководител;

г) комитетът, подкомитетът или отделният ръководител, посочен в буква в), предприема действия, когато е нарушена дневна граница за търгуване, или докладва за такова нарушение на ръководния орган в съответствие с буква б);

д) документацията, посочена в буква в), включва размера и основните причини за нарушението на дневната граница за търгуване, включително:

i) всяко увеличение на търговските позиции;

ii) всички методични промени, въведени във вътрешния модел за измерване на риска;

iii) всички промени в пазарните условия.

2. Компетентните органи проверяват, по-специално когато дадено бюро за търгуване често е надхвърляло дневните граници за търгуване, дали честотата и размерът на нарушенията на дневните граници за търгуване и мерките, предприети от звеното за контрол на риска и от ръководния орган в отговор на такива нарушения, са подходящи. Компетентният орган извършва такава проверка.

Член 17

Оценка на адекватността на програмата за стрес тестове

1. Когато оценяват адекватността на програмата за стрес тестове, посочена в член 325би, параграф 1, буква ж) и член 325бп, параграф 7, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват дали:

а) институцията преразглежда поне веднъж годишно сценариите, прилагани като част от програмата за стрес тестове;

б) звеното за контрол на риска изпълнява сценариите на стрес тестове, определени в програмата за стрес тестове, често и поне всеки месец, както и по-често, когато институцията има значителни търговски дейности;

в) сценариите, които ще се прилагат като част от програмата за стрес тестове, включват, освен исторически наблюдавани или хипотетични сценарии и сценарии на обратни стрес тестове и извънредни стрес тестове, предназначени за справяне със съответните специфични рискови фактори;

г) сценариите, посочени в буква в), се преразглеждат най-малко веднъж годишно.

2. Компетентните органи проверяват дали сценариите, посочени в параграф 1, буква в), се използват за оценка на разумността на елементите, съставляващи капиталовите изисквания за пазарен риск, включително допълнителните капиталови изисквания за риска от неизпълнение, когато тези капиталови изисквания се сравняват с потенциални загуби, произтичащи от сериозни, но правдоподобни пазарни сценарии.

3. За целите на параграф 2 компетентните органи проверяват дали когато институцията оценява разумността на допусканията в модела за риска от неизпълнение, по-специално по отношение на отразяването на концентрациите на кредитния риск, използва всяко едно от следните:

а) загуби, произтичащи от събития, включително кредитни събития;

б) хипотетични понижения на рейтингите;

в) пазарни събития за конкретни видове емитенти;

г) промени във видовете и параметрите на копулите, когато съответната функция е изрично моделирана.

Член 18

Оценка на адекватността на сценариите на обратни и извънредни стрес тестове

1. Когато оценяват адекватността на сценариите на обратни стрес тестове, посочени в член 325би, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват дали:

а) звеното за контрол на риска прилага обратния стрес тест като инструмент за определяне на възможни комбинации от неблагоприятни събития и рискови концентрации в рамките на институцията, включително неблагоприятни събития и рискови концентрации, които произтичат от рискове за околната среда;

б) анализът, извършен чрез обратния стрес тест, допълва редовните стрес тестове;

в) при определяне на сценария или сценариите в резултат на обратните стрес тестове звеното за контрол на риска оценява:

i) видовете дейност, при които традиционните модели за управление на риска постигат изключително добър баланс между риск и възвръщаемост;

ii) нови продукти и нови пазари, които не са били подложени на сериозен натиск;

iii) експозиции, при които няма ликвидни двупосочни пазари;

iv) валутни експозиции, фиксирани към други валути, или с наложена горна или долна граница по отношение на други валути;

v) позиции в опции с отрицателна вътрешна стойност, по-специално бинарни опции;

vi) събития, които не са взети предвид в периода на стрес, използвани за калибриране на мерките на риска от очакван недостиг, посочени в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013;

vii) екологични рискове под формата на физически риск и риск от прехода.

2. Когато оценяват адекватността на извънредните сценарии на обратни стрес тестове като част от програмите за стрес тестове, посочени в член 325би, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват дали при разработване на съответните извънредни сценарии на стрес тестове звеното за контрол на риска взема предвид състава към последната отчетна дата на портфейла от позиции, включени в обхвата на вътрешния модел. По-специално компетентните органи проверяват:

а) дали звеното за контрол на риска използва резултатите, получени от анализа на чувствителността към отделни рискови фактори, разглеждани индивидуално и съвместно, за да определи сценарии, които включват стреса от комбиниран набор от достоверни рискови фактори;

б) дали звеното за контрол на риска е разгледало изрично следните елементи при определянето на сценариите на извънредни стрес тестове:

i) неликвидността на пазарите при неблагоприятни пазарни условия, позициите с прекъсване на цените, риска от концентрация и еднопосочността на пазарите;

ii) събитие, водещо до повишаване на корелацията между инструменти или рискови фактори или сценарий за рязка промяна на валутния курс, произтичащ от валути, които са обект на фиксиране, горна или долна граница по време на прегледа, при които се нарушават тези взаимоотношения, когато такова събитие настъпва едновременно със събитие, посочено в подточка i);

iii) събитийния риск и риска от внезапно неизпълнение за кредитните позиции, като е взело предвид едно от следните:

1) четири незабавни неизпълнения с нулево възстановяване на дългите дългови позиции в текущия портфейл с най-голямата експозиция и двете най-големи дълги капиталови позиции в текущия портфейл;

2) събитийния риск, произтичащ от рязко покачване на цените на капиталовите инструменти за двете най-големи къси позиции;

iv) нелинейността на продуктите чрез прилагане на пълна преоценка на всички позиции, за да се отразят точно ефектите на нелинейността, и чрез прилагане на достатъчно големи сътресения, за да се предизвика упражняването на опции с отрицателна вътрешна стойност, по-специално бинарни опции;

v) събитийни рискове, произтичащи от фактори на екологичния риск;

vi) други рискове, които не може да бъдат обхванати по подходящ начин във вътрешните модели, включително рискове, произтичащи от използването на приближения и потенциалното несъответствие между приближение и базисния риск.

За целите на буква б), подточка i) звеното за контрол на риска може да разглежда по-големи сътресения за отразяване на невъзможността за своевременно освобождаване от позиции, по-специално от парични инструменти, което е породено от факта, че позициите са концентрирани, или поради рязко увеличение при пазарна неликвидност.

За целите на буква б), подточка iv) звеното за контрол на риска може по-специално:

а) да оцени потенциалния риск, поет при хеджиране на позиции, оценени с помощта на приближение;

б) да приложи движенията на кризисния сценарий по отношение на приближението.

Член 19

Оценка на вътрешния модел за измерване на риска по отношение на устойчивостта на информационните системи

1. Когато оценяват дали вътрешният модел за измерване на риска е изчислен и цялостно внедрен съгласно изискването на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват дали информационните системи на институцията, свързани с управлението на пазарния риск, и информационните системи, поддържащи вътрешния модел, са достатъчно надеждни, за да се справят с грешки при изпълнението. По-специално компетентните органи:

а) оценяват устойчивостта на информационните системи през последните 250 работни дни;

б) проверяват дали:

i) в случай на срив в системата са налице подходящи възможности за възстановяване;

ii) институцията е в състояние да преизчисли всички засегнати показатели за риска;

iii) превишенията при бек-тестове, причинени от технически проблеми, са по изключение.

2. Компетентните органи проверяват дали дадена институция разглежда всички позиции и инструменти по вътрешния модел във вътрешния модел за оценка на риска и съгласува тези позиции и инструменти със системите за стойност в края на деня, като потвърждава, поне веднъж седмично, че позициите и инструментите в едната система съответстват на тези в другите системи. Компетентните органи проверяват дали институцията документира напълно и дали наблюдава всички позиции и инструменти, които не са напълно съгласувани.

Член 20

Оценка на приемливата точност на вътрешния модел за оценка на риска, включително модела на ценообразуване

1. Когато оценяват дали вътрешният модел за измерване на риска, включително всеки модел на ценообразуване, е доказано достатъчно точен при оценката на рисковете и не се различава значително от моделите, които институцията използва за своите вътрешни модели за измерване на риска, както е посочено в член 325би, параграф 1, буква е) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи:

а) проверяват дали институцията има описи, които включват:

i) функциите или методите на ценообразуване, използвани в модела за оценка на вътрешния риск, и функциите или методите на ценообразуване, използвани за изчисляване на стойността на портфейла в края на деня;

ii) за всяка от функциите или методите на ценообразуване, посочени в подточка i), кратко описание, основните характеристики, допускания, ключови параметри на тези функции или методи на ценообразуване, как са били калибрирани тези характеристики, допускания и параметри и как са внедрени тези функции или методи на ценообразуване;

iii) описание на обхвата на финансовите инструменти и стоките, включени в модела за оценка на вътрешния риск, обхванат от всяка функция или метод на ценообразуване;

iv) описание на обхвата на финансовите инструменти и стоките, включени във всяка функция или метод на ценообразуване при изчисляването на стойността на портфейла в края на деня;

v) един или повече показатели за оценка на съществеността на позициите, оценени със съответната функция или метод на ценообразуване във вътрешния модел за измерване на риска;

vi) един или повече показатели за оценка на съществеността на позициите, оценени със съответната функция или метод на ценообразуване при изчисляването на стойността на портфейла в края на деня;

vii) цялостно съотнасяне между функциите и методите на ценообразуване, използвани във вътрешния модел за измерване на риска, и функциите и методите на ценообразуване, използвани при изчисляването на стойността на портфейла в края на деня;

б) проверяват дали описите, посочени в буква а), се актуализират най-малко веднъж годишно и дали вътрешните политики на институцията предвиждат конкретна актуализация, когато това би било необходимо поради съществени промени в информацията, предоставена в описите;

в) проверяват дали всички разлики между функциите на ценообразуване, използвани за изчисляване на стойността в края на деня, и функциите на ценообразуване, използвани във вътрешния модел за измерване на риска, са утвърдени като част от вътрешното утвърждаване, посочено в член 325бй от Регламент (ЕС) № 575/2013;

г) въз основа на резултатите от разпределението на печалбата и загубата и резултатите от бек-тестовете оценяват дали има функции на ценообразуване, в които може да има недостатъци;

д) анализират заключенията в най-актуалните доклади от вътрешното утвърждаване на институцията, посочено в член 325бй от Регламент (ЕС) № 575/2013, по отношение на точността на вътрешния модел за измерване на риска;

е) анализират заключенията в най-актуалните доклади относно вътрешния преглед от институцията на точността на вътрешния модел за измерване на риска, както е посочено в член 325би, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

ж) проверяват дали институцията е документирала разликите между вътрешния модел за измерване на риска и моделите, които институцията използва за своето вътрешно управление на риска за същия обхват от позиции, както и дали институцията е в състояние да обясни тези разлики;

з) анализират резултатите от тестовете, извършени от институцията като част от нейното вътрешно утвърждаване, за да проверяват дали допусканията, направени във вътрешния модел за оценка на риска, са подходящи и не подценяват или надценяват риска, както е посочено в член 325бй, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013, по-специално за бюрата за търгуване с най-големи разлики между капиталовите изисквания, изчислени в съответствие с алтернативния стандартизиран подход, посочен в част трета, дял IV, глава 1а от Регламент (ЕС) № 575/2013, и капиталовите изисквания, изчислени в съответствие с вътрешния модел за измерване на риска.

За целите на буква г), когато е целесъобразно, компетентните органи може да изискват от институцията да изчислява по отношение на набор от инструменти и стоки, за които компетентният орган иска да провери точността на функциите на ценообразуване, съответните теоретични промени на риска, посочени в глава 2, раздел 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059 на Комисията ([10]), и хипотетичните промени, посочени в глава 1, раздел 2 от посочения делегиран регламент, както и да изискват от институцията да обоснове разликите в резултатите между двете оценки.

2. Когато позициите, съответстващи на класовете продукти, отнесени към бюро за търгуване, са отчетени огледално на тези на друг субект от групата, който е извън обхвата на най-високото ниво на консолидация в рамките на Съюза, и компетентният орган се нуждае от повече доказателства, за да провери дали вътрешният модел за измерване на риска е достатъчно точен, компетентният орган може да изиска от институциите да предоставят:

а) действителните, хипотетичните и теоретичните промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване за период от 60 работни дни, без да се взема предвид хеджирането със субекта от групата;

б) стойностите под риск на ниво бюро за търгуване, както е посочено в член 325бе от Регламент (ЕС) № 575/2013, за 60 работни дни, без да се взема предвид хеджирането със субекта от групата;

в) оценка на резултатите от разпределението на печалбата и загубата и резултатите от бек-тестовете с оглед на промените в стойностите на портфейла, посочени в буква а), и стойностите под риск, посочени в буква б).

3. Когато пазарният риск от позиции, съответстващи на някои класове продукти, се прехвърля на друг субект от групата, който е извън обхвата на най-високото ниво на консолидация в рамките на Съюза, и когато последиците от такова прехвърляне са *de facto* подобни на тези на позициите, отчетени огледално, компетентният орган може да приложи параграф 2.

Член 21

Оценка на вътрешния модел за измерване на риска по отношение на допълнителни програми за бек-тестове

1. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е цялостно внедрен съгласно изискването на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с бек-тестовете, посочени в член 325бй, параграф 3, буква б) от посочения регламент, компетентните органи проверяват дали, като част от тези програми за бек-тестове, институцията:

([10]) Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059 на Комисията от 14 юни 2022 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти, с които се уточняват техническите характеристики във връзка с бек-тестовете и изискванията за разпределение на печалбата и загубата съгласно членове 325бе и 325бж от Регламент (ЕС) № 575/2013 (ОВ L 276, 26.10.2022 г., стр. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2059/oj).

а) изпълнява програмата за бек-тестове, посочена в параграф 2, или друга вътрешна програма за бек-тестове, която позволява на институцията да установи приноса на податливите към моделиране и неподатливите към моделиране рискови фактори към резултатите от бек-тестовете;

б) прилага преки подходи за бек-тестове на очаквания недостиг по отношение на своите портфейли.

За целите на буква б) компетентните органи проверяват какви са мотивите на институцията да избере приложената методика за преки бек-тестове на очаквания недостиг и анализират дали тази методика е теоретично надеждна.

Институцията може да използва програмите за бек-тестове, посочени в първа алинея, като елемент за откриване и наблюдение на потенциални недостатъци при изчисляването на изключените мерки на недостиг. Когато компетентен орган вземе решение да разреши използване на подхода на вътрешния модел за изчисляване на капиталовите изисквания за пазарен риск в съответствие с член 325ащ, тези програми за бек-тестове не заместват резултатите от регулаторните бек-тестове, посочени в член 325бе от Регламент (ЕС) № 575/2013, и изискванията за разпределение на печалбата и загубата, посочени в член 325бж от същия регламент.

2. За целите на параграф 1, първа алинея, буква а) институцията може да изпълнява програма за бек-тестове, в която се прилагат следните принципи:

а) превишението се определя като еднодневната промяна в HPL_{MRF} или в

б) APL_{MRF}, която надвишава стойността под риск, посочена в член 325бе, параграф 6, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

в) HPL_{MRF} и APL_{MRF} се изчисляват, както следва:

$$HPL_{MRF} = HPL + RTPL_{MRF} - RTPL$$

$$APL_{MRF} = APL + RTPL_{MRF} - RTPL$$

където:

— *HPL* са хипотетичните промени в стойността на портфейла;

— *APL* са действителните промени в стойността на портфейла;

— *RTPL* са теоретичните промени на риска в стойността на портфейла на институцията;

— $RTPL_{MRF}$ са теоретичните промени на риска в стойността на портфейла на институцията, като се вземат предвид само промените в подлежащите на моделиране рискови фактори;

г) институцията установява потенциални слабости в модела си за измерване на риска, като брои превишенията на стойността, установени в съответствие с буква а), които са настъпили през последните 250 работни дни, и като сравнява размера на установените превишения на стойността спрямо праговете, посочени в член 325бе, параграф 3, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 575/2013.

ГЛАВА 3

ОЦЕНКА НА ВЪТРЕШНИЯ МОДЕЛ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА РИСКА, ИЗПОЛЗВАН ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА МЯРКАТА НА ОЧАКВАНИЯ НЕДОСТИГ И МЯРКАТА НА РИСКА ПРИ СТРЕС СЦЕНАРИЙ

РАЗДЕЛ 1

Общ преглед на оценката

Член 22

Въведение в оценката на вътрешния модел за измерване на риска, използван за изчисляване на мярката на очаквания недостиг и мярката на риска при стрес сценарий

Когато оценяват дали институцията спазва изискванията, приложими към вътрешния модел за измерване на риска, използван за изчисляване на мярката на очаквания недостиг и мярката на риска при стрес сценарий, компетентните органи преценяват дали институцията спазва:

а) раздел 2 от настоящата глава, който съдържа изисквания относно рисковите фактори, включително оценката на податливостта към моделиране и отнасянето към подходящия хоризонт на ликвидност;

б) раздел 3 от настоящата глава, който съдържа изисквания относно качеството на данните и подходите за приближенията, използвани при изчисляването на:

i) мярката на очаквания недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013;

ii) мярката на риска при стрес сценарий, посочена в член 325бк от Регламент (ЕС) № 575/2013;

в) раздел 4 от настоящата глава, който съдържа изисквания относно бек-тестовете и разпределение на печалбата и загубата;

г) раздел 5 от настоящата глава, който съдържа изисквания относно третирането на валутния риск и стоковия риск в банковия портфейл;

д) раздел 6 от настоящата глава, който съдържа изисквания относно изчисленията на мярката на очаквания недостиг и на мярката на риска при стрес сценарий.

РАЗДЕЛ 2

Оценка на структурата и свойствата на рисковите фактори на вътрешния модел за измерване на риска

Подраздел 1

Оценка на структурата на рисковите фактори на вътрешния модел за измерване на риска

Член 23

Оценка на покритието на риска от вътрешния модел за измерване на риска

1. Когато се оценява спазването от страна на институцията на член 325бз, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискването за включване във вътрешния модел за измерване на риска на поне онези рискови фактори, които се използват при изчисляването на капиталовите изисквания съгласно алтернативния стандартизиран подход, компетентният орган проверява дали:

а) институцията документира използвани ли са в стандартизираните подходи рискови фактори, които не са включени във вътрешния модел за измерване на риска;

б) институцията откроява всеки от следните аспекти:

i) дали съществуват валути, за които не е моделиран общ лихвен риск, включително инфлационен риск или междувалутен базисен риск;

ii) дали съществуват кредитни спредове на емитента, които не са моделирани;

iii) дали съществуват спот цени на капиталови инструменти и доходности по репо сделки с капиталови инструменти;

iv) дали съществуват спот цени на стоки, които не са моделирани;

v) дали съществуват спот обменни курсове, които не са моделирани;

vi) дали има случаи, в които не се моделира изведената променливост при инструменти с опционални характеристики;

в) когато в алтернативния стандартизиран подход са използвани рискови фактори, които не са включени във вътрешния модел за измерване на риска, освен предоставянето на информация относно въздействието на изключването на тези рискови фактори върху резултатите от разпределението на печалбата и загубата съгласно изискванията на член 325бз, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013, институцията:

i) предоставя подходяща обосновка за невключването на тези рискови фактори във вътрешния модел за измерване на риска, и когато такова изключване се дължи на липсата на представителни цени за тези рискови фактори — обосновка за това, че тези рискови фактори не са включени в изчисляването на мярката на риска при стрес сценарий, посочена в член 325бк от Регламент (ЕС) № 575/2013, и документира такава обосновка;

ii) изчислява и наблюдава въздействието върху капиталовите изисквания на изключването на тези рискови фактори от вътрешния модел за измерване на риска.

2. Когато оценяват спазването от страна на институцията на член 325бз, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискването за включване във вътрешния модел за измерване на риска на достатъчен брой рискови фактори, компетентните органи извършват следните стъпки в следната последователност:

а) изискват от институцията да предостави общ преглед на факторите, използвани при изчисляването на стойността на портфейла в края на деня, включително, когато е подходящо, списък на агрегати от фактори, използвани при изчисляването на стойността в края на деня, в който за всеки агрегат се посочва следното:

i) броят на факторите на агрегат;

ii) широкообхватната категория рискови фактори и широкообхватната подкатегория рискови фактори, както е посочено в таблица 2 от член 325бг от Регламент (ЕС) № 575/2013, към които може да бъдат съотнесени факторите в агрегата;

iii) брутната и нетната чувствителност на портфейла на институцията към факторите, които са част от агрегата;

iv) дали факторите са включени във вътрешния модел за измерване на риска, и:

1) когато са включени, дали всеки фактор е пряко моделиран като рисков фактор във вътрешния модел за измерване на риска, без да се използва заместител, или се използват други техники;

2) когато не са включени — обосновката за този избор.

б) въз основа на общия преглед, посочен в буква а):

i) проверяват дали има съществени фактори, които не са моделирани, и дали обосновките в подкрепа на изключването на немоделирани фактори са подходящи;

ii) оценяват, за фактори, които не са пряко моделирани като рисков фактор в модела за измерване на риска, посочен в буква а), подточка iv), как институцията гарантира, че са обхванати всички съществени рискове, включително съществени базисни рискове.

За целите на буква а) институциите обобщават факторите, така че всеки агрегат да споделя едни и същи атрибути по отношение на подточка ii), подточка iv), точка 1 и подточка iv), точка 2.

За целите на буква б), подточка i) компетентните органи прилагат метода за оценка, посочен в параграф 3, и може да допълват този метод с метода за оценка, посочен в параграф 4.

За оценката, посочена в параграф 2, буква б), подточка i), компетентните органи установяват бюрата за търгуване или хипотетичните портфейли, използвани от институцията за вътрешното утвърждаване, посочено в член 325бй, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, чиито стойности зависят от фактори, които не са включени във вътрешния модел за измерване на риска. По отношение на тези бюра за търгуване компетентните органи проверяват дали резултатите от бек-тестовете, посочени в член 325бе от Регламент (ЕС) № 575/2013, или от тестовете за утвърждаване на собствения вътрешен модел, посочени в член 325бй, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, показват слабости във вътрешния модел за измерване на риска.

3. За оценката, посочена в параграф 2, буква б), подточка i), компетентните органи може да установят бюрата за търгуване или хипотетичните портфейли, използвани от институцията за вътрешното утвърждаване, посочено в член 325бй, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, чиито стойности зависят от фактори, които не са включени във вътрешния модел за измерване на риска, и да приложат следните стъпки в следната последователност:

а) изискват от институциите да изчисляват:

i) хипотетичните промени в стойност на портфейла на бюрото за търгуване или в стойността на хипотетичния портфейл, изчислена в съответствие с член 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

ii) хипотетичните промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване или в стойността на хипотетичния портфейл, изчислена в съответствие с член 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, като запазват непроменени факторите, които не са включени като рискови фактори във вътрешния модел за измерване на риска;

iii) свързаните с риска теоретични промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване или в стойността на хипотетичния портфейл, изчислена в съответствие с член 12 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059.

б) изискват от институцията да обясни отклоненията в промените в стойностите на портфейла, изчислени в съответствие с букви а), подточки i), ii) и iii).

Член 24

Оценка на рисковите фактори на общия лихвен риск

1. Когато оценяват спазването от страна на институцията на изискванията, определени в член 325бз, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, във връзка с моделирането на лихвения риск, компетентните органи:

а) изискват от институцията да предостави списък на всички валути, към които портфейлът на институцията е чувствителен, и за всяка от тези валути всички криви на доходност, към които портфейлът на институцията е чувствителен;

б) изискват от институцията за всяка от кривите на доходност по буква а) да посочи дали дадена крива се моделира изцяло пряко или се моделира като сбор от базова крива и базисна крива;

в) изискват от институцията да предостави анализ на чувствителността на своя портфейл към всяка от кривите на доходност по буква а);

г) проверяват, като използват информацията, посочена в букви а), б) и в), дали базисният риск между две дадени криви на доходност се отразява по подразбиране посредством факта, че двете криви на доходност са моделирани пряко, или посредством факта на включване на базисна крива на доходност, представляваща разликата между тези две криви на доходност, във вътрешния модел за измерване на риска;

д) извършват, по отношение на кривите на доходност, когато рисковите фактори са точки от кривата, допълнителна оценка в съответствие с член 29 от настоящия регламент, и когато институцията е установила интервали в съответствие с член 5, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060 на Комисията ([11]), проверяват дали институцията използва поне шест рискови фактора, когато са изпълнени следните две условия:

i) експозицията към кривата на доходност е съществена;

ii) експозицията е в най-ликвидна валута, както е посочено в приложение I към Делегиран регламент (ЕС) 2022/2058 на Комисията ([12]);

е) извършват, по отношение на криви, които са били моделирани посредством параметрите на функцията, както е посочено в член 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, допълнителна оценка на съответствието съгласно член 29 от настоящия регламент;

ж) оценяват дали вега рискът, свързан с лихвения риск, е надлежно обхванат, както се изисква в член 30 от настоящия регламент.

2. Чрез дерогация от параграф 1, букви а) и б) компетентните органи може да изискват от дадена институция да предоставя информацията, посочена в тези букви, само за най-подходящите валути и криви на доходност и да извършва оценката, посочена в параграф 1, въз основа на тези данни.

Член 25

Оценка на факторите, свързани с риска от капиталови инструменти

1. Когато оценяват спазването от страна на институцията на изискването, определено в член 325бз, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013, във връзка с моделирането на риска от капиталови инструменти, компетентните органи:

а) изискват от институцията да предостави списък с наименованията на всички капиталови инструменти и капиталови индекси, към които портфейлът на институцията е чувствителен, както и използваните рискови фактори за моделирането на свързания с тях риск;

б) изискват от институцията да предостави анализ на чувствителността на портфейла си към всеки от капиталовите инструменти и капиталовите индекси, посочени в буква а);

в) проверяват дали когато рискът от капиталов инструмент е моделиран като сбор от системен рисков фактор, както е посочено в член 3, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, и характерен рисков фактор, генерираната от сътресения при тези фактори променливост отразява променливостта, наблюдавана при този капиталов инструмент;

г) проверяват дали базисният риск между два различни капиталови инструмента се отразява чрез пряко моделиране на двата капиталови инструмента или чрез базисен рисков фактор;

д) оценяват дали рискът от промени в кривите на капиталовите инструменти се отразява надлежно в съответствие с член 29 от настоящия регламент;

е) оценяват дали вега рискът, свързан с риска от капиталови инструменти, се отразява надлежно в съответствие с член 30 от настоящия регламент.

За целите на буква в) компетентният орган може, когато е целесъобразно, да сравни променливостта на сътресенията, приложени към капиталовия инструмент на емитента, произтичащи от системните и характерните рискови фактори, с променливостта, наблюдавана при този капиталов инструмент.

2. Чрез дерогация от параграф 1, буква а) компетентният орган може да изиска от дадена институция да предостави информацията, посочена в тази буква, само за най-подходящите капиталови инструменти и индекси и може да извърши оценката, посочена в този параграф, въз основа на тези данни.

([11]) Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060 на Комисията от 14 юни 2022 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти, с които се уточняват критериите за оценка на податливостта към моделиране на рисковите фактори съгласно подхода на вътрешния модел и честотата на тази оценка съгласно член 325бд, параграф 3 от същия регламент (ОВ L 276, 26.10.2022 г., стр. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2060/oj).

([12]) Делегиран регламент (ЕС) 2022/2058 на Комисията от 28 февруари 2022 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за посочените в член 325бг, параграф 7 ликвидни хоризонти при алтернативния подход на вътрешните модели (ОВ L 276, 26.10.2022 г., стр. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2058/oj).

Член 26

Оценка на рисковите фактори, свързани с кредитния спред

1. Когато оценяват спазването от страна на институцията на изискванията, определени в член 325бз, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, във връзка с моделирането на риска от кредитния спред, компетентните органи:

а) изискват от институцията да предостави списък на всички криви на кредитните спредове и кредитните индекси на всички емитенти, към които портфейлът на институцията е чувствителен, и рисковите фактори, използвани за моделиране на свързания риск;

б) изискват от институцията да предостави анализ на чувствителността на портфейла си към всяка от кривите на кредитните спредове и кредитните индекси на емитентите, посочени в буква а);

в) проверяват дали когато рискът от кредитния спред на даден емитент е моделиран като сбор от системен рисков фактор, както е посочено в член 3, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, и характерен рисков фактор, генерираната от сътресения при тези фактори променливост отразява променливостта, наблюдавана при кредитния спред на този емитент;

г) проверяват дали базисният риск между емитентите се отразява чрез пряко моделиране на кредитните спредове на емитентите или чрез базисен рисков фактор, както и дали се наблюдава базата между различни позиции, отнасящи се до един и същ емитент, и когато е тя е съществена, дали се включва във вътрешния модел за измерване на риска;

д) оценяват дали рискът от промени в кривите на кредитния спред се отразява надлежно, както се изисква в член 29 от настоящия регламент;

е) оценяват дали вега рискът, свързан с риска от кредитния спред, се отразява надлежно, както се изисква в член 30 от настоящия регламент.

За целите на буква в), когато е целесъобразно, компетентните органи може да сравняват променливостта на сътресенията, приложени към кредитния спред на емитента, произтичаща от системни и характерни рискови фактори, с променливостта, наблюдавана при този кредитен спред на емитента.

2. Чрез дерогация от параграф 1, буква а) компетентните органи може да изискват от дадена институция да предоставя информацията, посочена в тази буква, само за най-подходящите криви на кредитни спредове и да извършва оценката, посочена в параграф 1, въз основа на тези данни.

Член 27

Оценка на валутните рискови фактори

1. Когато оценяват спазването от страна на институцията на изискванията, определени в член 325бз, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) № 575/2013, във връзка с моделирането на валутния риск, компетентните органи:

а) изискват от институцията да предостави списък на всички валутни двойки, към които портфейлът на институцията е чувствителен, и за всяка от тези валутни двойки да изясни дали тази валутна двойка е изложена само на спот обменния курс или на други рискови фактори, включително подразбиращи се колебания;

б) изискват от институцията да предостави анализ на чувствителността на портфейла си към всяка от валутните двойки, посочени в буква а);

в) въз основа на информацията, посочена в букви а) и б), проверяват дали базисният риск между всеки две валутни двойки се отразява по подразбиране в което и да е от следните:

i) факта, че двете валутни двойки са пряко моделирани;

ii) факта, че база, представляваща разликата между тези две валутни двойки, е включена във вътрешния модел за измерване на риска;

г) оценяват до каква степен институцията взема предвид риска, свързан с нефиксиращи събития, за несвободно плаващи валутни двойки, а когато този риск е съществен, как той се следи;

д) оценяват дали рискът от промени в кривите на обменния курс се отразява надлежно съгласно изискването в член 29 от настоящия регламент;

е) оценяват дали вега рискът, свързан с валутния риск, се отразява надлежно съгласно изискването в член 30 от настоящия регламент.

2. Чрез дерогация от параграф 1, буква а) компетентните органи може да изискват от дадена институция да предоставя информацията, посочена в тази буква, само за най-подходящите валутни двойки и да извършва оценката, посочена в параграф 1, въз основа на тези данни.

Член 28

Оценка на факторите, свързани със стоковия риск

1. Когато оценяват спазването от страна на институцията на изискванията, определени в член 325бз, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с моделирането на стоковия риск, компетентните органи:

а) изискват от институцията:

i) да предостави списък на всички видове стоки, към които портфейлът на институцията е чувствителен;

ii) за всеки вид стока, посочен в подточка i), да изяснят дали този вид стока е изложен само на спот цената на стоката или на други рискови фактори, включително подразбиращи се колебания;

iii) да предостави анализ на чувствителността на портфейла си към всяка от видовете стоки, посочени в буква а);

б) проверяват дали във вътрешните политики на институцията се посочват показатели, които са подходящи за оценка на съществеността на даден стоков пазар, както е посочено в член 325бз, параграф 1, буква е) от Регламент (ЕС) № 575/2013, и дали за стокови пазари, определени като съществени, всяка различна стока е специално моделирана във вътрешния модел на институцията за измерване на риска;

в) проверяват дали се отразява базисният риск между сходни, но неидентични стоки, към които институцията има съществена експозиция, включително базисният риск, произтичащ от различно място на доставка и от несъответствие между падежите;

г) оценяват дали рискът от промени в кривите на стоките се отразява надлежно съгласно изискването в член 29 от настоящия регламент;

д) оценяват дали вега рискът, свързан със стоковия риск, се отразява надлежно съгласно изискването в член 30 от настоящия регламент.

За целите на буква в) компетентните органи проверяват дали институцията моделира пряко две различни стоки или обхваща базата посредством базисен рисков фактор.

2. Чрез дерогация от параграф 1, буква а), подточки i) и ii) компетентните органи може да изискват от дадена институция да предоставя информацията, посочена в тези подточки, само за най-подходящите стоки, и може да извършват оценката, посочена в параграф 1, въз основа на тези данни.

Член 29

Оценка на кривите

1. Компетентните органи прилагат:

а) параграф 2 от настоящия член, когато това се изисква за оценяване на кривите, чиито точки са рискови фактори, както е посочено в член 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

б) параграф 4 от настоящия член, когато това се изисква за оценяване на кривите, които са били моделирани посредством параметрите на функцията, както е посочено в член 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060.

За целите на букви а) и б) компетентните органи оценяват техниките за интерполация и екстраполация, използвани от институцията в съответствие с параграф 6.

2. По отношение на криви, за които институцията сама създава интервали в съответствие с член 5, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, компетентните органи проверяват дали:

а) във вътрешните политики на институцията са установени критерии за вземане на решение относно броя на рисковите фактори, които да се използват за моделиране на дадена крива, и дали тези критерии се основават на ликвидността и съществеността на позициите с експозиция към тази крива;

б) критериите, посочени в буква а), са придружени от анализ, който показва, че броят на използваните рискови фактори дава възможност да се обхване променливостта в различните матуритети.

За целите на буква б), когато компетентният орган смята, че броят на рисковите фактори, използвани за моделиране на дадена крива, не е подходящ, компетентните органи може да допълват оценката си, като използват метода за оценка, посочен в параграф 3.

3. За целите на параграф 2, буква б) компетентните органи може:

а) да изискват от институцията да прилага сценарии на бъдещи шокове към рисковите фактори на кривата, както това е направено във вътрешния модел за измерване на риска;

б) да изискват от институцията да извежда променливостта на точка от кривата, която не е рисков фактор;

в) да изискват от институцията да получава наблюдаваната променливост на точката от кривата, посочена в буква б);

г) да сравнят променливостта, получена в съответствие с буква б), с наблюдаваната променливост, получена в съответствие с буква в).

За оценката, посочена в параграф 2, буква б), компетентните органи се основават както на периода, посочен в член 325бв, параграф 4, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, така и на периода на финансови сътресения, посочен в член 325бв, параграф 2, буква в) от същия регламент.

4. По отношение на криви, които са моделирани с помощта на параметрите на функцията, както е посочено в член 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, компетентните органи оценяват дали вътрешните политики на институцията включват анализ, който показва, че шоковите параметри на функцията дават възможност да се обхванат всички съществени рискове в кривите и променливостта в различните матуритети. Когато е целесъобразно, компетентните органи може да допълват оценката си, като използват метода за оценка, посочен в параграф 5 от настоящия член.

5. За целите на параграф 4 компетентните органи може:

а) да изискват от институцията да прилага сценарии на бъдещи шокове към параметрите на функцията, както това е направено във вътрешния модел за измерване на риска;

б) да изискват от институцията да извежда променливостта на точка от кривата;

в) да изискват от институцията да получава променливостта на точката от кривата, посочена в буква б);

г) да сравнят променливостта, получена в съответствие с буква б), с наблюдаваната променливост, получена в съответствие с буква в).

За тази оценка компетентните органи се основават както на периода, посочен в член 325бв, параграф 4, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, така и на периода на финансови сътресения, посочен в член 325бв, параграф 2, буква в) от същия регламент.

6. Компетентните органи оценяват дали всички техники, използвани от институцията за изграждане на крива, включително техниките за интерполация и екстраполация, са надеждни. Когато част от кривата е получена чрез екстраполация на двете ѝ външни точки, компетентните органи проверяват дали променливостта на възвръщаемостта, наблюдавана на пазара за екстраполираната част от кривата, не се различава значително от тази, получена чрез екстраполацията. За тази цел компетентните органи може да прилагат методите за оценка, посочени в параграфи 3 и 5, като избират точка от кривата, получена чрез екстраполация, при прилагането на буква б) от тези параграфи.

Член 30

Оценка на повърхнините на изведената променливост

1. Когато оценяват спазването от страна на институцията на изискванията, определени в член 325бз, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с отразяването на вега риска за всяка широкообхватна категория от рискови фактори, компетентните органи:

а) изискват от институцията да предостави списък на всички повърхнини на променливост, към които портфейлът на институцията е чувствителен;

б) изискват от институцията да предостави анализ на чувствителността на портфейла си към всяка от повърхнините, посочени в буква а);

в) проверяват въз основа на информацията, посочена в букви а) и б), дали всеки съществен базисен риск между две дадени повърхнини се отразява по подразбиране посредством факта, че двете повърхнини са моделирани пряко, или посредством факта на моделиране на базисна повърхнина, представляваща разликата между тези две криви;

г) проверяват по отношение на повърхности на променливост, чиито точки са рискови фактори, както е посочено в член 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, дали:

i) във вътрешните политики на институцията са установени критерии за вземане на решение относно броя на рисковите фактори, които да се използват за моделиране на дадена повърхнина, и дали тези критерии се основават на ликвидността и съществеността на позициите с експозиция към тази повърхнина;

ii) критериите, посочени в подточка i), са придружени от анализ, който показва, че броят на използваните рискови фактори дава възможност за цялостно представяне на риска по цялата повърхнина;

д) проверяват по отношение на повърхнини, които са моделирани с помощта на параметрите на функцията, както е посочено в член 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, дали вътрешните политики на институцията включват анализ, който показва, че шоковите параметри на функцията дават възможност за цялостно отразяване на риска по цялата повърхнина;

е) оценяват дали техниките за интерполация и екстраполация, използвани от институцията за изграждане на повърхнината, са надеждни, и когато част от повърхнината е получена чрез екстраполиране на двете ѝ външни точки, проверяват дали променливостта на възвръщаемостта, наблюдавана на пазара за екстраполираната част от повърхнината, не се различава значително от получената в резултат на екстраполацията.

За целите на буква а) институцията уточнява за всяка от повърхнините, посочени в тази буква, дали е моделирана изцяло пряко или е моделирана като сбор от базова повърхнина и базисна повърхнина.

За целите на буква г), подточка ii) компетентните органи може, когато е целесъобразно, да допълват своята оценка, като използват метода за оценка, посочен в параграф 2.

За целите на буква д) компетентните органи може, когато е целесъобразно, да допълват своята оценка, като използват метода за оценка, посочен в параграф 3.

За целите на буква е) компетентните органи може да прилагат метода за оценка, посочен в параграфи 2 и 3, като изберат точка от повърхнината, получена чрез екстраполация, когато прилагат буква б) от посочените параграфи.

2. За целите на параграф 1, буква г), подточка ii) компетентните органи може:

а) да изискват от институцията да прилага сценарии на бъдещи шокове към рисковите фактори на повърхнината, както това е направено във вътрешния модел за измерване на риска;

б) да изискват от институцията да извежда променливостта на точка от повърхнината, която не е рисков фактор;

в) да изискват от институцията да получава наблюдаваната променливост на точката от повърхнината, посочена в буква б);

г) да сравнят променливостта, получена в съответствие с буква б), с наблюдаваната променливост, получена в съответствие с буква в).

За оценката, посочена в параграф 1, буква г), подточка ii), компетентните органи се основават както на периода, посочен в член 325бв, параграф 4, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, така и на периода на финансови сътресения, посочен в член 325бв, параграф 2, буква в) от същия регламент.

3. За целите на параграф 1, буква д) компетентните органи може:

а) да изискват от институцията да прилага сценарии на бъдещи шокове към параметрите на функцията, както това е направено във вътрешния модел за измерване на риска;

б) да изискват от институцията да извежда променливостта на точка от повърхнината;

в) да изискват от институцията да получава наблюдаваната променливост на точката от повърхнината, посочена в буква б);

г) да сравнят променливостта, получена в съответствие с буква б), с наблюдаваната променливост, получена в съответствие с буква в).

За оценката, посочена в параграф 1, буква д), компетентните органи се основават както на периода, посочен в член 325бв, параграф 4, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, така и на периода на финансови сътресения, посочен в член 325бв, параграф 2, буква в) от същия регламент.

Член 31

Оценка на рисковите фактори на корелацията

Когато оценяват дали вътрешният модел за измерване на риска на дадена институция отразява корелационния риск в съответствие с изискванията на член 325бз, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват дали по отношение на опциите с няколко базисни инструмента и други продукти, чиято стойност в края на деня се определя чрез подразбиращ се корелационен параметър, във вътрешния модел за измерване на риска е включен рисков фактор, който отразява риска от промени в корелационния параметър.

Компетентният орган може да определя опции и продукти, позоваващи се на подразбиращ се корелационен параметър, като използва докладваната в съответствие с член 23 от настоящия регламент информация и като определя факторите, които представляват корелационни параметри.

Подраздел 2

Оценка на характеристиките на рисковите фактори

Член 32

Оценка на податливостта към моделиране на рисковите фактори

1. Когато оценяват спазването от страна на институцията на член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за податливост към моделиране на рисковите фактори, компетентните органи проверяват дали вътрешните политики на институцията, посочени в тази буква, отговарят на всяко едно от следните условия:

а) вътрешните политики обхващат аспектите, посочени в член 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, по отношение на цялата документация;

б) вътрешните политики изискват изготвянето на актуален опис, в който за всеки рисков фактор се уточнява следното:

i) описание на рисковия фактор;

ii) дали рисковият фактор е податлив към моделиране след оценката за податливостта към моделиране, посочена в член 325бд от Регламент (ЕС) № 575/2013, и дали рисковият фактор е променял някога състоянието си на податливост към моделиране през предходната година;

iii) 12-месечният период, използван за оценка на податливостта към моделиране;

iv) дали рисковият фактор е системен фактор за кредитен риск или за риск от капиталови инструменти, както е посочено в член 3, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

v) дали рисковият фактор е точка от крива, повърхнина или куб, както е посочено в член 4, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, интервалът, използван за оценка на податливостта към моделиране на този рисков фактор, и резултатите от оценката на податливостта към моделиране на този интервал;

vi) дали рисковият фактор е параметър на функция, използван за представяне на крива, повърхнина или куб, както е посочено в член 6, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060; и

1) наборът от точки от кривата, повърхнината или куба, използвани за калибриране на параметричната функция, както е посочено в член 6, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

2) наборът от интервали и податливостта им към моделиране в резултат от прилагането на стъпките, посочени в член 6, параграф 1, букви б) и в) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

3) наборът от точки от кривата, повърхнината или куба, използвани за калибриране на параметъра на функцията, както е посочено в член 6, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

vii) броят на проверимите цени, които са представителни за рисковия фактор през периода, разглеждан за целите на оценката на податливостта към моделиране;

viii) дали има 90-дневни периоди с по-малко от четири проверими и представителни цени;

в) във вътрешните политики се определят:

i) критерии за установяване на рисковите фактори, за които институцията прилага изтегления период, посочен в член 1, параграф 2 и член 4, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

ii) критерии за установяване дали да се смята, че рисковите фактори са от същия тип като посочените в член 1, параграф 2, буква а) от посочения регламент;

г) във вътрешните политики се посочват критерии за определяне дали оценката на податливостта към моделиране на крива, повърхнина или куб се извършва чрез използване на стандартни, предварително определени групи, както е посочено в член 5, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, или чрез определени от самата институция интервали, както е посочено в член 5, параграф 4 от същия делегиран регламент;

д) вътрешните политики включват обосновката на избора, като стандартните предварително определени интервали, посочени в член 5, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, са разделени на по-малки интервали в съответствие с член 5, параграф 3 от същия регламент.

За целите на буква б), подточки vii) и viii), когато институцията извършва оценка на податливостта към моделиране за даден рисков фактор, като първо оценява податливостта към моделиране на набор от интервали, компетентните органи проверяват дали броят на проверимите и представителни цени е определен на равнището на всеки от тези интервали.

2. Когато оценяват дали вътрешният модел за измерване на риска на дадена институция е внедрен цялостно съгласно изискването на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с оценката на податливостта към моделиране на рисковите фактори, които се оценяват като податливи към моделиране в съответствие с член 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, компетентните органи:

а) проверяват във връзка с резултатите от оценката на податливостта към моделиране:

i) посредством използване на описа, посочен в параграф 1, буква б), че тези рискови фактори отговарят на някой от двата критерия, посочени в член 1, параграф 1, букви а) и б) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

ii) когато е приложимо, чрез използване на описа, посочен в параграф 1, буква б), че периодът, използван за оценка на податливостта към моделиране, е в съответствие с член 1, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

б) във връзка с изискванията, съгласно които дадена цена се счита за проверима, както е посочено в член 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060:

i) проверяват дали:

1) вътрешните системи и политики на институцията и договорните ѝ споразумения с външни доставчици гарантират, че са изпълнени условията, посочени в член 2, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

2) има цени, които отговарят на условията, посочени в член 2, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, които се смятат за проверими;

ii) чрез преглед на одитните доклади проверяват дали независимият одит, посочен в член 2, параграф 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, е надежден и обхваща всички аспекти, посочени в същия параграф;

iii) когато е приложимо, правят преглед на договорните споразумения, посочени в член 2, параграф 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

в) във връзка с изискванията, съгласно които дадена проверима цена се счита за представителна за даден рисков фактор, както е посочено в член 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, проверяват дали процесът на отнасяне и критериите, използвани, за да се определи представителността на цената като рисков фактор, както е посочено в член 7, параграф 1, буква г) от посочения делегиран регламент, са надеждни.

За целите на буква а), подточка ii) компетентните органи проверяват дали критериите, посочени в параграф 1, буква в) за установяване на това дали рисковите фактори са от един и същи тип, са надеждни и посредством използването на описа, посочен в параграф 1, буква б), проверяват дали тези критерии се прилагат правилно.

За целите на буква б), подточка i) компетентните органи прилагат метода за оценка, посочен в параграф 5.

За целите на буква в) компетентните органи прилагат метода за оценка, посочен в параграф 6.

3. Когато оценяват дали вътрешният модел за измерване на риска на дадена институция е внедрен цялостно съгласно изискването на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с оценката на податливостта към моделиране на рисковите фактори, които принадлежат на дадена крива, повърхнина или куб и които се оценяват като податливи към моделиране в съответствие с член 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, компетентните органи:

а) във връзка с резултатите от оценката на податливостта към моделиране:

i) като използват описа, посочен в параграф 1, буква б), проверяват дали разпределянето по интервали, повърхнини и кубове отговаря на условията, посочени в член 5, параграф 2 или член 5, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, и дали институцията прилага правилно критериите, посочени в параграф 1, буква г) от настоящия член, за да избере подхода на разпределяне по интервали;

ii) когато институцията използва набора от стандартни предварително определени интервали, посочени в член 5, параграф 2, буква г) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, проверяват дали конвертирането на интервали в различна стандартна пазарна конвенция е подходящо;

iii) като използват описа, посочен в параграф 1, буква б), проверяват дали интервалите, които са оценени като податливи към моделиране, отговарят на някое от двете условия, посочени в член 4, параграф 2, букви а) и б) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

iv) като използват описа, посочен в параграф 1, буква б), проверяват дали периодът, използван за оценката на податливостта към моделиране, е еднакъв за всички интервали от дадена крива, повърхнина или куб;

б) във връзка с изискванията, съгласно които дадена цена се счита за проверима, както е посочено в член 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060:

i) чрез преглед на вътрешните системи и политики на институцията и договорните ѝ споразумения с външни доставчици, гарантират:

1) че са спазени условията по член 2, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

2) че няма цени, които отговарят на условията, посочени в член 2, параграф 2 от този делегиран регламент, които се смятат за проверими;

ii) чрез преглед на одитните доклади проверяват дали независимият одит, на който подлежат външните доставчици, е надежден и дали обхваща всички аспекти, посочени в член 2, параграф 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

iii) когато е приложимо, правят преглед на договорните споразумения между институцията и външните доставчици, посочени в член 2, параграф 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

в) във връзка с изискванията за отнасяне на проверима цена към интервал, както е посочено в член 4, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, проверяват дали процесът на отнасяне и критериите по член 7, параграф 1, буква г) от същия регламент, използвани за определяне на това дали дадена цена е представителна за дадена точка от интервала, са надеждни;

г) във връзка с възможността за преразпределяне на проверима цена от интервал към съседен интервал в съответствие с член 5, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, проверяват:

i) дали подходът, документиран в съответствие с член 7, параграф 1, буква е) от посочения регламент, използван от институцията за извършване на такова преразпределение, е подходящ;

ii) как институцията осигурява спазването на условията, при които преразпределението е разрешено в съответствие с член 5, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060.

За целите на буква б), подточка i) компетентните органи прилагат метода за оценка, посочен в параграф 5.

За целите на буква в) компетентните органи прилагат метода за оценка, посочен в параграф 7.

4. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е внедрен цялостно съгласно изискванията на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с оценката на податливостта към моделиране на рисковите фактори, които се оценяват като податливи към моделиране в съответствие с член 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, компетентните органи:

а) във връзка с резултатите от оценката на податливостта към моделиране:

i) като използват описа, посочен в параграф 1, буква б), проверяват дали интервалите на кривата, повърхнината или куба, моделирани посредством параметрична функция, които са оценени като податливи към моделиране, отговарят на някое от двете условия, посочени в член 4, параграф 2, букви а) и б) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

ii) като използват описа, посочен в параграф 1, буква б), проверяват дали:

1) институцията използва подхода на разпределяне по интервали, определен в член 5, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

2) всяко конвертиране на интервали в различна стандартна пазарна конвенция в съответствие с член 5, параграф 2, буква г) от посочения регламент е подходящо;

iii) като използват описа, посочен в параграф 1, буква б), проверяват дали институцията оценява параметъра на функцията като податлив към моделиране само когато всички точки от кривата, повърхнината или куба, които се използват за калибриране на този параметър на функцията, принадлежат към интервали, които са податливи към моделиране;

б) във връзка с изискванията, съгласно които дадена цена се счита за проверима, както е посочено в член 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060:

i) проверяват дали:

1) вътрешните системи и политики на институцията и договорните ѝ споразумения с външни доставчици гарантират, че са изпълнени условията, посочени в член 2, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

2) има цени, които отговарят на условията, посочени в член 2, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, и които се смятат за проверими;

ii) посредством преглед на одитните доклади проверяват дали независимият одит, на какъвто подлежат външните доставчици, е надежден и дали обхваща всички аспекти, посочени в член 2, параграф 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

iii) когато е приложимо, правят преглед на договорните споразумения между институцията и външните доставчици, посочени в член 2, параграф 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

в) във връзка с изискванията за отнасяне на проверима цена към интервал, както е посочено в член 4, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, проверяват дали процесът на отнасяне и критериите по член 7, параграф 1, буква г) от същия регламент, използвани за определяне на това дали дадена цена е представителна за дадена точка от интервала, са надеждни;

г) във връзка с възможността за преразпределяне на проверима цена от интервал към съседен интервал в съответствие с член 5, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, проверяват:

i) дали подходът, документиран в съответствие с член 7, параграф 1, буква е) от посочения регламент, използван от институцията за извършване на такова преразпределение, е подходящ;

ii) как институцията осигурява спазването на условията, при които преразпределението е разрешено в съответствие с член 5, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060.

За целите на буква б), подточка i) компетентните органи прилагат метода за оценка, посочен в параграф 5.

За целите на буква в) компетентните органи прилагат метода за оценка, посочен в параграф 7.

5. За целите на параграф 2, буква б), подточка i), параграф 3,буква б), подточка i) и параграф 4, буква б), подточка i) компетентните органи прилагат следния метод за оценка:

а) изискват от институцията да предостави извадка от рискови фактори и интервали, със съответните проверими и представителни цени, включително:

i) рискови фактори и интервали, които едва отговарят на условията да бъдат оценени като податливи към моделиране;

ii) рискови фактори и интервали, които са променили статуса си на податливост към моделиране през предходната година;

iii) когато е приложимо, рискови фактори и интервали, за които проверимите цени са получени единствено от институцията, единствено от външни доставчици и от комбинация от двете;

б) изискват от институцията да обоснове по отношение на цените, посочени в буква а) от настоящия параграф, кои от условията, посочени в член 2, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, са изпълнени, и проверяват следното:

i) когато е изпълнено условието, посочено в член 2, параграф 1, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, как институцията е преценила, че сделката е сключена между несвързани трети лица при справедливи пазарни условия;

ii) когато е изпълнено условието, посочено в член 2, параграф 1, буква б) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, как институцията или външният доставчик са преценили, че сделката е сключена между несвързани трети лица при справедливи пазарни условия;

iii) когато е изпълнено условието, посочено в член 2, параграф 1, буква в) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, как институцията или външният доставчик са установили както котировки „купува“, така и котировки „продава“;

в) По отношение на проверимите цени, посочени в буква а), компетентните органи проверяват:

i) дали цената не е сделка или котировка „купува“ и „продава“ между два субекта от една и съща група, както е посочено в член 2, параграф 2, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, и дали подходът, използван от институцията или от външния доставчик, за да стигнат до заключението, че двата субекта не принадлежат към една и съща група, е надежден;

ii) как институцията или външният доставчик са стигнали до заключението, че обемът на сделките или на обявените котировки, свързан с проверимата цена, не е незначителен, както е посочено в член 2, параграф 2, буква б) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, и дали показателите, използвани за оценка на незначителността, са надеждни;

iii) когато проверимата цена е свързана с обявените котировки, както е посочено в член 2, параграф 1, буква в) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060:

1) как институцията или външният доставчик са стигнали до заключението, че спредът „купува — продава“ не се отклонява значително от текущите пазарни условия, както е посочено в член 2, параграф 2, буква в) от посочения регламент;

2) дали показателите, използвани за оценка на такова потенциално отклонение, са надеждни;

iv) дали измежду тези цени може да се смята, че някои от тях отговарят на условията, посочени в член 2, параграф 2, буква б) или член 2, параграф 2, буква в) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, тъй като те се характеризират с необичайно малък обем или с необичайно голям спред „купува — продава“;

v) дали институцията или външният доставчик са установили часова зона, която се използва последователно във всички източници на данни за определяне на датата на наблюдение на проверимата цена, съгласно изискванията на член 2, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060.

За целите на настоящия параграф компетентните органи изискват от институциите или външните доставчици, според случая, да им предоставят цялата информация, от която се нуждаят, за да извършат тази оценка изчерпателно, в съответствие с член 2, параграф 5, буква б) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060.

6. За целите на параграф 2, буква в) компетентните органи:

а) изискват от институцията да предостави извадка от рисковите фактори и съответните проверими и представителни цени, използвани за оценка на условията, посочени в член 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

б) проверяват дали, когато по отношение на рисковия фактор има множество проверими цени на дадена дата на наблюдение, се взема само една предвид, когато се преценява дали са изпълнени условията, посочени в член 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060;

в) по отношение на тези рискови фактори в извадката по буква а), които не са системни фактори за кредитен или капиталов риск за отразяване на движението за целия пазар, както е посочено в член 3, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, проверяват дали:

i) рисковият фактор е силен стимул за смятаната за представителна цена;

ii) дали методът, използван от институцията, за да стигне до заключението, че има тясна връзка между рисковия фактор и тази цена, е надежден;

iii) методиката, използвана от институцията, за да извлече стойността на рисковия фактор от тази цена, е надеждна;

г) по отношение на тези рискови фактори в извадката по буква а), които са системни фактори за кредитен или капиталов риск за отразяване на движението за целия пазар, както е посочено в член 3, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, проверяват дали използваните проверими цени са представителни за характеристиките на системните рискови фактори.

За целите на буква а) извадката от рискови фактори включва, наред с другото, рискови фактори, които едва са изпълнили условията, за да бъдат оценени като податливи към моделиране, и рискови фактори, които са променили своя статус на податливост към моделиране през предходната година. Когато е приложимо, тази извадка съдържа рискови фактори, за които проверимите цени са получени единствено от институцията, единствено от външни доставчици и от комбинация от институцията и външни доставчици

7. За целите на параграф 3, буква в) и параграф 4, буква в) компетентните органи:

а) изискват от институцията да предостави извадка от интервали, свързани с набор от криви, повърхнини или кубове, както и съответните проверими и представителни цени;

б) по отношение на проверимите цени, посочени в буква а), проверяват във връзка с интервалите, за които има множество проверими цени на дадена дата на наблюдение, дали при оценката на изпълнението на условията, посочени в член 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2060, се взема предвид само една проверима цена за всяка дата;

в) по отношение на проверимите цени, посочени в буква а), оценяват дали методиката, използвана от институцията за отнасяне на проверима цена към дадена категория, е подходяща.

За целите на буква а) извадката от интервали включва, наред с другото, интервали, които едва са изпълнили условията, за да бъдат оценени като податливи към моделиране, и интервали, които са променили своя статус на податливост към моделиране през предходната година. Когато е приложимо, тази извадка включва интервали, за които проверимите цени са получени единствено от институцията, единствено от външни доставчици и от комбинация от институцията и външни доставчици.

За целите на буква в) компетентните органи проверяват дали:

а) точките от интервала са силен стимул за смятаната за представителна цена;

б) методът, използван от институцията, за да стигне до заключението, че има тясна връзка между всяка точка от интервала и тази цена, е надежден;

в) методиката, използвана от институцията, за да извлече стойността на тази точка от интервала от тази цена, е надеждна.

Член 33

Оценка на ликвидния хоризонт на рисковите фактори

1. Когато оценяват спазването от страна на институцията на член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за ликвидния хоризонт на рисковите фактори, компетентните органи проверяват дали вътрешните политики, посочени в посочената буква, изискват изготвянето на актуален опис, уточняващ следното за всеки рисков фактор:

а) описание на рисковия фактор;

б) дали рисковият фактор е податлив към моделиране след оценката за податливостта към моделиране, посочена в член 325бд от Регламент (ЕС) № 575/2013, и когато рисковият фактор е податлив към моделиране, дали този рисков фактор е включен в подгрупата от податливи към моделиране рискови фактори, посочени в член 325бв, параграф 2, буква а) от същия регламент;

в) просто описание на входящите данни, използвани за обозначаване на рисковия фактор;

г) отнесения към рисковия фактор ликвиден хоризонт съгласно изискванията на член 325бг, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

д) дали естеството на рисковия фактор не съответства на широкообхватна категория рискови фактори съгласно изискванията на член 1, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2058;

е) дали естеството на риска, обхванат от рисковия фактор, и входящите данни, използвани за този рисков фактор, съответстват на рискови фактори, които биха могли да попаднат в повече от една широкообхватна категория рискови фактори или широкообхватна подкатегория рискови фактори съгласно изискванията на член 1, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2058;

ж) когато се използва за моделиране на еднороден индекс, дали методиката, посочена в член 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2058, или методиката, посочена в член 2 от същия регламент, е била използвана за отнасяне на рисковия фактор към подходящата широкообхватна категория и подкатегория рискови фактори от таблица 2 на член 325бг от Регламент (ЕС) № 575/2013.

2. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е внедрен цялостно в съответствие с член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията относно ликвидния хоризонт на рисковите фактори, компетентните органи проверяват дали:

а) посредством използване на елементите, посочени в параграф 1 от настоящия член:

i) има съгласуваност между естеството на рисковите фактори, входящите данни, използвани за рисковите фактори, и широкообхватната категория и подкатегория рискови фактори в таблица 2 от член 325бг от Регламент (ЕС) № 575/2013;

ii) факторите за риск от капиталови инструменти и кредитен риск, отразяващи системен компонент, са били подложени на третирането, посочено в член 1, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2058, когато тези рискови фактори са калибрирани с помощта на входящи данни, свързани с различни широкообхватни категории или подкатегории рискови фактори;

iii) базисните рискови фактори, представляващи разликата между два рискови фактора, които, ако бъдат моделирани пряко от институцията, вместо основата, щяха да бъдат отнесени към две различни подкатегории, са предмет на третирането, посочено в член 1, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2058;

iv) когато даден рисков фактор не е сред рисковите фактори, посочени в членове 3 и 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2058, и този рисков фактор не е недвусмислено свързан с една от широкообхватните подкатегории рискове в таблица 2 от член 325бг от Регламент (ЕС) № 575/2013, този рисков фактор се отнася към подкатегорията „други“ от съответната категория;

v) факторите за риск от капиталови инструменти, признати за капиталови инструменти с голяма пазарна капитализация, отговарят на едно от условията, посочени в член 7, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2058;

б) институцията разполага с обективни критерии за определяне кога даден рисков фактор за кредитния спред се отнася до инвестиционен клас или позиция с висока доходност;

в) когато институцията прилага дерогацията, посочена в член 325бг, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на използването на по-дълги ликвидни хоризонти при изчисляването на мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от същия регламент, и мярката на риска при стрес сценарий, посочена в член 325бк от същия регламент, тя прави разграничение между позиции, принадлежащи на бюра за търгуване, за които се използва дерогацията, от бюрата за търгуване, за които не се използва дерогацията;

г) като част от месечната проверка, посочена в член 325бг, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 575/2013, институцията проверява дали:

i) поради промяна в капитализацията на капиталовите инструменти или в компонентите на индексите, посочени в член 7, параграф 1, буква б) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2058, е налице промяна в съответната подкатегория рисков фактор на капиталовите инструменти;

ii) поради миграция или други събития, свързани с кредитното качество, е налице промяна в съответната подкатегория рисков фактор за кредитния спред;

д) само една валута се смята за национална за целите на отнасянето на рисков фактор към широкообхватната категория „лихвен процент“ и подкатегорията „най-ликвидни валути и национална валута“ от член 325бд, таблица 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

За целите на буква в) компетентните органи се съсредоточават върху рисковите фактори, принадлежащи към подкатегорията, предмет на дерогацията, които присъстват както в бюрата за търгуване, за които се използва дерогацията, така и в бюрата за търгуване, за които не се използва дерогацията.

3. За целите на параграф 2, буква а) компетентните органи може да изискват от институцията да определя рисковите фактори в извадка от финансови инструменти или стоки и да прави оценката си за тях, като взема предвид естеството на финансовите инструменти, които пораждат рисковите фактори. Когато изискват тази извадка, компетентните органи се съсредоточават върху финансови инструменти или стоки, обхващащи достатъчно широк диапазон от видове рискови фактори, за да се гарантира цялостна оценка.

4. За целите на параграф 2, буква г) от настоящия член компетентните органи може да изискват от институцията да представя рискови фактори, които са били обект на промяна в подкатегорията, и да проверява дали след месечната проверка мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, и мярката на риска при стрес сценарий, посочена в член 325бк от същия регламент, са отразявали промените в ликвидния хоризонт.

РАЗДЕЛ 3

Оценка на приближенията и качеството на данните

Член 34

Оценка на приближенията

1. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е внедрен цялостно съгласно изискванията на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за използването на приближения, компетентните органи проверяват дали:

а) институцията е определила, като част от вътрешните политики, посочени в член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013, критерии, в които се посочва:

i) кога се използва приближение по отношение на рисков фактор;

ii) как се използва приближение по отношение на рисков фактор, ако се използва подход на приближение;

б) вътрешните политики, посочени в член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013, обхващат всички подходи на приближение, използвани от институцията, включително, когато се използват:

i) факторни модели;

ii) бета приближения;

iii) отнасяне на рискови фактори към референтни стойности, включително наименования, представителни за сектора и региона, или индекси;

в) за неподатливите към моделиране рискови фактори има ясна обосновка за използването на подход на приближения, въпреки че броят на възвръщаемостите N в динамичния ред на рисковия фактор съгласно член 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397 би позволил използването на историческия метод или на асиметричния сигма метод, посочени съответно в членове 8 и 9 от същия делегиран регламент;

г) използваният за приближение на рисковия фактор подход е подходящ и гарантира, съгласно изискванията на член 325бз, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) № 575/2013, консервативно калибриране на сценариите на бъдещи шокове на податливите към моделиране рискови фактори и на екстремните сценарии на бъдещ шок на неподатливите към моделиране рискови фактори;

д) по отношение на рисковите фактори, за които се използват данни за приближения само за конкретни периоди от динамичния ред, няма аномални скокове между частите от динамичния ред, за които се използват приближения, и частите от времевия ред, за които не се използват приближения.

2. За целите на параграф 1, буква в) въз основа на извадка от рискови фактори компетентните органи проверяват дали:

а) подходът на приближенията, използван за тези рискови фактори, е подходът, описан във вътрешните политики, както е посочено в параграф 1, буква а), и използваното приближение е икономически значимо;

б) базисният риск между този рисков фактор, при който са използвани приближения, и други рискови фактори е надлежно обхванат, включително когато за различни рискови фактори са използвани приближения чрез отнасянето им към един и същ рисков фактор;

в) няма случаи, при които в резултат на приближението специфичният риск не е надлежно обхванат.

Когато прилагат този метод на оценка, компетентните органи избират извадка от рискови фактори, отразяващи различни подходи на приближение, включително, когато се използват, факторни модели, бета приближения и отнасяне на рискови фактори към референтни стойности, включително наименования, представителни за сектора и региона, или индекси.

3. За целите на параграф 1, буква в) компетентните органи, въз основа на извадка от рискови фактори, за които данните за последния 12-месечен период са били генерирани чрез приближения:

а) изискват от институцията да предостави динамичния ред на генерираните чрез приближения рискови фактори, използвани във вътрешния модел за измерване на риска, и динамичния ред на ценообразуващите фактори, използвани в процеса на оценка в края на деня;

б) проверяват дали променливостта на двата динамични реда, посочени в буква а), не се различава значително;

в) проверяват дали има силна корелация между двата динамични реда.

Когато прилагат този метод на оценка, компетентните органи избират извадка от рискови фактори, отразяващи различни подходи на приближение, включително, ако се използват, факторни модели, бета приближения и отнасяне на рискови фактори към референтни стойности, включително наименования, представителни за сектора и региона, или индекси.

4. За целите на параграф 1, буква в), за да тестват консервативността на подходите на приближение, компетентните органи избират извадка от подходи и по отношение на всеки подход на приближение прилагат следните стъпки в следната последователност:

а) изискват от институцията да предостави динамичния ред на извадка от рискови фактори, за които не са използвани приближения и по отношение на които, ако бъдат използвани приближения, ще следва оценявания подход на приближения;

б) изискват от институцията да предостави динамичния ред, който ще се използва чрез прилагане на оценявания подход на приближения към динамичния ред на рисковите фактори, посочени в буква а);

в) по отношение и на двата динамични реда получават променливостта на рисковите фактори в периода на стрес и през последния 12-месечен период и проверяват дали в променливостта, произтичаща от динамичния ред с приближенията, посочен в буква б), не се подценява променливостта, произтичаща от динамичния ред, посочен в буква а).

Когато прилагат този метод на оценка, компетентните органи избират извадка от рискови фактори, отразяващи различни подходи на приближение, включително, ако се използват, факторни модели, бета приближения и отнасяне на рискови фактори към референтни стойности, включително наименования, представителни за сектора и региона, или индекси.

5. За целите на параграф 1, буква в), въз основа на извадка от неподатливи към моделиране рискови фактори, за които са използвани данни от приближения в периода на стрес, въпреки че броят на възвръщаемостите N в динамичния ред за рисковия фактор съгласно член 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397 на Комисията би позволил използването на историческия метод или на асиметричния сигма метод, посочени съответно в членове 8 и 9 от същия делегиран регламент, компетентните органи:

а) изискват от институцията да предостави първоначалния динамичен ред за рисковите фактори преди използването на подход на приближения;

б) изискват от институцията да предостави динамичния ред, използван във връзка с рисковите фактори, за които са генерирани приближения;

в) сравняват възходящите и низходящите калибрирани сътресения в резултат от прилагането на членове 8 и 9 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397 на Комисията към динамичните редове, посочени в букви а) и б) от настоящия параграф, и проверяват дали сътресенията, произтичащи от представените с приближения динамични редове са системно по-малко консервативни от сътресенията, получени чрез използване на първоначалните динамични редове.

Когато прилагат този метод на оценка, компетентните органи избират извадка от рискови фактори, отразяващи различни подходи на приближение, включително, когато се използват, факторни модели, бета приближения и отнасяне на рискови фактори към референтни стойности, включително наименования, представителни за сектора и региона, или индекси.

Член 35

Оценка на качеството на данните

1. Когато оценяват дали стандартите за данните на дадена институция отговарят на минималните стандарти на вътрешния модел за измерване на риска, за да се смятат за достатъчно точни при измерването на рисковете съгласно изискванията на член 325би, параграф 1, буква е) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи проверяват дали:

а) институцията документира, като част от вътрешните си политики, всяка методика, използвана за попълване на динамични редове с липсващи точки от данни, и дали тази документация съдържа надежден анализ, показващ, че тези методики не влияят на променливостта и корелациите на рисковите фактори;

б) институцията е установила обективни критерии, определящи коя методика за попълване на динамични редове се използва, когато е налична повече от една методика, и е документирала тези критерии във вътрешните си политики;

в) институцията е установила, като част от вътрешните си политики, процеса, който трябва да следва при всяка промяна на стойностите в динамичните редове, и дали този процес включва документирането на извършените промени;

г) институцията не извършва филтриране на данни, включително долни граници, горни граници и изключване на екстремни наблюдения, освен ако институцията е в състояние да докаже, че изключената точка от данни се отнася до грешни или остарели данни, и институцията документира такова изключване;

д) институцията извършва периодични проверки на качеството на динамичните редове, използвани за изчисляване на мярката на риска от очакван недостиг, и документира тези проверки и съответните резултати;

е) институцията анализира, като част от проверките, посочени в буква д), въздействието, което липсващите или заменените данни и използваната методика за получаване на динамичните редове имат върху променливостите и корелациите на рисковите фактори;

ж) качеството на данните на използваните от институцията динамични редове е подходящо.

За целите на буква д) компетентните органи проверяват дали като част от проверките, посочени в тази буква, институцията наблюдава за всеки динамичен ред следното:

а) броя на дните, за които първоначално са липсвали точки с данни и след това са били попълнени с помощта на определена методика;

б) броя на дните, за които първоначално са били налични точки с данни и след това са били заместени с помощта на определена методика;

в) броя на дните без промени;

г) максималния брой последователни дни без дневна промяна.

2. За целите на параграф 1, буква ж) компетентните органи:

а) изискват от институцията да предостави общ преглед на динамичните си редове, използвани при PES_t^{RS}, PES_t^{RC}, PES_t^{FC}, $PES_t^{RS,\,i}$, $PES_t^{RC,\,i}$и $PES_t^{FC,\,i}$, както е посочено в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, и при изчисляването на мярката на риска при стрес сценарий, както е посочено в член 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397 на Комисията, както и да включи в този общ преглед за всеки използван динамичен ред:

i) общия брой дни в историческия период на наблюдение, използван за изчисляване на PES_t^{RS}, PES_t^{RC}, PES_t^{FC}, $PES_t^{RS,\,i}$, $PES_t^{RC,\,i}$и $PES_t^{FC,\,i}$, както е посочено в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, и мярката на риска при стрес сценарий, както е посочено в член 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397 на Комисията;

ii) броя на дните с липсващи данни в динамичния ред, преди институцията да внесе корекция;

iii) броя на дните без дневна промяна в динамичния ред, преди институцията да внесе корекция;

iv) максималния брой последователни дни без дневна промяна в динамичния ред, преди институцията да внесе корекция;

v) броя на дните, за които първоначално са били налични данни в динамичния ред, но които институцията е изключила или променила, преди да бъдат използвани при изчисляването на PES_t^{RS}, PES_t^{RC}, PES_t^{FC}, $PES_t^{RS,\,i}$, $PES_t^{RC,\,i}$ и $PES_t^{FC,\,i}$, както е посочено в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, и мярката на риска при стрес сценарий, както е посочено в член 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397 на Комисията;

б) въз основа на общия преглед, посочен в буква а), установяват динамичните редове, използвани за рискови фактори, които е възможно да бъдат повлияни от ниското качество на данните;

в) въз основа на общия преглед, посочен в буква а), избират извадка от динамични редове, които се характеризират с голям брой първоначално липсващи точки от данни, и прилагат следните стъпки в следната последователност:

i) изискват от институцията да предостави динамичния ред само с първоначалните точки от данни и динамичния ред след тяхното попълване;

ii) проверяват дали динамичните редове са попълнени в съответствие с методиките, предвидени във вътрешните политики, както е посочено в параграф 1, букви а) и б), и дали тези методики са подходящи за съответния случай;

г) въз основа на общия преглед, посочен в буква б), избират извадка от динамични редове, характеризиращи се с голям брой точки от данни, които първоначално са били налични, но са били заменени с други точки от данни, и прилагат следните стъпки в следната последователност:

i) изискват от институцията да предостави динамичния ред само с първоначалните точки от данни и динамичния ред, след като точките от данни в динамичния ред са били заменени;

ii) проверяват дали точките от данни са заменени в съответствие с методиките, предвидени във вътрешните политики, както е посочено в параграф 1, букви а) и б), и дали тези методики са подходящи за съответния случай.

За целите на буква б), когато е целесъобразно, компетентните органи може да използват за основа за установяването, посочено в тази буква, следните показатели:

а) динамични редове с по-малко от 10 % от първоначално наличните точки от данни;

б) динамични редове с 20 последователни работни дни без дневна промяна;

в) динамични редове с повече от 20 % дни без дневна промяна;

г) динамични редове, за които са променени повече от 50 % от първоначално наличните данни.

Компетентните органи изискват от институцията да обоснове използването на тези динамични редове и когато е приложимо, причината, поради която съответният рисков фактор е включен в редуцирания набор от рискови фактори, както е посочено в член 325бв, параграф 2, букви а) и б) и член 325бв, параграф 3, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 575/2013.

3. За рисковите фактори, за които се използват данни с приближения, компетентните органи извършват оценката, посочена в параграф 2, на динамичния ред с данни с приближения, използван при изчисляването на PES_t^{RS}, PES_t^{RC}, PES_t^{FC}, $PES_t^{RS,\,i}$, $PES_t^{RC,\,i}$ и $PES_t^{FC,\,i}$, както е посочено в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, и на мярката на риска при стрес сценарий, както е посочено в член 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397 на Комисията.

РАЗДЕЛ 4

Оценка на спазването на изискванията, свързани с бек-тестовете и теста за разпределение на печалбата и загубата

Член 36

Оценка на техническите елементи, които трябва да бъдат включени в действителните и хипотетичните промени в стойността на портфейла при изискванията за бек-тестовете

1. Когато проверяват дали дадена институция спазва член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията относно техническите елементи, които трябва да бъдат включени в действителните и хипотетичните промени в стойността на портфейла, компетентните органи проверяват дали с вътрешните политики, посочени в тази буква:

а) се уточняват всички елементи, посочени в член 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, и когато е приложимо, всички елементи, посочени в член 1, параграф 5, буква в) от същия регламент;

б) се изисква изготвянето на периодичен отчет и когато различните елементи, допринасящи за промените в стойността на портфейла, са разграничени — дневни стойности, включително:

i) промените, свързани с елементи, които са премахнати от стойността в края на деня, за да се получат действителните и хипотетичните промени в съответствие с членове 1—4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, включително свързаните с търговските дейности в рамките на деня;

ii) промените, свързани с корекции, които са включени в стойността в края на деня, но не са включени в изчислението на действителните и хипотетичните промени в съответствие с членове 1—4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

iii) промените, свързани с корекции, които са включени в стойността в края на деня и в изчислението на действителните и хипотетичните промени в съответствие с членове 1—4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

iv) промените, свързани с корекции, произтичащи от процеса на независима проверка на цените, посочен в член 1, параграф 1 и член 2, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

в) се изисква изготвянето на отчета, посочен в буква б), както на ниво бюро за търгуване, подлежащо на изискванията за бек-тестове на бюро за търгуване в съответствие с членове 1 и 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, така и на ниво портфейл, подлежащо на изискванията за бек-тестове в съответствие с членове 2 и 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

г) се уточнява процесите на коригиране, които следват изчисляването на действителните и хипотетичните промени в случай на непредвидени обстоятелства, изключения, грешки и неуспешно ценообразуване.

2. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е внедрен цялостно съгласно изискванията на 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за техническите елементи, които трябва да бъдат включени в действителните и хипотетичните промени в стойността на портфейла, компетентните органи:

а) във връзка с изчисляването на действителните промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване, както е посочено в член 1, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059:

i) като използват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, и описанието на разликите, посочено в член 5, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059:

1) установяват различаващите се елементи между промените в стойностите на портфейла в края на деня, получени от процеса на оценка в края на деня, и действителните промени;

2) проверяват дали елементите, установени в съответствие с точка 1), са ограничени до такси и комисиони, както е посочено в член 325бе, параграф 4, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, и са ограничени до тези корекции, които трябва или може да бъдат изключени от действителните промени, както е посочено в член 1, параграфи 3 и 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

ii) като използват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, проверяват дали корекциите, произтичащи от независимата проверка на цените, са включени в действителните промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване, както се изисква от член 1, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

iii) проверяват дали изминалото време, както е посочено в член 1, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, е отразено в изчисляването на действителните промени и дали това изминало време е отразено по същия начин, както при изчисляването на стойностите на портфейла в края на деня, получени от процеса на оценка в края на деня;

iv) преценяват по какъв начин институцията оценява дали дадена корекция е свързана с пазарния риск, както е посочено в член 1, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, и като използват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, проверяват дали корекциите, които не са свързани с пазарния риск, са изключени от изчисляването на действителните промени;

v) като сравняват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, на различни дати, проверяват дали институцията отразява промените в стойностите на корекциите само на датите, на които е изчислена корекцията, както се изисква в член 1, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

vi) проверяват дали обхватът на позициите, за които се изчислява корекцията, включва само позиции, отнесени към бюрото за търгуване, както се изисква в член 1, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

vii) проверяват дали корекциите, които може да бъдат изключени от действителните промени съгласно член 1, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, са неакумулативни;

viii) проверяват дали информацията, посочена в член 5, буква в) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, е в съответствие с доказателствата, получени от отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член;

б) във връзка с изчисляването на действителните промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване, както е посочено в член 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059:

i) като използват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, и описанието на разликите, посочено в член 5, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059:

1) установяват различаващите се елементи между промените в стойностите на портфейла в края на деня, получени от процеса на оценка в края на деня, и действителните промени;

2) проверяват дали елементите, посочени в точка 1), са ограничени до такси и комисиони, както е посочено в член 325бе, параграф 4, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, и до тези корекции, които трябва или може да бъдат изключени от действителните промени, както е посочено в член 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

ii) като използват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, проверяват дали корекциите, произтичащи от независимата проверка на цените, са включени в действителните промени в стойността на портфейла, както се изисква в член 2, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

iii) проверяват дали изминалото време, както е посочено в член 2, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, е отразено в изчисляването на действителните промени и дали това изминало време е отразено по същия начин, както при изчисляването на стойностите на портфейла в края на деня, получени от процеса на оценка в края на деня;

iv) преценяват по какъв начин институцията оценява дали дадена корекция е свързана с пазарния риск, както е посочено в член 2, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, и като използват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, проверяват дали корекциите, които не са свързани с пазарния риск, са изключени от изчисляването на действителните промени;

v) проверяват дали, съгласно изискванията на член 2, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, обхватът на позициите, за които се изчислява корекция, включва един от следните елементи:

1) позиции, отнесени към бюрата за търгуване, за които институцията изчислява капиталовите изисквания за пазарен риск в съответствие с част три, дял IV, глава 1б от Регламент (ЕС) № 575/2013;

2) всички позиции, за които се прилагат капиталови изисквания за пазарен риск;

vi) като сравняват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член на различни дати, проверяват дали институцията отразява промените в стойностите на корекциите само на датите, на които е преизчислена корекцията, в съответствие с член 2, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

vii) проверяват дали информацията, посочена в член 5, буква в) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, е в съответствие с доказателствата, получени от отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член;

в) във връзка с изчисляването на хипотетичните промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване, както е посочено в член 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059:

i) установяват, като използват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, различаващите се елементи между промените в стойностите на портфейла в края на деня, получени от процеса на оценка в края на деня, и хипотетичните промени, и проверяват дали тези елементи са ограничени до:

1) такси и комисиони;

2) елементите, които не са обхванати поради допускането, че позициите са непроменени, както е посочено в член 325бе, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

3) корекциите, които трябва или може да бъдат изключени от хипотетичните промени съгласно посоченото в член 3, параграфи 3 и 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

ii) проверяват дали ефектът от изминалото време е отразен в хипотетичните промени в съответствие с третирането, което институцията прилага за такъв ефект при изчисляването на мярката на риска от очакван недостиг, както е посочено в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, и при изчисляването на мярката на риска при стрес сценарий, посочен в член 325бк от същия регламент, както се изисква в член 3, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

iii) преценяват по какъв начин институцията оценява дали дадена корекция е свързана с пазарния риск, както е посочено в член 3, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, и като използват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, проверяват дали корекциите, които не са свързани с пазарния риск, са изключени от изчисляването на хипотетичните промени;

iv) като използват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, проверяват дали само корекциите, които се изчисляват всекидневно и се включват в модела за измерване на риска на институцията, са включени като част от хипотетичните промени съгласно изискванията на член 3, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

v) проверяват дали обхватът на позициите, за които се изчислява корекцията, включва само позиции, отнесени към бюрото за търгуване, както се изисква в член 3, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

vi) проверяват дали корекциите, които са изключени от хипотетичните промени съгласно член 3, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, са неакумулативни;

vii) като използват описанието, посочено в член 5, буква в), подточка viii) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, проверяват дали е подходяща методиката, използвана от институцията за изчисляване на промени в стойността на дадена корекция при допускането, че позициите са непроменени, както е посочено в член 325бе, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

viii) проверяват дали информацията, посочена в член 5, буква в) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, е в съответствие с доказателствата, получени от отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член;

г) във връзка с изчисляването на хипотетичните промени в стойността на портфейла, както е посочено в член 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059:

i) като използват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член:

1) установяват различаващите се елементи между промените в стойностите на портфейла в края на деня, получени от процеса на оценка в края на деня, и хипотетичните промени;

2) проверяват дали елементите, посочени в точка 1), са ограничени до такси и комисиони, до елементите, които не са обхванати поради допускането, че позициите са непроменени, както е посочено в член 325бе, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013, и до корекциите, които трябва или може да бъдат изключени от хипотетичните промени съгласно посоченото в член 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

ii) проверяват дали ефектът от изминалото време е отразен в хипотетичните промени в съответствие с третирането, което институцията прилага за такъв ефект при изчисляването на мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, и при изчисляването на мярката на риска при стрес сценарий, посочена в член 325бк от посочения регламент, както се изисква в член 4, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

iii) преценяват по какъв начин институцията оценява дали дадена корекция е свързана с пазарния риск, както е посочено в член 4, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, и като използват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, проверяват дали тези, които не са свързани с пазарния риск, са изключени от изчисляването на хипотетичните промени;

iv) като използват отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, проверяват дали само корекциите, които се изчисляват всекидневно и се включват в модела за измерване на риска на институцията, са включени като част от хипотетичните промени съгласно изискванията на член 4, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

v) проверяват дали, съгласно изискванията на член 4, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, обхватът на позициите, за които се изчислява корекция, включва един от следните елементи:

1) позиции, отнесени към бюрата за търгуване, за които институцията изчислява капиталовите изисквания за пазарен риск в съответствие с част три, дял IV, глава 1б от Регламент (ЕС) № 575/2013;

2) всички позиции, за които се прилагат капиталови изисквания за пазарен риск;

vi) като използват описанието, посочено в член 5, буква в), подточка viii) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, проверяват дали е подходяща методиката, използвана от институцията за изчисляване на промени в стойността на дадена корекция при допускането, че позициите са непроменени, както е посочено в член 325бе, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

vii) проверяват дали информацията, посочена в член 5, буква в) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, е в съответствие с доказателствата, получени от отчетите, посочени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член;

д) във връзка с процесите, следвани от институцията за изчисляване на действителните и хипотетичните промени:

i) проверяват дали процесът за отнасяне на позиция само към едно бюро за търгуване е надежден;

ii) проверяват дали процесите на коригиране, посочени в параграф 1, буква г), са надеждни и дали се следват на практика, когато възникнат непредвидени обстоятелства, изключения, грешки и неуспешно ценообразуване;

iii) проверяват как се третират неликвидните позиции в процеса на оценка в края на деня и в процеса на независимата проверка на цените.

За целите на буква а), подточка vi), буква б), подточка v),точка 1, буква в), подточка v) и буква г), подточка v), точка 1 компетентните органи проверяват дали институцията не извлича корекцията, приложима за бюрото за търгуване, от обхват от позиции, по-широк от отнесените към бюрото за търгуване.

За целите на буква а), подточка vii) компетентните органи оценяват как институцията управлява риска от тези корекции.

За целите на буква б), подточка vi), точка 2 и буква г), подточка v), точка 2 компетентните органи проверяват дали цялата приложима за този обхват корекция е включена в действителните промени в стойността на портфейла.

За целите на буква в), подточка vi) компетентните органи оценяват как институцията управлява риска от тези корекции.

За целите на буква д), подточка ii) компетентните органи проверяват историята на непредвидените обстоятелства, изключенията, грешките и неуспешните ценообразувания при изчисляването на промените в стойностите на портфейлите, оценяват как те са били коригирани и когато е приложимо, въздействието на тези грешки върху бек-тестовете и резултатите от теста за разпределение на печалбата и загубата.

За целите на буква д), подточка iii) компетентните органи, когато поради остарели данни тези позиции не водят до промени в оценката в края на деня и в действителните и хипотетичните промени в стойността на портфейла, оценяват дали въпреки липсата на данни моделът за измерването на риска е достатъчно точен при измерването на рисковете на тези позиции, както е посочено в член 325би, параграф 1, буква е) от Регламент (ЕС) № 575/2013.

3. За целите на параграф 2, букви а)—г) компетентните органи може да прилагат всеки от следните методи на оценка:

а) въз основа на извадка от сделки изискват от институцията да изчисли и съгласува промените в стойността в края на деня, произтичащи от процеса на оценяване в края на деня, с действителните и хипотетичните промени;

б) въз основа на извадка от сделки изискват от институцията да изчисли хипотетичните промени и теоретичните промени на риска и проверяват дали ефектът от изминалото време е отразен последователно;

в) сравняват профила на кумулативните хипотетични промени в стойността на портфейла за даден период и съответните кумулативни действителни промени за същия период, за да оценят достоверността на изчисленията, извършени от институцията.

Член 37

Оценка на анализа на превишенията

1. Компетентните органи проверяват дали дадена институция анализира подробно всички превишения, посочени в член 325бе от Регламент (ЕС) № 575/2013, за да определи причините за тях.

2. За целите на параграф 1 компетентните органи проверяват дали институцията:

а) установява кои портфейли или бюра за търгуване са главната причина за превишението;

б) анализира разликите в хипотетичните и действителните промени в стойността на портфейла;

в) анализира дали и кои пазарни движения, рискови фактори или параметри са причинили превишението;

г) анализира дали някакви проблеми с моделирането или липсващи рискови фактори са допринесли за превишението и предоставя обяснение коя част от промените в стойността на портфейла може да се обясни с модела и коя не;

д) анализира дали грешките в процесите, включително позиции, които не са отразени правилно, или липсващи актуализации на данни, са допринесли за превишението или са го причинили;

е) описва резултатите от действията, предприети в резултат на букви а)—д), при уведомяването на компетентните органи за превишенията, възникнали от програмата ѝ за бек-тестове, проведена в съответствие с член 325бе от Регламент (ЕС) № 575/2013.

3. Компетентните органи проверяват дали, когато в анализа, посочен в параграфи 1 и 2, се установи съществена слабост или неточност в модела или процесите, институцията оценява тази слабост или неточност и веднага разработва план за своевременно възстановяване на съответствието с изискванията за бек-тестове, който да бъде оценен като част от редовното утвърждаване на модела.

4. Компетентните органи проверяват дали институцията осигурява и следните две условия:

а) всяко превишение, включително свързаните с бек-тестовете, посочени в член 325бе, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013, се докладва на висшето ръководство в срок от три работни дни от датата, на която е установено превишението;

б) анализите, посочени в параграфи 1 и 2, се докладват на компетентния орган и на висшето ръководство в срок от един месец от датата, на която е настъпило превишението.

Член 38

Оценка на съответствието с изискванията за разпределение на печалбата и загубата

1. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е внедрен цялостно съгласно изискванията на 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за техническите елементи, които трябва да бъдат включени в хипотетичните промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване във връзка с изискванията за разпределение на печалбата и загубата, посочени в член 325бж от същия регламент, компетентните органи проверяват дали динамичният ред на хипотетичните промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване, използвана за целите на изискванията за бек-тестовете, съвпада с динамичния ред на хипотетичните промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване, използвана за изискването за разпределение на печалбата и загубата съгласно член 13 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059.

2. Когато оценяват дали дадена институция спазва член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на изискванията относно техническите елементи, които трябва да бъдат включени в теоретичните промени в стойността на портфейла за целите на изискванията за разпределението на печалба и загуба, посочени в член 325бж от същия регламент, компетентните органи проверяват дали във вътрешните политики, посочени в тази буква д):

а) се гарантира, че работните дни, използвани при изчисляването на теоретичните промени в стойността на портфейла, са същите като използваните както при изчисляването на мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, така и при мярката на риска при стрес сценарий съгласно член 325бк от същия регламент;

б) се уточнява дали институцията съгласува времевия момент, за който изчислява теоретичните промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване, с времевия момент, за който изчислява хипотетичните промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване, в съответствие с предвиденото в член 6, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

в) се уточнява дали институцията има рискови фактори, за които използва входящи данни или стойности, използвани при изчисляването на хипотетичните промени, за да изчислява теоретичните промени, или дали няма рискови фактори, за които се използва такова третиране, както се предвижда в член 14 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

г) се обхващат всички аспекти, посочени в член 15, параграфи 2 и 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, във връзка с рисковите фактори, за които институцията използва входящи данни или стойности, използвани при изчисляването на хипотетичните промени, за да изчисли теоретичните промени, както се предвижда в член 14 от посочения делегиран регламент;

д) се уточняват процесите на коригиране, които следват изчисляването на теоретичните промени в случай на непредвидени обстоятелства, изключения, грешки и пропуски в ценообразуването;

е) се обхващат всички аспекти, посочени в член 15, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059.

За целите на буква в), когато съответното третиране се използва за някои, но не за всички рискови фактори, компетентните органи проверяват дали вътрешните политики съдържат обективни критерии за подбор на рисковите фактори, за които се прилага това третиране.

За целите на буква г) компетентните органи проверяват дали институцията използва количествени критерии за оценка на ефекта от привеждането в съответствие, посочено в член 15, параграф 2, буква б) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059.

3. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е внедрен цялостно съгласно изискванията на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за разпределение на печалбата и загубата по член 325бж от посочения регламент, компетентните органи:

а) във връзка с изчисляването на теоретичните промени в стойността на портфейла:

i) проверяват дали работните дни, използвани при изчисляването на теоретичните промени в стойността на портфейла, са същите като използваните при изчисляването на мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, и на мярката на риска при стрес сценарий съгласно член 325бк от същия регламент;

ii) проверяват дали позициите, използвани при изчисляването на хипотетичните промени, са използваните при изчисляването на теоретичните промени;

iii) проверяват дали когато институцията изчислява теоретичните промени, допуска, че позициите са непроменени съгласно изискванията на член 12, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

iv) проверяват да няма разлики между методите на ценообразуване, параметризациите на модела, пазарните данни и всяка друга техника, използвана във вътрешния модел за измерване на риска, и използваните при изчисляването на теоретичните промени съгласно изискванията на член 12, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

v) проверяват дали теоретичните промени в стойността на портфейла отразяват само промените в стойностите на рисковите фактори, които са под сътресение при изчисляването на мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, или мярката на риска при стрес сценарий съгласно член 325бк от посочения регламент, както се изисква в член 12, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

vi) проверяват дали процесите на коригиране, посочени в параграф 2, буква д), са надеждни и дали се следват на практика, когато възникнат непредвидени обстоятелства, изключения, грешки и пропуски в ценообразуването;

б) във връзка с резултатите от разпределението на печалбата и загубата:

i) проверяват дали коефициентът на корелация на Спирман и показателят от теста на Колмогоров—Смирнов са изчислени правилно;

ii) проверяват дали рисковите фактори, за които институцията използва входящи данни, използвани при изчисляването на хипотетичните промени, за да изчисли теоретичните промени, както е предвидено в член 14, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, са само тези, за които са изпълнени посочените в този член условия;

iii) проверяват дали рисковите фактори, чиито стойности се прилагат при изчисляването на хипотетичните промени и използват от институцията при изчисляването на теоретичните промени в съответствие с член 14, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, са само тези, за които са изпълнени условията, посочени в този член.

За целите на буква а), подточка ii) компетентните органи оценяват дали информационните системи на институцията осигуряват изчисляването на тези промени за същите позиции. За тази цел компетентните органи може да изискват от институцията да предоставя опис на позициите, включени в действителните и теоретичните промени, и да сравняват тези позиции.

За целите на буква а), подточка iv) компетентните органи проверяват дали системите на институциите гарантират, че функциите на ценообразуване, използвани за изчисляване на теоретичните промени, са използвани и за изчисляване на мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, и мярката на риска при стрес сценарий съгласно член 325бк от посочения регламент.

За целите на буква а), подточка v) компетентните органи проверяват дали системите на институциите гарантират, че стойността на другите рискови фактори остава постоянна при изчисляването на теоретичните промени. Компетентните органи може да допълват оценката си, като използват метода за оценка, посочен в параграф 5.

За целите на буква а), подточка vi) компетентните органи проверяват историята на непредвидените обстоятелства, изключенията, грешките и пропуските в ценообразуването при изчисляването на промените в стойностите на портфейлите, оценяват дали и как те са били коригирани, и когато е приложимо, оценяват въздействието на тези грешки върху бек-тестовете и резултатите от теста за разпределение на печалбата и загубата.

4. За целите на параграф 3, буква а), подточка iii) компетентните органи използват един или повече от следните методи за оценка:

а) изискват от институцията да предостави опис за даден ден и за следващия ден, както е посочено в член 12, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, на позициите в портфейла, за които изчислява теоретичните промени, и преценяват дали тези описи съвпадат;

б) проверяват дали теоретичните промени на риска обикновено са по-близки до хипотетичните, отколкото до действителните промени, и като се използват отчетите, посочени в член 36, параграф 1, букви б) и в), установяват дните в динамичния ред, в които действителните и хипотетичните промени се различават най-много поради промяна в състава на портфейла на бюрото за търгуване, и проверяват дали теоретичните промени в тези дни не са засегнати от такава промяна в състава на портфейла.

5. За целите на параграф 3, буква а), подточка v) компетентните органи:

а) когато институцията изчислява мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, или мярката на риска при стрес сценарий съгласно член 325бк от посочения регламент, може да изискват от институцията да предостави извадка на финансовите инструменти от своя портфейл, чиито цени зависят както от рискови фактори, които са под сътресение, така и от рискови фактори, които не са под сътресение;

б) когато институцията изчислява теоретичните промени, свързани с финансовите инструменти, посочени в буква а), проверяват дали за дадена референтна дата стойността на рисковите фактори, които не са под сътресение, остава постоянна.

6. За целите на параграф 3, буква б), подточка i), по отношение на най-съществените бюра за търгуване или за всички бюра за търгуване, компетентните органи:

а) изискват от институцията да предостави динамичните редове на хипотетичните и теоретичните промени в стойността на портфейла на бюрото за търгуване, използвани за изчисляване на коефициента на корелация на Спирман и на показателя от теста на Колмогоров—Смирнов, посочени в член 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

б) изчисляват коефициента на корелация на Спирман в съответствие с член 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059 и показателя от теста на Колмогоров—Смирнов в съответствие с член 8 от посочения делегиран регламент;

в) проверяват дали коефициентът на корелация на Спирман и показателят от теста на Колмогоров—Смирнов по буква б) съвпадат с получените от институцията;

г) проверяват дали категоризирането на бюрата за търгуване в зоните, посочени в член 9 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, е вярно.

7. За целите на параграф 3, буква б), подточка ii) компетентните органи:

а) установяват най-съществените рискови фактори, за които институцията е приложила третирането, посочено в член 14, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

б) проверяват дали при изчисляването на хипотетичните и теоретичните промени се използва един и същ рисков фактор;

в) проверяват дали стойността на рисковите фактори, посочени в буква а), се различава само поради различните източници или времето за извличане на входящите им данни.

Дълбочината на извършваната от компетентния орган оценка е пропорционална на въздействието, което съгласуването на входящите данни за рисковите фактори оказва върху теоретичните промени и върху резултатите от теста за разпределение на печалбата и загубата, както е посочено в член 15, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059.

8. За целите на параграф 3, буква б), подточка iii) компетентните органи:

а) установяват най-съществените рискови фактори, за които институцията е приложила третирането, посочено в член 14, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

б) по отношение на рисковите фактори, посочени в буква а), придобиват цялостно разбиране за техниките на системите за оценка, използвани за извличане на стойността на рисковия фактор от входящите данни, както е посочено в член 14, параграф 2, буква б) от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059;

в) въз основа на буква б) от настоящия параграф оценяват дали са изпълнени условията, посочени в член 14, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059, като вземат предвид всички обосновки, предоставени в съответствие с член 15, параграф 3 от посочения регламент.

Дълбочината на извършваната от компетентния орган оценка е пропорционална на въздействието, което съгласуването на стойностите на рисковите фактори оказва върху теоретичните промени и върху резултатите от теста за разпределение на печалбата и загубата, както е посочено в член 15, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059.

РАЗДЕЛ 5

Оценка на спазването на изискванията относно третирането на валутния и стоковия риск в банковия портфейл

Член 39

Оценка на изчисляването на капиталовите изисквания за валутен и стоков риск в банковия портфейл

1. Когато оценяват спазването от страна на институцията на член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на изчисляването на капиталовите изисквания за пазарен риск за позиции в банковия портфейл, компетентните органи проверяват дали във вътрешните политики, посочени в този член, се уточняват:

а) обхватът на валутните позиции от банковия портфейл, за които институцията изчислява капиталовите изисквания посредством алтернативния подход на вътрешните модели, и когато е приложимо — основната причина за изключване на някои позиции от този обхват;

б) обхватът на стоковите позиции от банковия портфейл, за които институцията изчислява капиталовите изисквания посредством алтернативния подход на вътрешните модели, и когато е приложимо — основната причина за изключване на някои позиции от този обхват;

в) за позиции, изложени на валутен, но не и на стоков риск:

i) дали стойността, която се използва като основа за изчисляване на капиталовите изисквания за валутен риск, е последната налична счетоводна стойност, посочена в член 3, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, или последната налична справедлива стойност, посочена в член 3, параграф 2 от същия делегиран регламент, както и честотата, с която се преизчислява тази стойност;

ii) дали има бюра за търгуване, чиито нелинейни позиции в обменния курс са предмет на третирането, посочено в член 3, параграф 4 и член 5, параграф 1, втора алинея от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, и когато е приложимо — причината за използване на такава дерогация за някои бюра за търгуване, но не и за други;

г) бюрата за търгуване, за които хипотетичните и действителните промени в стойността на портфейла по отношение на позиция в банковия портфейл, която е изложена на стоков риск или едновременно на стоков и валутен риск, се изчисляват в съответствие с член 5, параграф 2, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, и бюрата за търгуване, за които промените се изчисляват в съответствие с член 5, параграф 2, буква б) от посочения делегиран регламент, както и причината за този избор.

2. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е внедрен цялостно съгласно изискването на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за изчисляване на капиталовите изисквания за пазарен риск за позиции в банковия портфейл, компетентните органи:

а) проверяват дали вътрешните процеси, посочени в член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013, осигуряват:

i) проследимостта на позициите в банковия портфейл, включени в обхвата на алтернативния подход на вътрешните модели, и точността на счетоводните или справедливите стойности, използвани като основа за изчисляване на капиталовите изисквания за пазарен риск, съгласно изискванията на членове 3 и 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577;

ii) че позициите в банковия портфейл, които са изложени на валутен или стоков риск и които са осчетоводени на дадена дата, са включени в изчисляването на мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, или на мярката на риска при стрес сценарий съгласно член 325бк от същия регламент;

iii) че всички валутни рискови позиции, произтичащи от промяна в отчетната валута на различните нива на консолидация („риск от преминаване“), са включени в обхвата на позициите, изложени на валутен риск;

iv) правилно установяване на позициите в чуждестранна валута, отговарящи на условията за използване на третирането, посочено в член 3, параграф 4 и член 5, параграф 1, втора алинея от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, когато институцията използва такова третиране;

v) правилно и пълно установяване на позициите, отговарящи на условията, посочени в член 3, параграф 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577;

б) във връзка с изчисляването на капиталовите изисквания за позиции, които са изложени на валутен риск, както е посочено в член 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, проверяват дали:

i) валутните позиции, за които институцията използва дерогацията, предвидена в член 3, параграф 4 и член 5, параграф 1, втора алинея от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, са разграничавани от валутните позиции, за които институцията не използва такава дерогация;

ii) само валутните рискови фактори на последната налична счетоводна или справедлива стойност се актуализират, за да се определи стойността на позицията преди прилагането на сценария на бъдещ шок, освен ако се използва третирането съгласно член 3, параграф 4 от посочения регламент, както се изисква в член 3, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577;

iii) за позиции, за които се използва третирането в член 5, параграф 1, втора алинея от посочения регламент, всички рискови фактори се актуализират, за да се определи стойността на позицията преди прилагането на сценария на бъдещ шок съгласно изискванията на член 3, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577;

в) във връзка с елементи, отговарящи на условията, посочени в член 3, параграф 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, проверяват дали:

i) критериите, установени от институцията за определяне на събития, предизвикващи обезценка, са подходящи, въз основа на исторически данни и исторически събития;

ii) критериите, посочени в подточка i) са в съответствие с вътрешното управление на риска от обезценка;

iii) равнището на обезценка, признато след посочените в подточка i) събития, се основава на обективни доводи;

г) във връзка с изчисляването на капиталовите изисквания за позиции, които са изложени на стоков риск или едновременно на стоков и валутен риск, както е посочено в член 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, проверяват дали се прилагат само сценарии на бъдещи шокове към рискови фактори, принадлежащи към широкообхватната категория фактори на стоковия риск, и когато е приложимо — към широкообхватната категория фактори на валутния риск;

д) проверяват дали хипотетичните и действителните промени, свързани с позициите в банковия портфейл, които са изложени на валутен или стоков риск, са изчислени в съответствие с член 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577.

За целите на буква а, подточка iii) компетентните органи проверяват как институцията включва във вътрешния модел за измерване на риска нетните открити позиции, произтичащи от различни субекти от групата.

3. За целите на параграф 2, буква а), подточка ii) компетентните органи може да прилагат един от двата подхода по-долу:

а) по отношение на извадка от позиции в банковия портфейл, взети на дадена референтна дата, проверяват дали тези позиции са включени в обхвата на позициите, обхванати в мярката на риска от очакван недостиг или в мярката на риска при стрес сценарий към тази референтна дата или в обхвата на позициите на алтернативния стандартизиран подход;

б) изискват от институцията да съгласува, от една страна, позициите в банковия портфейл, взети към дадена референтна дата, и от друга страна, позициите в банковия портфейл, които са в обхвата на вътрешния модел за измерване на риска и в обхвата на алтернативния стандартизиран подход към тази референтна дата.

4. За целите на параграф 2, буква а), подточка iii) компетентните органи може да изискват от институцията да предостави видове позиции, които са включени в модела и които произтичат от активи и пасиви, които не пораждат пазарен риск, когато капиталовите изисквания се изчисляват на индивидуално ниво, но пораждат такъв риск, когато капиталовите изисквания се изчисляват на консолидирано ниво.

5. За целите на параграф 2, буква а), подточка v) компетентните органи може да изискват от институцията да съгласува позициите, които е определила като отговарящи на условията, посочени в член 3, параграф 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, за изчисляване на капиталовите изисквания посредством алтернативния подход на вътрешните модели, с позициите, отговарящи на тези условия в съответствие с приложимата счетоводна рамка.

6. За целите на параграф 2, буква б), въз основа на извадка от позиции в банковия портфейл и за референтна дата за изчисляване на мярката на риска от очакван недостиг, както е посочено в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, и мярката на риска при стрес сценарий съгласно член 325бк от посочения регламент, компетентните органи може да прилагат следния метод за оценка:

а) изискват от институцията да предостави списък на:

i) рисковите фактори, използвани за входящи данни при определяне на справедливата стойност, представляваща основата за изчисляване на капиталовите изисквания, съгласно изискванията на член 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577;

ii) извън рисковите фактори, включени в списъка, посочен в подточка i), рисковите фактори, спрямо които институцията прилага сценарии на бъдещи шокове, изчислявайки мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, или мярката на риска при стрес сценарий съгласно член 325бк от посочения регламент;

б) изискват от институцията да предостави стойността на рисковите фактори, посочени в буква а), към следните дати:

i) датата, на която е определена последната налична справедлива стойност;

ii) дадената референтна дата за изчисляване на мярката на риска от очакван недостиг или мярката на риска при стрес сценарий;

в) проверяват дали:

i) за позициите, за които не се използва третирането по член 3, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, дали стойността на рисковите фактори, които не отразяват валутния риск, не е актуализирана между двете дати, посочени в буква б), подточки i) и ii);

ii) за позициите, за които се използва третирането по член 3, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, дали стойността на всички рискови фактори е актуализирана между двете дати, посочени в буква б), подточки i) и ii);

iii) рисковите фактори, посочени в буква а), подточка ii), се отнасят само до валутния риск, независимо дали се използва третирането, посочено в член 3, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577.

7. За целите на параграф 2, буква б), въз основа на извадка от позиции в банковия портфейл и за референтна дата за изчисляване на мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, и мярката на риска при стрес сценарий съгласно член 325бк от посочения регламент, компетентните органи може да прилагат следния метод за оценка:

а) да оценяват как институцията разграничава факторите на валутния риск от други входящи данни, използвани за определяне на счетоводната стойност на дадена позиция;

б) изискват от институцията да предостави списък с рискови фактори измежду посочените в буква а) фактори на валутен риск, спрямо които институцията прилага сценарии на бъдещи шокове при изчисляване на мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, или мярката на риска при стрес сценарий съгласно член 325бк от посочения регламент;

в) получават стойността на факторите на валутния риск и на други входящи данни, използвани за определяне на счетоводната стойност към следните дати:

i) датата, на която е определена последната налична счетоводна стойност;

ii) посочената референтна дата за изчисляване на мярката на риска от очакван недостиг или мярката на риска при стрес сценарий;

г) проверяват дали:

i) за позициите, за които не е използвано третирането по член 3, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, данните за оценката, които не отразяват валутния риск, не са били актуализирани между двете дати, посочени в буква в), подточки i) и ii);

ii) за позициите, за които е използвано третирането по член 3, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577, данните за оценката, включително факторите на валутния риск, са били актуализирани между двете дати, посочени в буква в), подточки i) и ii);

iii) рисковите фактори, посочени в буква б), се отнасят само за валутния риск, независимо дали е използвано третирането, посочено в член 3, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577.

8. За целите на параграф 2, буква г), въз основа на извадка от позиции в банковия портфейл и за референтна дата за изчисляване на мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, и мярката на риска при стрес сценарий съгласно член 325бк от посочения регламент, компетентните органи може да прилагат следния метод за оценка:

а) изискват от институцията да предостави списък на:

i) рисковите фактори, използвани за входящи данни при определяне на справедливата стойност, представляваща основата за изчисляване на капиталовите изисквания, съгласно изискванията на член 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577;

ii) извън рисковите фактори, включени в посочения в буква а) списък, на рисковите фактори, спрямо които институцията прилага сценарий на бъдещ шок при изчисляване на мярката на риска от очакван недостиг, посочена в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, или екстремен сценарий на бъдещ шок при изчисляване на мярката на риска при стрес сценарий съгласно член 325бк от посочения регламент;

б) проверяват дали в списъка, посочен в буква а), подточка ii), има само рискови фактори, отразяващи стоков риск, като и валутен риск, когато е приложимо.

9. За целите на параграф 2, буква д) въз основа на извадка от позиции в банковия портфейл компетентните органи може да прилагат следния метод за оценка:

а) изискват от институцията да предостави описание на входящите данни за оценка, използвани при определяне на счетоводната или справедливата стойност на позицията;

б) изискват от институцията да предостави стойностите на такива входящи данни за оценка в края на деня след изчисляването на стойността под риск, посочена в член 325бе от Регламент (ЕС) № 575/2013, и в края на предходния ден, използвана при изчисляването на хипотетичните и действителните промени в стойността на портфейла;

в) проверяват дали в зависимост от позицията, предмет на оценката, стойностите се актуализират или остават непроменени, съгласно изискванията на член 5, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1577.

РАЗДЕЛ 6

Оценка на изчисляването на мерките на риска от очакван недостиг и мярката за риска при стрес сценарий

Подраздел 1

Оценка на аспектите, които са от значение както за изчисляването на мерките на риска от очакван недостиг, така и на и мярката за риска при стрес сценарий

Член 40

Оценка на способността на вътрешния модел за измерване на риска да отразява нелинейни характеристики

1. Когато оценяват спазването от страна на институцията на член 325бз, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за ефективността и способността на модела за измерване на вътрешния риск да отчита нелинейните характеристики на опции и други продукти за институция, използваща подход, основан на чувствителността, компетентните органи проверяват дали:

а) вътрешният модел за измерване на риска отчита поне съществените условия от първи и втори ред в апроксимациите в реда на Тейлър, за да се отрази промяната в цените вследствие на промените в съответните рискови фактори, включително кръстосания гама риск, представен от съществени съвместни движения на рисковите фактори;

б) подходът, основан на чувствителността, води до подходящи резултати, включително когато рисковите фактори са подложени на силни сътресения.

2. За целите на параграф 1 компетентните органи може да прилагат следните стъпки в следната последователност:

а) да определят продуктите, по отношение на които компетентните органи искат да тестват съществеността на редовете в апроксимацията в реда на Тейлър и целесъобразността на основания на чувствителността подход при силно сътресение;

б) да определят работен ден в периода на стрес, в който наблюдаваната възвръщаемост във връзка с рисковите фактори за тези продукти е била особено висока, когато е била положителна, или особено ниска, когато е била отрицателна;

в) да изискват от институцията да изчислява хипотетичните и теоретичните промени в стойностите на тези продукти в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2022/2059 съгласно сценария, определен въз основа на възвръщаемостта, в работния ден, определен в съответствие с буква б);

г) въз основа на резултатите от изчислението, посочено в буква в), да оценяват дали подходът, основан на чувствителността, води до подходящи резултати.

Подраздел 2

Оценка на аспектите, които са от значение за изчисляване на мерките на риска от очакван недостиг

Член 41

Оценка на изчисляването на мярката на риска от очакван недостиг

1. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е внедрен цялостно съгласно изискванията на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изчисляването на неограничените мерки на очакван недостиг и на мерките на частичния очакван недостиг за всички широкообхватни категории рискови фактори с намалена честота, съгласно посоченото в член 325бб, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи:

а) анализират процеса, използван от институцията, за да се определи денят от седмицата, когато се изчисляват мерките;

б) проверяват дали намаляването на честотата на изчисленията не води до подценяване на риска.

2. За целите на параграф 1, буква б) компетентните органи:

а) проверяват дали анализът, извършен от институцията, е достатъчен, за да покаже, че няма подценяване на риска;

б) проверяват дали промените в дневните стойности за UES_t, PES_t^{RS}, PES_t^{FC} и PES_t^{RC}, изчислени за всички позиции в портфейла, съгласно изискванията на член 325бб, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, не показват системно по-нисък рисков профил в деня, избран от институцията.

3. За целите на параграф 2, буква б), когато има признаци за системно по-нисък рисков профил, компетентните органи може да допълнят своята оценка, като:

а) изискват от институцията да изчислява всекидневно и за даден период неограничените мерки на очакван недостиг UES_t^i и мерките на частичен очакван недостиг $PES_t^{RS,i}$, $PES_t^{FC,i}$ и $PES_t^{RC,i}$ за всяка широкообхватна категория рискови фактори;

б) анализират дали тези мерки са системно по-ниски в деня, избран от институцията.

Член 42

Оценка на изчисляването на мерките за частичен очакван недостиг

1. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е внедрен цялостно съгласно изискванията на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изчисляването на мерките за частичен очакван недостиг съгласно член 325бв от посочения регламент, компетентните органи:

а) проверяват дали оценителят, използван от институцията за оценка на мерките на риска от очакван недостиг, е теоретично надежден и достатъчно точен;

б) проверяват дали при изчисляване на мерките за частичен очакван недостиг $\mathrm{PES}_t(\mathrm{T})$ и $\mathrm{PES}_t(\mathrm{T},\mathrm{j})$ съгласно изискванията на член 325бв, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 институцията установява ефективни ликвидни хоризонти на рисковите фактори на дадена позиция, като взема предвид падежа на позицията в съответствие с член 325бг, параграф 4 от посочения регламент;

в) проверяват дали като част от вътрешните политики, посочени в член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013, институцията е установила обективни критерии, които са подходящи при избирането на рисковите фактори, образуващи подмножеството от податливи към моделиране рискови фактори, посочени в член 325бв, параграф 2, буква а) от посочения регламент;

г) проверяват дали рисковите фактори, които не са част от подмножеството податливи към моделиране рискови фактори, избрани от институцията в съответствие с член 325бв, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013, се поддържат постоянни при изчисляването на PES_t^{RC}, $PES_t^{RC,i}$ и PES_t^{RS}, $PES_t^{RS,i}$;

д) проверяват дали техниките, използвани за изчисляване на PES_t^{FC}, PES_t^{RC}, $PES_t^{FC,i}$, $PES_t^{RC,i}$ и техниките, използвани за изчисляване на PES_t^{RS}, $PES_t^{RS,i}$ са едни и същи, с изключение на отклоненията, които са необходими за осигуряване на изпълнението на изискванията, посочени в член 325бв, параграфи 2—4 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

е) проверяват дали при изчисляването на PES_t^{FC}, PES_t^{RC}, $PES_t^{FC,i}$, $PES_t^{RC,i}$ институцията използва еднакво претеглени данни в периода на наблюдение;

ж) във връзка с определянето на периода на стрес проверяват дали 12-месечните подвижни интервали, които се тестват, за да се определи периодът на стрес, започват не по-рано от 1 януари 2007 г., както е посочено в член 325бв), параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, и дали във вътрешните политики на институцията се посочва честотата на актуализиране на периода на стрес за изчисляване на мерките на частичен очакван недостиг, както и другите приложими критерии за активиране на актуализирането му.

За целите на буква д) компетентните органи получават общ преглед на разликите в техниките, използвани от институцията при изчисляване на мерките на частичен очакван недостиг, калибрирани за последния 12-месечен период и за периода на стрес, и проверяват дали тези разлики не надхвърлят необходимото за постигане на съответствие с изискванията, посочени в Регламент (ЕС) № 575/2013.

За целите на буква ж) компетентните органи проверяват, също въз основа на предишни актуализации, дали периодът на стрес се актуализира най-малко на тримесечие и дали институцията е следвала всички възможни критерии, посочени във вътрешните политики.

2. За целите на параграф 1, буква а) компетентните органи:

а) проверяват как институцията избира оценителя, който използва, и направения анализ в подкрепа на този избор;

б) проверяват дали оценителят на очаквания недостиг съответства на интеграла на оценителя за стойностите под риск, посочени в член 325бе от Регламент (ЕС) № 575/2013, разбиран като функция на вероятността на опашката от нула до едно, минус съответното ниво на достоверност, делено на едно минус съответното ниво на достоверност, или на по-консервативен избор;

в) може да сравняват оценителите на стойността под риск и очаквания недостиг, използвани от институцията, с оценителите, включени в таблица 1.

Таблица 1

Оценители на стойностите под риск	**Оценители на очаквания недостиг**
$Q_{\text{emp}}(\alpha) = X_{(M_{emp}+1)}$	$\text{ES}_{\text{emp}} = \frac{-1}{\alpha \bullet N}\left(\sum_{i=1}^{M_{\text{emp}}} X_{(i)} + R_{\text{emp}} \bullet X_{(M_{\text{emp}}+1)}\right)$; $\text{ES}_{\text{SAE}} = \frac{-1}{M_{emp}} \sum_{i=1}^{M_{\text{emp}}} X_{(i)}$
$Q_{\text{lin}}(\alpha) = \begin{cases} (1-R_{\text{lin}})X_{(M_{\text{lin}})} + R_{\text{lin}}X_{(M_{\text{lin}}+1)}, \text{ for } M_{\text{lin}} \geq 1 \\ X_{(1)}, \text{ for } M_{\text{lin}} = 0 \end{cases}$	$\text{ES}_{\text{lin}} = \frac{-1}{\alpha \bullet (\text{N}+1)}\left(\frac{3}{2}X_{(1)} + \sum_{i=2}^{M_{\text{lin}}-1} X_{(i)} + \frac{1+2R_{\text{lin}}-R_{\text{lin}}^2}{2}X_{(M_{\text{lin}})} + \frac{R_{\text{lin}}^2}{2}X_{(M_{\text{lin}}+1)}\right)$
$Q_{\text{lin_extra}}(\alpha) = \begin{cases} (1-R_{\text{lin}}) \bullet X_{(M_{\text{lin}})} + R_{\text{lin}} \bullet X_{(M_{\text{lin}}+1)}, \text{ for } M_{\text{lin}} \geq 1 \\ \frac{X_{(1)}}{\left(\alpha \bullet (N+1)\right)^3}, \text{ for } M_{\text{lin}} = 0 \end{cases}$	$\text{ES}_{\text{lin_extra}} = \frac{-1}{\alpha \bullet (\text{N}+1)}\left(2 \bullet X_{(1)} + \sum_{i=2}^{M_{\text{lin}}-1} X_{(i)} + \frac{1+2R_{\text{lin}}-R_{\text{lin}}^2}{2}X_{(M_{\text{lin}})} + \frac{R_{\text{lin}}^2}{2}X_{(M_{\text{lin}}+1)}\right)$

където:
$X_{(i)}$ означава i-тата най-ниска стойност в извадката $\{X_i\}$, използвана при оценката, т.е. $X_{(1)}$ е най-сериозната загуба в дадена извадка за печалбата и загубата и обикновено е голямо отрицателно число;

N означава броят на стойностите в извадката $\{X_i\}$, използвани за оценката;
α означава вероятността в разпределението на „опашката“, т.е. едно минус нивото на достоверност;

$\lfloor \ldots \rfloor$ означава цялото число на даден аргумент;
$M_{\text{emp}} = \lfloor \alpha \bullet N \rfloor$ и за очаквания недостиг при допускане на $M_{emp} < N$, т.е. изчисляване за лява „опашка“ на извадка;

$$R_{\text{emp}} = \alpha \bullet N - \lfloor \alpha \bullet N \rfloor;$$

$M_{\text{lin}} = \lfloor \alpha \bullet (N+1) \rfloor$и за очаквания недостиг при допускане на $M_{\text{lin}} \geq 2$, т.е. повече от една загуба е в „опашката“ на αизвадка за печалбата и загубата;

$R_{\text{lin}} = \alpha \bullet (N+1) - \lfloor \alpha \bullet (N+1) \rfloor$.

г) когато изчисляването на мерките на риска от очакван недостиг се основава на симулации Монте Карло, проверяват дали броят на симулациите осигурява приближаване към стабилни резултати.

За целите на буква г) компетентните органи преглеждат тестовете, извършени от институцията, за да определят броя на симулациите, както и статистическите тестове, които гарантират, че свойствата на случайността на последователностите, използвани за генериране на симулацията, са подходящи. Когато компетентният орган смята тези тестове за недостатъчни, той може да използва метода за оценка, посочен в параграф 4.

3. За целите на параграф 1, буква б) компетентните органи:

а) изискват от институцията да предостави статистическата грешка Монте Карло при 95 % ниво на достоверност и да провери дали използваният метод за измерване на такава статистическа грешка е надежден;

б) изискват от институцията да изчисли мерките на риска от очакван недостиг с няколко различни начални стойности, при равни всички други допускания;

в) оценяват дали разликите в мерките на риска от очакван недостиг с различни начални стойности, произтичащи от изчислението в съответствие с буква б), са съвместими със статистическата грешка, посочена в буква а);

г) когато компетентните органи смятат резултатите, посочени в буква в), за несъвместими, оценяват каква е основната причина за тази несъвместимост и броя на необходимите симулации, за да се гарантира, че статистическата грешка е под 5 %.

4. За целите на параграф 1, буква в) компетентните органи:

а) получават общ преглед на избраните от институцията рискови фактори и проверяват:

i) дали критериите осигуряват достатъчно ниво на покритие в избраните видове податливи към моделиране рискови фактори в сравнение с пълния набор от податливи към моделиране рискови фактори, на които е изложена институцията;

ii) дали критериите са такива, че се очаква прагът, посочен в 325бв, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013, да бъде надвишен с течение на времето;

iii) дали институцията тества алтернативни поднабори от податливи към моделиране рискови фактори, за да гарантира, че с направения от нея избор не се подценяват капиталовите изисквания;

iv) дали институцията, по свой избор, предпочита избора на рискови фактори, за които има данни в периода на стрес, пред рисковите фактори, за които се използват приближения, и когато това не е така, компетентните органи оценяват причината, поради която институцията не е приложила такъв критерий, както и дали при различен избор би се подобрило качеството на неограничената и частична мярка за очакван недостиг;

б) проверяват дали, когато падежът на позицията е по-малък от 10 дни, ефективният ликвиден хоризонт на всички рискови фактори е зададен на 10 дни и дали такава позиция не оказва влияние върху изчисляването на $PES(T,j)$ за $j \geq 2$;

в) когато позицията има падеж от *Mat* дни, с $10 \text{ days} \leq Mat \leq 120 \text{ days}$ проверяват дали:

i) всички рискови фактори на тази позиция с хоризонт на ликвидност $SubCatLH \geq Mat$ са определени към ефективния ликвиден хоризонт, който е най-краткият ликвиден хоризонт сред ликвидните хоризонти, посочени в таблица 1 от член 325бв, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, което е по-голямо или равно на *Mat*;

ii) позицията не оказва влияние върху изчисляването на $PES(T,j)$ за всички *j*, съответстващи на ликвидния хоризонт, който е по-голям от най-краткия ликвиден хоризонт измежду ликвидните хоризонти, посочени в таблица 1 от член 325бв, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575 /2013, което е по-голямо или равно на *Mat*;

г) когато падежът на позицията е Mat дни, проверяват дали с $\text{Mat} > 120 \text{ days}$ институцията е определила всички рискови фактори за тази позиция към ефективен ликвиден хоризонт, съответстващ на ликвидния хоризонт *SubCatLH*, определен за рисковите фактори;

д) проверяват дали при изчисляването на $PES(T,j)$ институцията поддържа непроменени рисковите фактори с ефективен ликвиден хоризонт, който е по-нисък от ликвидния хоризонт, съответстващ на индекса *j*.

За целите на буква а), подточка ii) компетентният орган преценява с какъв марж институцията е превишила прага през предходните тримесечия.

За целите на буква а), подточка iii), когато сметнат тестовете на алтернативни поднабори, извършени от институцията, за недостатъчни, компетентните органи може да изискват от институцията да тества алтернативни поднабори и да оценява дали алтернативният избор води до съществени разлики по отношение на капиталовите изисквания.

Член 43

Оценка на разпределителните и статистическите допускания

1. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е цялостно внедрен съгласно изискванията на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискването за мерките на риска от очакван недостиг, посочени в член 325бб от Регламент (ЕС) № 575/2013, за отразяване на исторически наблюдавани данни в съответствие с член 325бв, параграф 2, буква в) и член 325бв, параграф 4, буква в) от посочения регламент, компетентните органи проверяват дали:

а) разпределителните и всички други подходящи статистически допускания, използвани в модела, включително променливостта и корелациите, са добре обосновани, включително по отношение на опашката на разпределенията, приложими при изчисляването на очаквания недостиг;

б) емпиричните корелации, използвани от институцията при прилагането на сценарий на бъдещи шокове, за да отрази съчетаното движение на рискови фактори при изчисляването на мерките на риска от очакван недостиг, посочени в член 325бб от Регламент № 575/2013, се основават на исторически наблюдавани данни в съответствие с член 325бв, параграф 2, буква в) и член 325бв, параграф 4, буква в) от посочения регламент.

За целите на буква б) от първата алинея, когато е уместно, компетентните органи може да изискват от институцията:

а) да предостави извадка от динамични редове;

б) да изчисли емпиричните корелации между тези динамични редове;

в) да провери дали корелациите, посочени в буква б), не се различават съществено от корелациите, използвани от институцията в нейния вътрешен модел за измерване на риска.

2. За целите на параграф 1 компетентните органи сравняват въз основа на извадка от динамични редове:

а) променливостта и други характеристики на разпределението на сценария на бъдещи шокове, приложен към даден рисков фактор при изчисляването на мерките за частичен очакван недостиг;

б) променливостта и други характеристики на разпределението на възвръщаемостта, наблюдавани за дадения рисков фактор.

Компетентните органи извършват оценката, посочена в параграф 1, въз основа както на периода, посочен в член 325бв, параграф 4, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, така и на периода на финансови сътресения, посочен в член 325бв, параграф 2, буква в) от същия регламент.

3. За целите на параграф 1, компетентните органи може въз основа на извадка от рискови фактори да извършват допълнителни тестове, включително тестове за нормалност, за да преценяват дали допуснатите от институцията разпределения са адекватни. Компетентните органи може да изискват от институцията да предостави въздействието, което използването на алтернативни разпределения би имало върху мерките на риска от очакван недостиг.

Подраздел 3

Оценка на аспектите, които са от значение за изчисляване на мярката на риска при стрес сценарий

Член 44

Оценка на мярката на риска при стрес сценарий

1. Когато оценяват спазването от дадена институция на член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията при определянето на екстремния сценарий на бъдещ шок, компетентните органи проверяват дали вътрешните политики, посочени в тази буква, отговарят на всички изброени по-долу изисквания:

а) вътрешните политики са в съответствие с член 21 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397 на Комисията;

б) вътрешните политики включват изготвянето на актуален опис, в който за всеки неподатлив към моделиране рисков фактор:

i) се описва рисковият фактор;

ii) се уточнява отнесеният към рисковия фактор ликвиден хоризонт съгласно изискванията на член 325бг от Регламент (ЕС) № 575/2013;

iii) се уточнява дали институцията изчислява екстремния сценарий на бъдещ шок по прекия метод или по поетапния метод, посочени съответно в член 2, член 3, член 5 и член 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, или се определя регулаторен екстремен сценарий на бъдещ шок в съответствие с член 14 от същия делегиран регламент;

iv) когато институцията използва поетапния метод, се уточнява дали за калибрирането на низходящите и възходящите сътресения се използва историческият метод, асиметричният сигма метод или резервният метод;

v) за рискови фактори, за които институцията определя регулаторен екстремен сценарий на бъдещ шок в съответствие с член 14 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, се обосновава този избор;

vi) се уточнява дали рисковият фактор е част от интервал, и ако това е така, от кой интервал;

в) във вътрешните политики се съдържат критериите, посочени в член 1, буква а), подточка i) и член 4, буква а), подточка i) от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, с които се определя кога се използва прекият метод или поетапният метод, съгласно член 2, член 3, член 5 и член 6 от същия делегиран регламент, във връзка с всеки неподатлив към моделиране рисков фактор или неподатлив към моделиране стандартизиран интервал;

г) във вътрешните политики се уточняват критериите за установяване на работните и неработните дни по последователен начин за изчисляването на мярката на риска при стрес сценарий, посочена в член 325бк от Регламент (ЕС) № 575/2013, и за изчисляването на мярката на риска от очакван недостиг съгласно член 325бб от същия регламент;

д) във вътрешните политики се уточняват критериите за установяване на рискови фактори, за които институцията определя мярката на риска при стрес сценарий чрез прилагане на регулаторен екстремен сценарий на бъдещ шок в съответствие с член 14 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397;

е) във вътрешните политики се изисква институцията да следи всички пропуски в ценообразуването, както е посочено в член 13, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, причината за тях и коригиращите действия, които предприема съгласно този член;

ж) във вътрешните политики се уточнява честотата на актуализиране, съгласно член 12, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, на периода на стрес, използван за определяне на екстремния сценарий на бъдещ шок, и другите възможни критерии, задействащи актуализиране на такъв период на стрес.

2. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е цялостно внедрен съгласно изискванията на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията относно изчисляването на мярката на риска при стрес сценарии съгласно член 325бк от посочения регламент, компетентните органи:

а) когато институцията използва прекия метод, посочен в член 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397 във връзка с неподатливите към моделиране рискови фактори:

i) проверяват дали процесите на институцията следват критериите, посочени в член 1, буква а), подточка i) от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, предвидени във вътрешните политики, посочени в член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) 575/2013;

ii) проверяват дали институцията документира и обосновава промените в подхода, използван за изчисляване на мярката на риска при стрес сценарий, съгласно изискванията на член 1, буква а), подточка ii) от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397;

iii) проверяват дали има съществена разлика между мярката на риска при стрес сценарий, произтичаща, от една страна, от прекия метод, и от друга страна, от поетапния метод, за периода от 20 работни дни, посочен в член 1, буква а), подточка iii) от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, и проучват причините за всички съществени разлики;

б) когато институцията използва прекия метод, посочен в член 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397 във връзка с неподатливите към моделиране стандартизирани интервали:

i) проверяват дали процесите на институцията следват критериите по член 4, буква а), подточка i) от същия делегиран регламент, предвидени във вътрешните политики, посочени в член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) 575/2013;

ii) проверяват дали институцията документира и обосновава промените в подхода, използван за изчисляване на мярката на риска при стрес сценарий, съгласно изискванията на член 4, буква а), подточка ii) от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397;

iii) проверяват дали има съществена разлика между мярката на риска при стрес сценарий, произтичаща, от една страна, от прекия метод, и от друга страна, от поетапния метод, за периода от 20 работни дни, посочен в член 4, буква а), подточка iii) от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, и проучват причините за всички съществени разлики;

в) във връзка с определянето на динамичния ред на възвръщаемостта за 10 работни дни, посочени в член 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397:

i) проверяват дали институцията не включва повече от едно наблюдение на работен ден в динамичния ред, използван за генериране на мярка на риска при стрес сценарий, и проверяват дали динамичният ред включва само действителни пазарни данни съгласно изискванията на член 7, параграф 1, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397;

ii) проверяват дали критериите, посочени в параграф 1, буква г), за установяване на работни и неработни дни се използват при изчисляването на отчетите за 10 работни дни, посочени в член 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, и при удължаването на периода на стрес с до 20 работни дни, съгласно член 7, параграф 1, буква б) от същия регламент, и проверяват дали се изпълняват правилно стъпките за получаване на отчетите за 10-те работни дни, включително определянето на $D_{t'}$, съгласно член 7, параграф 1, буква в) от същия делегиран регламент;

iii) проверяват дали динамичните редове на неподатливите към моделиране рискови фактори, които институцията преди това е оценила като податливи към моделиране в съответствие с член 325бд от Регламент (ЕС) № 575/2013, включват наблюденията, които институцията е използвала за калибриране на сценариите на бъдещи шокове, посочени в член 325бв от посочения регламент, съгласно изискванията в член 7, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397;

г) във връзка с внедряването на резервния метод, посочен в член 10 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397:

i) проверяват дали институциите могат да обосноват оскъдната наличност на данни за неподатливите към моделиране рискови фактори или за неподатливите към моделиране стандартизирани интервали, за които институцията използва резервния метод;

ii) проверяват дали има подходящо установяване на рискови фактори, за които трябва да се използва подходът, посочен в член 10, параграфи 2 и 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397;

iii) проверяват дали при прилагане на метода, посочен в член 10, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, подходът, използван от институцията за избор на рисков фактор, отговарящ на условията, посочени в параграф 5 от същия член, води до определянето на възходящи и низходящи шокове, които са подходящи за рисков фактор, по отношение на който се прилага резервният подход;

д) изискват от институцията да установи неподатливите към моделиране рискови фактори или неподатливите към моделиране стандартизирани интервали, за които стойността на коефициента на нелинейност, посочен в членове 17 и 18 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, е равна на κ_{min} или κ_{max}, съгласно посоченото в тези членове, и проверяват дали екстремният сценарий на бъдещ шок е подходящ или дали в съответствие с член 325бк, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013 от институцията се изисква да прилага регулаторен екстремен сценарий на бъдещ шок в съответствие с член 14 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397;

е) във връзка с определянето на периода на стрес съгласно изискванията на член 12 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397:

i) когато институцията определя периода на стрес чрез максимизиране на стойността, посочена в член 12, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, и използвайки основани на чувствителността методи на ценообразуване в съответствие с член 13, параграф 4 от същия делегиран регламент, проверяват надеждността на извършения от институцията анализ, за да се покаже, че промените в цените, които не са обхванати от основаните на чувствителността методи на ценообразуване, няма да променят периода на стрес;

ii) когато институцията определя периода на стрес за неподатливите към моделиране рискови фактори в широкообхватна категория рискови фактори, като установява 12-месечния период на наблюдение, максимизирайки мярката на частичния очакван недостиг $PES^{RS,\ i}$в съответствие с член 12, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, проверяват надеждността на анализа, извършен от институцията, за да се покаже, че установеният период на стрес е период на финансови сътресения за нейните неподатливи към моделиране рискови фактори;

iii) проверяват дали 12-месечните подвижни интервали се тестват, за да се определи дали периодът на стрес е започнал не по-рано от 1 януари 2007 г., както е посочено в член 12, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, и проверяват дали при предишните актуализации на периода на стрес са спазени честотата и критериите, посочени в параграф 1, буква ж);

ж) във връзка с изчисляването на загубите чрез основани на чувствителността методи на ценообразуване при условията, посочени в член 13, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397:

i) оценяват устойчивостта на процесите и методите за разкриване на пропуски в ценообразуването, идентифицират финансовите инструменти и стоки, за които е имало пропуски в ценообразуването, идентифицират причините за пропуските в ценообразуването и определят тяхната съществена чувствителност;

ii) проверяват дали, след прилагането на екстремния сценарий на бъдещ шок към неподатлив към моделиране рисков фактор, използването на основаните на чувствителността методи на ценообразуване се прилагат само за финансови инструменти и стоки, при които е налице този рисков фактор и при които има пропуски в ценообразуването в съответствие с член 13, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397;

з) във връзка с определянето на регулаторния екстремен сценарий на бъдещ шок, посочен в член 14 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397:

i) проверяват целесъобразността на метода, който институцията използва, за да определи дали максималната загуба, която може да възникне поради промяна в неподатлив към моделиране рисков фактор или промяна в неподатлив към моделиране стандартизиран интервал, е ограничена или не;

ii) когато максималната загуба, съответстваща на неподатлив към моделиране рисков фактор или неподатлив към моделиране интервал, е ограничена, проверяват дали институцията установява точно тази максимална загуба;

iii) когато максималната загуба, която може да възникне поради промяна в неподатлив към моделиране рисков фактор или промяна в неподатлив към моделиране стандартизиран интервал, не е крайна, проверяват дали разпределителните и статистическите допускания, използвани в експертно базирания подход, посочен в член 14, параграф 2, буква а) и член 14, параграф 4, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, се основават на обективни данни и надеждни тестове и дали екстремният сценарий на бъдещ шок е достатъчно консервативен;

iv) проверяват дали:

1) информацията, включена в списъка, посочен в параграф 1, буква б), е в съответствие с критериите, посочени в буква д) от същия параграф;

2) критериите, посочени в списъка съгласно параграф 1, буква б), за установяване на рисковите фактори, за които мярката на риска при стрес сценарий се получава чрез определяне на регулаторен екстремен сценарий на бъдещ шок, са надеждни;

v) проверяват надеждността на методиката и статистическите тестове, използвани от институцията за установяване на рисковите фактори, отразяващи характерен риск, само в съответствие с член 16, параграфи 3 и 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397.

За целите на буква а), подточка ii) компетентните органи проверяват дали предоставената обосновка отговаря на критериите, посочени в буква а), подточка i), и съответните промени не се основават на факта, че единият метод води до по-ниска мярка на риска при стрес сценарий от другия.

За целите на буква б), подточка ii) компетентните органи проверяват дали предоставената обосновка отговаря на критериите, посочени в буква б), подточка i), и не се основава на факта, че единият метод води до по-ниска мярка на риска при стрес сценарий от другия.

За целите на буква ж), подточка ii) компетентните органи проверяват дали институцията изчислява загубите, свързани с други финансови инструменти и стоки, при които е налице този рисков фактор, но за които няма пропуски в ценообразуването въз основа на методите на ценообразуване, използвани в модела за измерване на риска в съответствие с член 13, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397.

3. За целите на параграф 2, буква а), подточка ii) и буква б), подточка ii) компетентните органи може да сравняват мярката на риска при стрес сценарий на рисковите фактори или на стандартизираните интервали, при които е настъпила промяна в подхода, и да преценят дали промените съответстват на системно по-ниска мярка на риска при стрес сценарий.

4. За целите на параграф 2, буква в), подточка i), въз основа на извадка от динамични редове на наблюдения, посочени в член 7, параграф 1, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, компетентните органи може да проверяват дали когато наблюденията в динамичните редове са постоянни през следващите работни дни, действителните пазарни данни за рисковия фактор остават непроменени. При изготвянето на извадката компетентните органи вземат предвид динамични редове, които се характеризират с голямо количество данни без промени през следващите работни дни.

5. За целите на параграф 2, буква в), подточка iii), въз основа на извадка от рискови фактори, компетентните органи може да сравняват наблюденията на рисковите фактори, използвани от институцията за изчисляване на очаквания недостиг за рисковия фактор, когато е бил податлив към моделиране, с наблюденията на рисковите фактори, използвани от институцията за изчисляване на мярката на риска при стрес сценарий.

6. За целите на параграф 2, буква г), подточка ii), въз основа на извадка от рискови фактори, за които институцията използва подходите, посочени в член 10, параграф 2 или 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, компетентните органи може да проверяват дали тези рискови фактори отговарят на условията за прилагане на тази методика.

7. За целите на параграф 2, буква г), подточка iii), въз основа на извадка от рискови фактори, за които се използва подходът, посочен в член 10, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, компетентните органи може да проверяват дали съответните избрани рискови фактори отговарят на условията, посочени в параграф 5 от същия член.

Когато проверяват дали двата рискови фактора са от едно и също естество, в съответствие с член 10, параграф 5, буква б) от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, и дали тези рискови фактори не се различават по характеристики, които водят до подценяване на променливостта в съответствие с член 10, параграф 5, буква в) от посочения делегиран регламент, компетентните органи проверяват дали рисковите фактори имат общи основни характеристики и дали избраният рисков фактор поражда специфичен риск, свързан с името, ако той е породен от неподатливия към моделиране рисков фактор.

8. За целите на параграф 2, буква г), подточка iii), въз основа на извадка от рискови фактори, за които се използва методиката, посочена в член 10, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, компетентните органи може:

а) да изискват от институцията да тества алтернативни подходящи рискови фактори, отговарящи на условията, посочени в член 10, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, вместо избраните от нея рискови фактори;

б) да сравняват екстремния сценарий на бъдещ шок, получен с помощта на избраните от институцията рискови фактори, с екстремния сценарий на бъдещ шок, получен с помощта на алтернативните рискови фактори, посочени в буква а);

в) да преценяват дали избраните от институцията рискови фактори водят до системно подценяване на екстремния сценарий на бъдещ шок.

9. За целите на параграф 2, буква г), подточка iii), въз основа на извадка от рискови фактори, за които се използва методиката, посочена в член 10, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, и за които наблюденията за период от 1 година са повече от дванадесет, компетентните органи може:

а) да изискват от институцията да оцени променливостта на тези рискови фактори за този едногодишен период;

б) да изискват от институцията да оцени променливостта през този едногодишен период на рисковите фактори, избрани в съответствие с член 10, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, за рисковите фактори, посочени в буква а);

в) да оценяват дали променливостта на рисковите фактори, избрани от институцията в резултат на оценката, посочена в буква б), е системно по-ниска от променливостта на рисковите фактори в модела на институцията за измерване на риска, произтичаща от оценката, посочена в буква а).

10. За целите на параграф 2, буква д), въз основа на извадка от рискови фактори и стандартизирани интервали, компетентните органи може:

а) да оценяват дали коефициентът на нелинейност е равен на κ_{min} или κ_{max} поради изключително високите или изключително ниските стойности на числителя или знаменателя на следния термин $\frac{loss_{-1} - 2 \times loss_0 + loss_{+1}}{2 \times loss_0}$, използван при изчисляването на κ в съответствие с членове 17 и 18 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397;

б) да изискват от институцията да очертае загубата в резултат на промените на рисковия фактор в близост до екстремния сценарий на бъдещ шок и да оцени дали профилът на функцията на загубата е с особено вдлъбната или изпъкнала форма в тази близка зона.

При извършването на такава оценка компетентните органи избират набора от неподатливи към моделиране рискови фактори и стандартизирани групи, като вземат предвид тяхната същественост.

11. За целите на параграф 2, буква е), подточка i), когато е целесъобразно и когато загубите, съответстващи на промените в съществените, неподатливи към моделиране рискови фактори или в неподатливите към моделиране стандартизирани интервали са силно нелинейни, компетентните органи може:

а) да изискват от институцията да определи периода на стрес чрез максимизиране на стойността, посочена в член 12, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, относно набор от неподатливи към моделиране рискови фактори или неподатлив към моделиране стандартизиран интервал, принадлежащ към същата широкообхватна категория рискови фактори, като използва методите на ценообразуване, които е използвала в модела за измерване на риска в съответствие с член 13, параграф 2 от същия делегиран регламент;

б) да изискват от институцията да определи периода на стрес чрез максимизиране на стойността, посочена в член 12, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, относно набора, посочен в буква а) от настоящия параграф, като използва основаните на чувствителността методи на ценообразуване в съответствие с член 13, параграф 4 от същия делегиран регламент;

в) да преценяват дали периодите на стрес, определени в съответствие с букви а) и б), се различават съществено.

Наборът от неподатливи към моделиране рискови фактори или неподатливи към моделиране стандартизирани интервали, посочен в буква а) от първа алинея, се избира, като се вземат предвид тяхната същественост и нелинейният профил на загубата вследствие на промени в стойностите им. За да определят неподатливите към моделиране рискови фактори или неподатливите към моделиране стандартизирани интервали с нелинеен профил на загубите, компетентните органи може да използват за основа стойността на коефициента на нелинейност, изчислен в съответствие с член 17 или член 18 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397.

12. За целите на параграф 2, буква е), подточка ii) компетентните органи може:

а) да изискват от институцията да определи периода на стрес чрез максимизиране на стойността, посочена в член 12, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, относно набор от неподатливи към моделиране рискови фактори или неподатлив към моделиране стандартизиран интервал, принадлежащ към същата широкообхватна категория рискови фактори, като използва методите на ценообразуване, използвани в модела за измерване на риска в съответствие с член 13, параграф 2 от същия делегиран регламент;

б) да оценяват дали периодът на стрес, определен в съответствие с буква а), се различава значително от периода на стрес, определен от институцията при прилагане на методиката, посочена в член 12, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397.

13. За целите на параграф 2, буква ж), въз основа на извадка от пропуски в ценообразуването, които институцията може да е допуснала, компетентните органи проверяват дали институцията е следвала процесите и методите, посочени в параграф 2, буква ж), подточка i), и на тази основа оценяват надеждността на тези процеси и методи.

14. За целите на параграф 2, буква з), подточка iii), въз основа на извадка от неподатливи към моделиране рискови фактори или неподатливи към моделиране стандартизирани интервали, компетентните органи може:

а) да изискват от институцията да генерира динамичен ред на възвръщаемостта от статистическо разпределение с дебели опашки, предписано от компетентния орган, и да изчислява екстремния сценарий на бъдещ шок с поетапния метод, посочен в член 3 и член 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, в комбинация с историческия метод, посочен в член 8 от същия делегиран регламент;

б) да проверяват консервативността на експертния подход на институцията, като сравняват регулаторния екстремен сценарий на бъдещ шок, произтичащ от този подход, с екстремния сценарий на бъдещ шок, изчислен в съответствие с буква а).

15. Чрез дерогация от буква а), първа алинея компетентните органи може да изискват от институцията да използва динамичния ред на друг подобен рисков фактор, вместо да генерира динамичния ред от консервативно разпределение. За целите на параграф 2, буква з), подточка iv), въз основа на извадка от неподатливи към моделиране рискови фактори или неподатливи към моделиране стандартизирани интервали и на определена референтна дата, компетентните органи проверяват дали:

а) рисковите фактори или стандартизираните интервали, за които мярката на риска при стрес сценарий се определя чрез прилагане на регулаторен екстремен сценарий на бъдещ шок в съответствие с член 14 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, отговарят на критериите, определени от институцията за използване на този метод;

б) рисковите фактори или стандартизираните интервали, за които мярката на риска при стрес сценарий не се определя чрез прилагане на регулаторен екстремен сценарий на бъдещ шок в съответствие с член 14 от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397, не отговарят на критериите, които институцията е определила за използване на този метод.

16. За целите на параграф 2, буква и), въз основа на извадка от неподатливи към моделиране рискови фактори, компетентните органи може:

а) да проверяват дали естеството на рисковия фактор е такова, че отразява специфичния риск само чрез преглед на описанието на рисковия фактор, включен в списъка, посочен в член 33, параграф 1 от настоящия регламент, и на входящите данни, използвани за неговото обозначаване, съгласно изискванията на член 16, параграф 3, буква а) и член 16, параграф 4, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397;

б) да извършват тестване на хипотези, за да оценят значимостта на коефициентите на корелация между рисковите фактори в извадката и да сравняват резултатите от това тестване на хипотезите с резултатите, получени от институцията при извършване на статистическите тестове, посочени в член 16, параграф 3, буква г) и член 16, параграф 4, буква г) от Делегиран регламент (ЕС) 2024/397.

ГЛАВА 4

ОЦЕНКА НА ВЪТРЕШНИЯ МОДЕЛ ЗА РИСКА ОТ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ, ИЗПОЛЗВАН ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РИСКА ОТ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ

РАЗДЕЛ 1

Общ преглед на оценката

Член 45

Оценка на вътрешния модел за риска от неизпълнение, използван при изчисляване на допълнителните капиталови изисквания за риска от неизпълнение

Когато оценяват дали институцията спазва изискванията, приложими към вътрешния модел за риска от неизпълнение съгласно посоченото в членове 325бн, 325бо и 325бп, компетентните органи преценяват дали институцията спазва:

а) общите изисквания на вътрешния модел за риска от неизпълнение в съответствие с раздел 2;

б) изискванията за оценките на вероятностите от неизпълнение и загубите при неизпълнение в съответствие с раздел 3;

в) изискванията за корелационните коефициенти за риска от неизпълнение между емитентите, признаване на хеджиращи позиции и други особени изисквания в съответствие с раздел 4.

РАЗДЕЛ 2

Оценка на общите изисквания

Член 46

Оценка на обхвата на позициите, изложени на риск от неизпълнение

1. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е цялостно внедрен по отношение на обхвата на позициите, предмет на капиталовото изискване за риск от неизпълнение, посочено в член 325бл от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи:

а) проверяват дали вътрешните системи на институцията гарантират, че всички позиции, съдържащи поне един рисков фактор, който е отнесен към широкообхватните категории рискови фактори „собствен капитал“ или „кредитен спред“, както е посочено в член 325бг, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, са включени в обхвата на допълнителното капиталово изискване за риск от неизпълнение;

б) получават общ преглед на риска от неизпълнение в портфейла на институцията, като изискват от нея да предостави опис на позициите, обобщени по едно или повече измерения, както и съответните агрегирани експозиции към внезапно неизпълнение.

За целите на буква а) компетентните органи проверяват съответствието между съотнасянето и описите, посочени в член 33, параграф 1, член 48, параграф 1 и член 49, параграф 1.

За целите на буква б), в зависимост от портфейла, компетентните органи може да изискват от институцията да агрегира позициите въз основа на различни измерения, включително чрез:

а) позиции с еднакъв рейтинг;

б) позиции, попадащи в един и същ клас експозиции;

в) позиции, споделящи същите системни рискови фактори като посочените в член 325бп, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

2. За целите на параграф 1, буква а) компетентните органи може:

а) да изискват от институцията да предостави списъка с позициите, определени за бюрата за търгуване, за които институцията е получила разрешение да използва вътрешните модели, посочени в член 325ащ от Регламент (ЕС) № 575/2013, или е в процес на получаване на такова разрешение;

б) да изискват от институцията да определи позициите, съдържащи рисков фактор, който е отнесен към широкообхватната категория рискови фактори „собствен капитал“ или широкообхватната категория рискови фактори „кредитен спред“, както е посочено в член 325бг, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, и съответния търгуван дългов или капиталов инструмент в съответствие с член 325би от същия регламент;

в) да проверяват точността на списъка, посочен в буква а), и на определянето, посочено в буква б);

г) въз основа на извадка от инструментите, посочени в буква б), да проверяват дали тези инструменти са в обхвата на инструментите, включени при изчисляването на капиталовите изисквания за риск от неизпълнение.

Член 47

Оценка на точността и честотата на изчисляване на капиталовото изискване за риск от неизпълнение

1. Когато оценяват дали капиталовите изисквания на институцията за риск от неизпълнение са равни на стойността под риск към 99,9-процентов доверителен интервал съгласно изискванията на член 325бн, параграф 1, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи:

а) проверяват дали оценителят, използван от институцията за изчисляване на стойността под риск, е точен;

б) когато изчисляването на стойността под риск се основава на симулации Монте Карло, проверяват дали броят на симулациите осигурява приближение към устойчиви резултати, както и свойствата на случайността на последователностите, използвани за генериране на симулациите;

в) проверяват дали преди да изчисли промените в стойността на портфейла след неизпълнение на емитентите, стойността на позициите в портфейлите на институцията се отнася за референтната дата на стойността под риск;

г) проверяват дали, с изключение на позициите, предмет на дерогацията, посочена в член 325бн, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, при изчисляването на стойността под риск се използва едногодишен времеви хоризонт;

д) когато рискът от неизпълнение се изчислява по-рядко от всекидневно, анализират процеса, използван от институцията за определяне на честотата на изчисляване на капиталовите изисквания за риска от неизпълнение, и проверяват дали изчисляването с намалена честота не води до подценяване на риска;

е) проверяват дали при симулиране на неизпълнение на капиталовите инструменти цените им са определени на нула и дали това се осигурява системно от вътрешните системи, както и проверяват дали това е така въз основа на извадка от позиции в капиталови инструменти.

За целите на буква а) компетентните органи проверяват как институцията е избрала оценителя и направения анализ в подкрепа на този избор.

За целите на буква б) компетентните органи правят преглед на тестовете, извършени от институцията за определяне на броя на симулациите.

За целите на буква г) компетентните органи проверяват дали обосновката на институцията за прилагането на тази дерогация е надеждна, по-специално когато институцията използва времеви хоризонт от 60 дни за някои позиции в капиталови инструменти и едногодишен времеви хоризонт за някои други позиции в капиталови инструменти.

За целите на буква д) компетентните органи:

а) когато рискът от неизпълнение се изчислява всяка седмица, анализират процеса, използван от институцията за определяне на деня от седмицата, когато се изчисляват капиталовите изисквания за риска от неизпълнение;

б) изискват от институцията да изчислява, когато все още не са налице, всекидневни експозиции към внезапно неизпълнение за даден период и преценяват дали тези експозиции показват признаци за системно по-нисък рисков профил в дните, в които се изчисляват капиталовите изисквания;

в) може също така да използват допълнителни стойности, които институцията може да изчислява всекидневно за целите на вътрешното управление на риска, включително дневните чувствителности към най-съществените емитенти.

За целите на буква б), четвърта алинея, когато има признаци за системно по-нисък рисков профил, компетентните органи може да допълват своята оценка, като изискват от институцията да изчислява всекидневно и за определен период своите капиталови изисквания за риска от неизпълнение, и като анализират дали тези мерки са системно по-ниски в дните, избрани от институцията.

2. За целите на параграф 1, буква б), когато преценят, че тестовете, извършени от институцията за определяне на броя на симулациите, са недостатъчни, компетентните органи може:

а) да изискват от институцията да предостави статистическата грешка Монте Карло при 95 % ниво на достоверност и да проверяват дали използваният метод за измерване на такава статистическа грешка е надежден;

б) да изискват от институцията да изчислява мярката за стойност под риск с няколко различни начални стойности, като всички останали допускания са равни, и да проверяват дали методът, използван за генериране на симулация, не създава отклонение в резултатите.

в) да оценяват дали разликите в мерките на стойностите под риск с различни начални стойности, изчислени в съответствие с буква б), са съвместими със статистическата грешка, посочена в буква а), и когато не са съвместими, да оценяват основната причина за такава несъвместимост и броя на необходимите симулации, за да се гарантира, че статистическата грешка е под 5 %.

РАЗДЕЛ 3

Оценка на вероятностите от неизпълнение и на загубата при неизпълнение

Член 48

Оценки на вероятностите от неизпълнение

1. Когато оценяват спазването от страна на институцията на член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията относно оценката на вероятностите от неизпълнение, компетентните органи проверяват дали вътрешната документация обхваща всички аспекти, посочени в член 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, и дали във вътрешните политики на институцията има изисквания за изготвянето на актуален опис, в който се уточняват:

а) използваните от институцията методи за оценка на вероятностите от неизпълнение, включително съществеността на всеки различен метод по отношение на броя на емитентите, размера на позициите и приноса към капиталовите изисквания за риска от неизпълнение;

б) за всеки емитент — стойността на вероятността от неизпълнение, рейтинга, когато има такъв, и дали:

i) вероятността от неизпълнение е налична съгласно вътрешнорейтинговия подход за експозиция в банковия портфейл на емитента и дали се използва за експозиция в банковия портфейл съгласно изискванията на член 325бп, параграф 5, буква г) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

ii) вероятността от неизпълнение не е налична съгласно вътрешнорейтинговия подход за експозиция в банковия портфейл на емитента и дали институцията използва вътрешнорейтинговия подход, за да получи вероятността от неизпълнение на емитента съгласно изискванията на член 325бп, параграф 5, буква г) от Регламент (ЕС) № 575/2013 въз основа на това, че институцията има одобрение в рамките на вътрешнорейтинговия подход за класа експозиции, към които принадлежи експозицията на емитента;

iii) вероятността от неизпълнение не е налична съгласно вътрешнорейтинговия подход за експозиция в банковия портфейл на емитента и дали институцията използва вътрешна методика, отговаряща на изискванията на вътрешнорейтинговия подход, посочени в член 1, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, за да получи тази вероятност от неизпълнение;

iv) вероятността от неизпълнение не е налична съгласно вътрешнорейтинговия подход за експозиция в банковия портфейл на емитента и дали институцията използва вътрешна методика, отговаряща на изискванията на вътрешнорейтинговия подход, посочени в член 1, параграф 3 или 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, за да получи тази вероятност от неизпълнение;

v) вероятността от неизпълнение не е налична съгласно вътрешнорейтинговия подход за експозиция в банковия портфейл на емитента и дали институцията използва външни източници, посочени в член 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, за да получи тази вероятност от неизпълнение;

в) за всички емитенти — класа експозиции, посочени в член 147, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013, към който принадлежи експозицията им;

г) по отношение на емитенти, за които е получена оценка на вероятността от неизпълнение посредством използване на външни източници, съгласно посоченото в член 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, дали оценката е получена в комбинация с текущите пазарни цени съгласно посоченото в член 325бп, параграф 5, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013 и член 2, параграф 4, буква б) от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578.

2. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е внедрен цялостно съгласно изискванията на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за оценката на вероятностите от неизпълнение, компетентните органи:

а) проверяват дали:

i) оценките на вероятностите от неизпълнение и входящите данни, използвани за извличането им, се актуализират с честота, която гарантира, че капиталовите изисквания за риска от неизпълнение са чувствителни към риска;

ii) всяка нова относима информация се отразява своевременно съгласно изискванията на член 325бп, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

б) чрез използване на описа, посочен в параграф 1 от настоящия член, проверяват дали всички оценки имат долна граница съгласно изискванията на член 325бп, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

в) проверяват дали всеки метод, използван за градиране на вероятността от неизпълнение спрямо приложимия времеви хоризонт, посочен в член 325бп, параграф 5, буква б) или член 325бн, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, е теоретично надежден и дали този метод е подкрепен от надежден анализ;

г) проверяват дали:

i) когато институцията оценява вероятността от неизпълнение, като използва метода, посочен в параграф 1, буква б), подточка iv) и буква б), подточка v), определението за неизпълнение, използвано от институцията за емитентите в обхвата на вътрешния модел за риска от неизпълнение, е документирано във вътрешните политики на институцията;

ii) дали са установени съществени различия от определението за неизпълнение, използвано в рамките на вътрешнорейтинговия подход;

д) оценяват дали и как изключително големите спадове на пазарните цени, както е посочено в член 325бп, параграф 5, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, се вземат предвид, когато институцията определя оценките на вероятностите от неизпълнение, и дали и как тези спадове се отнасят към кредитоспособността на емитента;

е) по отношение на вероятности от неизпълнение, които са получени в съответствие с параграф 1, буква б), подточки i) —iii) от настоящия член, проверяват дали в тези вероятности от неизпълнение се взема предвид границата на консерватизъм, посочена в член 179, параграф 1, буква е) и член 180, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

ж) по отношение на вероятностите от неизпълнение, които са получени в съответствие с параграф 1, буква б), подточка i):

i) проверяват дали допълнителни нива на консерватизъм, приложени към вероятностите от неизпълнение съгласно вътрешнорейтинговия подход, се прилагат, когато се изчислява изискването за риск от неизпълнение;

ii) въз основа на извадка от емитенти проверяват дали вероятността от неизпълнение, използвана във вътрешнорейтинговия подход, не се различава от използваната при изчисляването на изискването за риска от неизпълнение;

з) по отношение на вероятностите от неизпълнение, получени в съответствие с параграф 1, буква б), подточка ii):

i) проверяват дали е спазен процесът за оценка на вероятността от неизпълнение съгласно вътрешнорейтинговия подход;

ii) въз основа на извадка от емитенти проверяват дали използваната вероятност от неизпълнение е идентична с тази, която би се получила от ИТ системите, използвани при вътрешнорейтинговия подход;

iii) оценяват входящите променливи, които са използвани в рейтинговия процес при вътрешнорейтинговия подход, и въз основа на извадка от емитенти проверяват дали входящите данни съществуват и дали са достатъчно надеждни, за да се определи точна вероятност от неизпълнение;

и) по отношение на вероятностите от неизпълнение, които са получени в съответствие с параграф 1, буква б), подточка iii) от настоящия член, правят преглед на докладите, изготвени от вътрешното утвърждаване или от вътрешния одит, относно съответствието на вътрешната методика, използвана за получаване на вероятностите от неизпълнение, с част трета, дял II, глава 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

й) по отношение на вероятностите от неизпълнение, получени в съответствие с параграф 1, буква б), подточка iv):

i) проверяват дали вътрешната документация, подкрепяща съответствието на институцията с условията, посочени в член 1, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, е пълна;

ii) въз основа на извадка от емитенти оценяват обосновката за оценка на вероятността от неизпълнение, без да използват нито вътрешната методика, посочена в член 1, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, нито външните източници, посочени в член 2 от същия делегиран регламент;

iii) въз основа на извадка от емитенти, за които обосновката, посочена в точка ii), се отнася до липсата на входящи данни съгласно посоченото в член 1, параграф 2, буква б), подточка i) от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, проверяват дали институцията обосновава факта на липсващите входящи данни;

iv) проверяват дали, като част от своите вътрешни политики, институцията определя периода на държане, посочен в член 1, параграф 2, буква б), подточка ii) от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, под който институцията смята за приемливо да не използва вътрешната методика, отговаряща на изискванията, определени за вътрешнорейтинговия подход, и преценяват дали този период на държане отговаря на портфейла на институцията по отношение на размера, сложността и стратегията за търгуване;

v) правят преглед на стойността на „m“, изчислена в съответствие с член 1, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, и когато е приложимо, изискват от институцията да обясни източника на всички значителни промени в тази стойност през предходните тримесечия;

vi) правят преглед на процеса, следван от институцията, за да проучат дали са налични допълнителни външни източници съгласно посоченото в член 1, параграф 2, буква в), подточка ii), точка 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578;

vii) за дадено тримесечие, в което стойността „m“ е по-висока от 10 %, проверяват дали анализът, извършен в съответствие с член 1, параграф 2, буква в), подточка ii), точка 2) от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, е надежден;

viii) като използват описа, посочен в параграф 1 от настоящия член, оценяват дали вероятността от неизпълнение, посочена в член 1, параграфи 3 и 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, е правилно определена и проверяват дали институцията актуализира най-високата вероятност от неизпълнение, присвоена на емитентите с инвестиционен клас, и съответно еднакво претеглената средна стойност на вероятностите от неизпълнение, съгласно посоченото в член 1, параграф 3, букви а) и б) от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, със същата честота, с която се изчислява изискването за риска от неизпълнение;

к) по отношение на вероятностите от неизпълнение, които са получени в съответствие с параграф 1, буква б), подточка v):

i) въз основа на извадка от емитенти проверяват дали данните, използвани за оценка на вероятността от неизпълнение, са представителни за емитента;

ii) проверяват дали йерархията на външните източници, посочена в член 2, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, е добре конкретизирана във вътрешната документация на институцията и въз основа на извадка от емитенти проверяват дали тази йерархия на външните източници е въведена правилно;

iii) проверяват дали методиката, използвана от институцията за получаване на очаквания диапазон от грешки в оценката, съгласно посоченото в член 2, параграф 4, буква а), подточка i) от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, е надеждна;

iv) оценяват как институцията гарантира спазването на изискванията, предвидени в член 2, параграф 4, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, и проверяват дали има случаи на вероятности от неизпълнение, определени на 0, преди институцията да приложи долната граница, посочена в член 325бп, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) 575/2013;

v) когато е приложимо, проверяват дали методът, използван от институцията за преобразуване на вероятностите от неизпълнение, получени в комбинация с текущите пазарни цени при вероятност от реалния свят, е надежден и дали анализът, посочен в член 2, параграф 4, буква б) от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, е надежден.

Когато е целесъобразно, за целите на буква а), компетентните органи може:

а) да установяват емитенти, за които очакваната вероятност от неизпълнение не се е променила за продължителен период от време;

б) да преценят дали оценките на вероятността от неизпълнение са актуални;

в) да проверяват дали институцията може да обясни причините за непроменените стойности.

За целите на буква б) компетентните органи анализират съществеността и характеристиките на позициите, предмет на долната граница, включително техния рейтинг и клас експозиции.

За целите на буква в) компетентните органи:

а) установяват ефективния времеви хоризонт, който се използва преди прилагане на каквото и да е градиране, за получаване на приложимия времеви хоризонт;

б) оценяват обосновката за използване като начална точка на градирането на времеви хоризонт, различен от времевия хоризонт, който е приложим в съответствие с член 325бп, параграф 5, буква б) или член 325бн, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

За целите на буква к), подточка i) компетентните органи проверяват дали използваните данни отразяват сектора или региона на емитента.

За целите на буква к), подточка iii) компетентните органи може да изискват от институцията да предостави анализ на чувствителността съгласно принципите на анализа на чувствителността, посочени в член 1, параграф 2, втора алинея от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, за да оценят потенциалното въздействие на промените в оценката на вероятността от неизпълнение.

3. За целите на параграф 2 компетентните органи може, когато е уместно, да изискват от институцията да оценява вероятностите от неизпълнение с друг метод измежду методите, посочени в Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, и да обяснява разликите в получените резултати.

Член 49

Оценка на загубите при неизпълнение

1. Когато оценяват спазването от страна на институцията на член 325би, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията относно оценката на загубите при неизпълнение, компетентните органи проверяват дали вътрешната документация обхваща всички аспекти, посочени в член 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, и дали във вътрешните политики на институцията има изисквания за изготвянето на актуален опис, в който се уточняват:

а) използваните от институцията методи за оценка на загубите при неизпълнение, включително за всеки различен метод — съществеността по отношение на размера на позициите и приноса към капиталовите изисквания с оглед на риска от неизпълнение;

б) за всяка позиция — стойността на загубата при неизпълнение, дали позицията е подчинен дълг, първостепенен необезпечен дълг, покрита облигация или друг вид позиция и дали:

i) загубата при неизпълнение е налична съгласно вътрешнорейтинговия подход за експозиция в банковия портфейл и дали се използва за експозиция в търговския портфейл съгласно изискването на член 325бп, параграф 6, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

ii) загубата при неизпълнение не е налична съгласно вътрешнорейтинговия подход за експозиция в банковия портфейл и дали институцията използва вътрешнорейтинговия подход, за да получи загубата при неизпълнение за позицията съгласно изискването на член 325бп, параграф 6, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013;

iii) загубата при неизпълнение не е налична съгласно вътрешнорейтинговия подход за експозиция в банковия портфейл и дали институцията използва вътрешна методика, отговаряща на изискванията на вътрешнорейтинговия подход, посочени в член 3, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, за да я получи;

iv) загубата при неизпълнение не е налична съгласно вътрешнорейтинговия подход за експозиция в банковия портфейл и дали институцията използва вътрешна методика, отговаряща на изискванията на вътрешнорейтинговия подход, посочени в член 3, параграф 3 или 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, за да я получи;

v) загубата при неизпълнение не е налична съгласно вътрешнорейтинговия подход за експозиция в банковия портфейл и дали институцията използва външни източници, посочени в член 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, за да я получи;

в) за всички позиции — класа експозиции, посочени в член 147 от Регламент (ЕС) № 575/2013, към който принадлежат.

2. Когато оценяват дали вътрешният модел на дадена институция е внедрен цялостно съгласно изискванията на член 325би, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за оценката на загубите при неизпълнение, компетентните органи:

а) проверяват дали нивото на детайлност на загубите при неизпълнение осигурява значимо разграничаване на риска и, наред с другото, дали това ниво на детайлност дава възможност за отразяване по подходящ начин на ранга на позицията съгласно посоченото в член 325бп, параграф 6, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013 и нейната обезпеченост;

б) проверяват дали оценките на загубите при неизпълнение, както и входящите данни, използвани за извличането им, се актуализират с честота, която гарантира, че капиталовите изисквания с оглед на риска от неизпълнение са чувствителни към риска, и дали всяка нова относима информация се отразява своевременно съгласно изискванията на член 325бп, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

в) за загуби при неизпълнение, получени в съответствие с параграф 1, буква б), подточка i), проверяват дали по отношение на загубите при неизпълнение съгласно вътрешнорейтинговия подход се прилага допълнителен слой, за да се получат по-консервативни оценки, когато институцията изчислява капиталовите изисквания с оглед на риска от неизпълнение;

г) по отношение на загубите при неизпълнение, получени в съответствие с параграф 1, буква б), подточка ii):

i) проверяват дали институцията е следвала процеса за оценка на загубата при неизпълнение съгласно вътрешнорейтинговия подход в съответствие с вътрешните политики на институцията относно вътрешнорейтинговия подход;

ii) въз основа на извадка от позиции проверяват дали използваната от институцията загуба при неизпълнение е идентична с оценката, която би се получила от ИТ системите, използвани при вътрешнорейтинговия подход;

iii) оценяват променливите, използвани при вътрешнорейтинговия подход, и проверяват въз основа на извадка от позиции дали входящите данни съществуват и дали са достатъчно надеждни, за да се определи подходяща загуба при неизпълнение;

д) по отношение на загубите при неизпълнение, получени в съответствие с параграф 1, буква б), подточка iii) от настоящия член, правят преглед на докладите, изготвени от вътрешното утвърждаване или от вътрешния одит, относно съответствието на вътрешната методика, използвана за получаване на загубите при неизпълнение, с част трета, дял II, глава 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

е) по отношение на загубите при неизпълнение, получени в съответствие с параграф 1, буква б), подточка iv):

i) проверяват дали вътрешната документация, подкрепяща съответствието на институцията с условията, посочени в член 3, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, е пълна;

ii) въз основа на извадка от позиции, оценяват обосновката за оценка на загубата при неизпълнение, без да използват нито вътрешната методика, посочена в член 3, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, нито външните източници, посочени в член 4 от същия делегиран регламент;

iii) въз основа на извадка от позиции, за които обосновката, посочена в подточка ii) от настоящия параграф, се отнася за липсата на входящи данни съгласно посоченото в член 3, параграф 2, буква б), подточка i) от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, проверяват дали институцията обосновава факта на липсващите входящи данни;

iv) проверяват дали, като част от своите вътрешни политики, институцията е определила периода на държане, посочен в член 3, параграф 2, буква б), подточка ii) от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, под който институцията счита за приемливо да не използва вътрешната методика, отговаряща на изискванията, определени за вътрешнорейтинговия подход, и преценяват дали този период на държане отговаря на портфейла на институцията по отношение на размера, сложността и стратегията за търгуване;

v) правят преглед на стойността на „m“, изчислена в съответствие с член 3, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, и когато е приложимо, изискват от институцията да обясни източника на всички значителни промени в тази стойност през предходните тримесечия;

vi) правят преглед на процеса, следван от институцията, за да проучат дали са налични допълнителни външни източници съгласно посоченото в член 3, параграф 2, буква в), подточка ii) от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578;

vii) като използват описа, посочен в параграф 1 от настоящия член, оценяват дали загубата при неизпълнение, посочена в член 3, параграфи 3 и 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, е правилно определена;

ж) по отношение на загубите при неизпълнение, получени в съответствие с параграф 1, буква б):

i) въз основа на извадка от позиции проверяват дали данните, използвани за оценка на загубата при неизпълнение, са представителни за позицията;

ii) проверяват дали йерархията на външните източници, посочена в член 4, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, е добре конкретизирана във вътрешната документация на институцията и въз основа на извадка от емитенти проверяват дали тази йерархия на външните източници е въведена правилно;

iii) проверяват дали в оценките на загубите при неизпълнение се разграничават позициите, които са в неизпълнение, от позициите, които не са в неизпълнение.

За целите на буква б), когато е целесъобразно, компетентните органи може да установяват позиции, за които очакваните загуби при неизпълнение не са се променили за продължителен период от време, да преценяват дали са актуални и да проверяват дали институцията може да обясни причините за непроменените стойности.

За целите на буква в), въз основа на извадка от позиции, компетентните органи проверяват дали оценката на загубата при неизпълнение, използвана във вътрешнорейтинговия подход, не се различава от оценката на загубата при неизпълнение, използвана при изчисляването на изискването за риска от неизпълнение.

За целите на буква ж), подточка i) компетентните органи проверяват дали използваните данни отразяват ранга на позицията съгласно посоченото в член 325бп, параграф 6, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и региона или сектора.

За целите на буква ж), подточка iii) компетентните органи може да проверяват дали в оценките на загубите при неизпълнение се разграничават позициите, които са в неизпълнение, от тези, които не са в неизпълнение, като преценяват оценката, определена от институцията за позиции към един и същ емитент, които са в неизпълнение и които не са в неизпълнение, включени в обхвата на допълнителните капиталови изисквания за риска от неизпълнение.

3. За целите на параграф 2, когато е целесъобразно, компетентните органи може да изискват от институцията да оценява загубите при неизпълнение с друг метод измежду методите, посочени в Делегиран регламент (ЕС) 2023/1578, и да обяснява разликите в получените резултати.

РАЗДЕЛ 4

Оценка на корелацията, хеджирането и особените изисквания

Член 50

Оценка на корелационната структура

1. Когато оценяват методиката, използвана от дадена институция за определяне на корелационните коефициенти за риска от неизпълнение между различни емитенти съгласно изискванията на член 325бн, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи:

а) проверяват дали само допуснати до търговия на регулиран пазар капиталови инструменти и кредитни спредове се използват като входящи данни за определяне на корелацията между различните емитенти;

б) когато институцията използва копули за моделиране на корелационните коефициенти за риска, оценяват вътрешното утвърждаване на допусканията за копулата, извършено от институцията, и проверяват дали има съвместимост между историческите данни, използвани за калибриране на корелациите, и емитентите, включени в портфейла на институцията;

в) установяват дали корелацията между емитентите се основава на абсолютна или относителна възвръщаемост и преценяват дали обосновката на избора на вида възвръщаемост е:

i) надеждна;

ii) в съответствие с избора, направен от институциите във връзка с други аспекти на вътрешния модел за измерване на риска;

г) оценяват дали методът, използван от институцията за получаване на корелация на възвръщаемостта за приложимия времеви хоризонт, изчислена за по-кратък времеви хоризонт, е надежден;

д) оценяват как институцията определя калибриращия период, посочен в член 325бн, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013.

За целите на буква а), когато е целесъобразно, компетентните органи може да изискват от институцията да предоставя данни, използвани за моделиране на корелацията между извадка от емитенти, избрани от компетентните органи, и да проверяват дали тези данни се отнасят само до допуснати до търговия на регулиран пазар капиталови инструменти и кредитни спредове.

За целите на буква г) компетентните органи проверяват дали, когато институцията прилага дерогацията, посочена в член 325бн, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, използва корелация от 60 работни дни само между позициите в капиталови инструменти, за които се използва тази дерогация, и дали иначе корелацията се оценява за едногодишен времеви хоризонт.

За целите на буква д) компетентните органи проверяват дали подходът, използван от институцията за избор на периода, включително неговата продължителност:

а) е надежден;

б) е документиран във вътрешните политики на институцията;

в) се преразглежда, за да се вземат предвид всички промени в периода на стрес, посочени в член 325бв, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

2. За целите на параграф 1, буква б), въз основа на извадка от емитенти, за които институцията има позиции, които подлежат на капиталовите изисквания за риска от неизпълнение, компетентните органи проверяват дали корелациите на двойките емитенти, получени от корелационното моделиране, са съвместими с корелациите на двойките емитенти, получени от наблюдаемите пазарни данни.

Член 51

Оценка на признаването на хеджиращи позиции

Когато оценяват дали признаването на хеджиращи позиции във вътрешния модел на риска от неизпълнение на институцията е в съответствие с член 325бо от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи:

а) проверяват дали във вътрешните политики на институцията:

i) се описва начинът на извършване на нетирането;

ii) се уточняват:

1) онези базисни рискове, които са отразени по подразбиране в модела чрез моделиране на две различни позиции;

2) онези базисни рискове, които са изрично отразени посредством въвеждане на рисков фактор за базисен риск;

б) правят преглед на вътрешните политики на институцията и проверяват критериите, предвидени в тези вътрешни политики, за признаване на ефектите от нетирането, хеджирането или диверсификацията;

в) оценяват дали наблюдението на потенциален значителен базисен риск, който може да възникне в интервала между падежа на даден инструмент и едногодишния времеви хоризонт, е надеждно;

г) изискват от институцията да предостави:

i) извадка от позициите в модела за риска от неизпълнение;

ii) списък на рисковите фактори, съответстващи на позициите, посочени в подточка i).

Когато изискват извадката, посочена в буква г), подточка i), компетентните органи предвиждат наличието на разнообразие в предоставените позиции и когато е приложимо, включване както на нетираните, така и на ненетираните позиции.

За целите на буква б) компетентните органи проверяват дали критериите във вътрешните политики на институцията гарантират, че нетирането и хеджирането са ефикасни, също и при възникване на кредит или друго събитие.

За целите на буква г) компетентните органи проверяват дали:

а) отнасянето на позициите на институцията спрямо рисковите фактори гарантира, че експозициите към различни длъжници не се нетират и че такова нетиране се извършва само за позиции, които се отнасят до едни и същи финансови инструменти на един и същ длъжник;

б) или експозициите към различни длъжници са отнесени към различни рискови фактори, или има базисен рисков фактор за обхващане на разликите в тези експозиции, и дали е обхванат базисният риск между длъжници, които са компоненти от кредитни индекси, и други длъжници;

в) за позиции в различни финансови инструменти на един и същ длъжник анализът, извършен от институцията, за да оцени дали може да възникне значителен базисен риск в стратегиите за хеджиране, породен от различните видове продукти, ранговете в капиталовата структура, вътрешните или външните рейтинги, сроковете до падеж или годините на емитиране, е надежден.

Член 52

Оценка на съответствието с особените изисквания

При оценяването на съответствието на дадена институция с изискванията, определени в член 325бп от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи:

а) във връзка с моделирането на неизпълнението на отделни емитенти, както и едновременното неизпълнение на няколко емитенти съгласно изискването на член 325бп, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013:

i) установяват подхода, използван от институцията за моделиране на неизпълнението, и проверяват дали двата вида системни рискови фактори, избрани от институцията, обхващат най-подходящите системни ефекти;

ii) проверява дали нивото на детайлност на двата вида системни рискови фактори е достатъчно, за да обхване характеристиките на емитентите в портфейла, предмет на капиталовото изискването с оглед на риска от неизпълнение;

iii) проверяват дали за всеки емитент институцията използва отделен характерен рисков фактор в допълнение към двата вида системни рискови фактори, посочени в член 325бп, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

iv) проверяват дали отнасянето на емитентите към подходящите системни рискови фактори е надеждно;

v) проверяват дали институцията анализира обяснителната способност на факторния модел;

vi) когато изискват извадката за целите на оценката, разглеждат съществеността на емитентите и се уверяват, че извадката обхваща емитенти, които са отнесени към различни системни рискови фактори;

б) във връзка с изискването за отразяване на икономическия цикъл във вътрешния модел на риска от неизпълнение съгласно изискванията на член 325бп, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013 оценяват как се извършва моделирането на загубите при неизпълнение, включително стохастичните загуби, за отразяване на промените в свойствата, произтичащи от системните рискови фактори;

в) във връзка с изискването за обхващане на нелинейности съгласно изискванията на член 325бп, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013 оценяват:

i) как институциите преоценяват нелинеен финансов инструмент след неизпълнение от страна на емитент, включително как институциите преоценяват финансов инструмент с множество базисни инструменти след неизпълнението на отделен емитент или на множество емитенти, съответстващи на базисните инструменти;

ii) дали въведените от институцията опростявания за изчисляване на цената на даден финансов инструмент водят до съществени неточности или до системно подценяване на риска;

iii) степента, до която в преоценката на финансов инструмент се отчита рискът от модела;

г) във връзка с изискването за наличие на вътрешен модел за риска от неизпълнение, който е в съответствие с вътрешното управление на риска, съгласно изискването на член 325бп, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 575/2013, проверяват дали институцията е документирала разликите между вътрешния модел за риска от неизпълнение и моделите, използвани от институцията за вътрешното управление на риска за същия обхват от позиции, както и дали институцията е в състояние да обясни тези разлики.

За целите на буква а), подточка i) компетентните органи оценяват обосновката, предвидена във вътрешните политики на институцията, за избора на факторите на системен риск и тяхното икономическо тълкуване.

За целите на буква а), подточка iii), когато е целесъобразно, компетентните органи проверяват въз основа на извадка от подобни емитенти дали характерните рискови фактори се различават.

За целите на буква а), подточка iv), когато е целесъобразно, компетентните органи проверяват въз основа на извадка от емитенти дали отнасянето е правилно.

За целите на буква а), подточка v), когато е целесъобразно и когато анализите, извършени от институцията към съответния момент, не изглеждат достатъчни за портфейла, подложен на риск от неизпълнение, компетентните органи може да изискват от институцията, въз основа на извадка от емитенти да оцени способността на системните рискови фактори, избрани от институцията, да обяснят причините за неизпълнението на всеки актив на емитента.

За целите на буква б), когато е целесъобразно, компетентните органи може да извършват статистически анализи въз основа на извадка от емитенти, включително тестване на хипотези, за да проверяват зависимостта на загубите при неизпълнение от системните рискови фактори.

ГЛАВА 5

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 53

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 18, параграф 1, буква а) по отношение на екологичния риск, член 18, параграф 1, буква в), подточка vii) и член 18, параграф 2, буква б), подточка v) се прилагат от 1 януари 2025 г.

Член 21, параграф 1, буква б) се прилага от 1 януари 2026 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 13 март 2024 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN